

ΤΕΙ ΚΑΛΑΜΑΤΑΣ
ΣΧΟΛΗ ΔΙΟΙΚΗΣΗΣ ΚΑΙ ΟΙΚΟΝΟΜΙΑΣ
ΤΜΗΜΑ ΔΙΟΙΚΗΣΗΣ ΜΟΝΑΔΩΝ ΥΓΕΙΑΣ ΚΑΙ ΠΡΟΝΟΙΑΣ

ΠΤΥΧΙΑΚΗ ΕΡΓΑΣΙΑ
ΘΕΜΑ: «Ο ΚΟΙΝΩΝΙΚΟΣ ΡΟΛΟΣ ΤΗΣ ΔΙΕΘΝΟΥΣ ΟΡΓΑΝΩΣΗΣ
ΕΡΓΑΣΙΑΣ»

ΕΠΙΒΛΕΠΩΝ ΚΑΘΗΓΗΤΗΣ: ΔΡ. ΤΣΟΥΝΤΑΣ ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΣ
ΣΠΟΥΔΑΣΤΡΙΑ: ΛΥΤΡΑ ΕΥΣΤΡΑΤΙΑ

ΚΑΛΑΜΑΤΑ
ΑΠΡΙΛΙΟΣ 2005

ΣΥΝΟΠΤΙΚΟΣ ΠΙΝΑΚΑΣ ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΩΝ

Συνοπτικός πίνακας περιεχομένων.....	σελ.2
Συνοτομογραφίες	σελ. 4
Εισαγωγή.....	σελ.5

ΚΕΦΑΛΑΙΟ 1

ΙΔΡΥΣΗ ΚΑΙ ΕΞΕΛΙΞΗ ΤΗΣ ΔΟΕ.	σελ.8
---	-------

Α)Γενικά περί Διεθνών Οργανισμών	σελ.9
Β)Η Διεθνής Οργάνωση Εργασίας. Προέλευση και ιστορικό.	σελ. 15

ΚΕΦΑΛΑΙΟ 2

ΔΙΑΡΘΡΩΣΗ ΤΗΣ ΔΙΕΘΝΟΥΣ ΟΡΓΑΝΩΣΗΣ ΕΡΓΑΣΙΑΣ	σελ.24
--	--------

Α)Τα όργανα της Διεθνούς Οργάνωσης Εργασίας	σελ.25
Β)Τμήμα σχέσεων με τη Διεθνή Οργάνωση Εργασίας.....	σελ. 31
Γ)Διακήρυξη της Φιλαδέλφειας.	σελ. 34

ΚΕΦΑΛΑΙΟ 3

ΔΙΕΘΝΕΙΣ ΚΑΝΟΝΕΣ ΕΡΓΑΣΙΑΣ	σελ.38
--	--------

Α)Η εφαρμογή των Διεθνών Κανόνων Εργασίας.....	σελ. 39
Β)Διαμαρτυρίες και προσφυγές.....	σελ. 55
Γ)Η προστασία της Συνδικαλιστικής ελευθερίας στα πλαίσια της ΔΟΕ.	σελ.60

ΣΥΜΠΕΡΑΣΜΑΤΑ	σελ.66
---------------------------	--------

ΒΙΒΛΙΟΓΡΑΦΙΑ	σελ.68
---------------------------	--------

ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ 1.

Πίνακας κυρωμένων Διεθνών Συμβάσεων Εργασίας ..... σελ. 69

ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ 2.

Κράτη- Μέλη της Δ.Ο.Ε..... σελ. 81

ΣΥΝΤΟΜΟΓΡΑΦΙΕΣ

Π.Ο.Υ.- ΠΑΓΚΟΣΜΙΑ ΟΡΓΑΝΩΣΗ ΥΓΕΙΑΣ

WHO- WORLD HEALTH ORGANIZATION

Δ.Ο.- ΔΙΕΘΝΕΙΣ ΟΡΓΑΝΙΣΜΟΙ

ΗΝ. ΕΘΝΗ-ΗΝΩΜΕΝΑ ΕΘΝΗ

FAO- FOOD AND AGRICULTURE ORGANIZATION OF THE UNITED NATIONS

IFAD- INTERNATIONAL FUND FOR AGRICULTURAL DEVELOPMENT

ΔΟΕ.- ΔΙΕΘΝΗΣ ΟΡΓΑΝΩΣΗ ΕΡΓΑΣΙΑΣ

UNESCO- UNITED NATIONS EDUCATIONAL SCIENTIFIC AND CULTURAL ORGANIZATION

UNIDO- UNITED NATIONS INDUSTRIAL DEVELOPMENT ORGANIZATION

NGOs- NONGOVERNMENTAL ORGANIZATIONS

NATO- ΟΡΓΑΝΙΣΜΟΣ ΒΟΡΕΙΟΥ- ΑΤΛΑΝΤΙΚΟΥ ΣΥΜΦΩΝΟΥ

ΟΑΕ- ΟΡΓΑΝΙΣΜΟΣ ΑΝΑΣΥΓΚΡΟΤΗΣΗΣ ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΕΩΝ

ΟΟΣΑ- ΟΡΓΑΝΙΣΜΟΣ ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΗΣ ΣΥΝΕΡΓΑΣΙΑΣ ΚΑΙ ΑΝΑΠΤΥΞΗΣ

ECOSOC- ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΟ ΚΑΙ ΚΟΙΝΩΝΙΚΟ ΣΥΜΒΟΥΛΙΟ

ΓΕΝΙΚΗ ΕΙΣΑΓΩΓΗ

ΔΙΕΘΝΗΣ ΟΡΓΑΝΩΣΗ ΕΡΓΑΣΙΑΣ (ΔΟΕ)

Η Διεθνής Οργάνωση Εργασίας είναι ειδικευμένος οργανισμός που εδρεύει στη Γενεύη- Ελβετία. Ιδρύθηκε το 1919 με τη Συνθήκη των Βερσαλλιών. Από το 1946 αποτέλεσε τη πρώτη εξειδικευμένη οργάνωση συνδεδεμένη με τα Ηνωμένα Έθνη. Το 1969 της απονεμήθηκε το Nobel Ειρήνης.

Σκοπός της Διεθνούς Οργάνωσης Εργασίας είναι η προσπάθεια για την καθιέρωση και διατήρηση της κοινωνικής ειρήνης που βασίζεται στη κοινωνική δικαιοσύνη.

Οι δράσεις της ΔΟΕ αφορούν:

- Στην εκπόνηση πολιτικών και κατάρτιση διεθνών προγραμμάτων για την προώθηση των θεμελιωδών ανθρωπίνων δικαιωμάτων, τη βελτίωση των συνθηκών ζωής και εργασίας και την ανάπτυξη των ευκαιριών απασχόλησης.
- Στη θέσπιση διεθνών κανόνων εργασίας (184 διεθνείς συμβάσεις εργασίας και 191 διεθνείς συστάσεις εργασίας από το 1919 μέχρι το 2001).
- Στην οργάνωση ευρέως προγράμματος τεχνικής συνεργασίας σε διεθνές επίπεδο.
- Στην ανάληψη επιμορφωτικών, εκπαιδευτικών, ερευνητικών και εκδοτικών δραστηριοτήτων.

Ο αριθμός των κρατών-μελών της ανέρχεται σε 188 που είναι και Κράτη-Μέλη του Ο.Η.Ε.

Η ΔΟΕ αποτελείται από 3 όργανα, δηλαδή:

- Τη ΔΙΕΘΝΗ ΣΥΝΔΙΑΣΚΕΨΗ ΕΡΓΑΣΙΑΣ: γενική συνέλευση των Κρατών-Μελών που συνέρχεται κάθε Ιούνιο. Εκλέγει το Διοικητικό Συμβούλιο, ψηφίζει τον προϋπολογισμό της ΔΟΕ και καταρτίζει τους διεθνείς κανόνες εργασίας.
- Το ΔΙΟΙΚΗΤΙΚΟ ΣΥΜΒΟΥΛΙΟ: εκτελεστικό όργανο της ΔΟΕ. Αποφασίζει πάνω σε θέματα πολιτικής της ΔΟΕ, διορίζει το Γενικό Διευθυντή του Διεθνούς Γραφείου Εργασίας και κατευθύνει τις δραστηριότητες του Γραφείου. Συνέρχεται δυο φορές το χρόνο.
- Το ΔΙΕΘΝΕΣ ΓΡΑΦΕΙΟ ΕΡΓΑΣΙΑΣ:μόνιμη γραμματεία της Οργάνωσης. Καταρτίζει και δημοσιεύει τις εκθέσεις και τις εργασίες της Συνδιάσκεψης και τις ειδικές συνόδους της Οργάνωσης. Συντονίζει τα προγράμματα διεθνούς τεχνικής συνεργασίας. Εξετάζει τις εκθέσεις για την εφαρμογή των διεθνών συμβάσεων και συστάσεων, καθώς και τις προσφυγές-καταγγελίες των συνδικαλιστικών οργανώσεων για παραβίαση των αρχών των συμβάσεων αυτών. Απασχολεί προσωπικό από 110 εθνότητες.

Η μεγάλη δύναμη της Διεθνούς Οργάνωσης Εργασίας βασίζεται στην αρχή της τριμερούς συνεργασίας (tripartisme), ένα τριμερές σύστημα που επιτρέπει στους αντιπροσώπους των εργοδοτών και εργαζομένων να μετέχουν ισότιμα με τους αντιπροσώπους των κυβερνήσεων σε όλες τις συζητήσεις και αποφάσεις της ΔΟΕ.

Η Διακήρυξη της Φιλαδέλφειας αποτελεί κατευθυντήριο οδηγό στις δραστηριότητες της ΔΟΕ που ψηφίστηκε το 1944. Αρχές της Διακήρυξης είναι οι εξής: -η εργασία δεν είναι εμπόρευμα, -οι ελευθερίες έκφρασης και συνδικαλισμού είναι θεμελιώδεις παράγοντες για τη διατήρηση της προόδου, -η φτώχεια σε μια περιοχή του κόσμου υπονομεύει την ευημερία σε όλες τις υπόλοιπες, -κάθε άνθρωπος ανεξάρτητα από φυλή, πεποιθήσεις ή φύλο, έχει το δικαίωμα να επιδιώκει τόσο την υλική του

ευημερία, όσο και την πνευματική του ανάπτυξη, σε συνθήκες ελευθερίας, αξιοπρέπειας, οικονομικής ασφάλειας και ίσων ευκαιριών.

Η Διακήρυξη της Φιλαδέλφειας μαζί με τη Διακήρυξη της Γενεύης αποτελούν παραρτήματα του Καταστατικού Χάρτη της ΔΟΕ. Ειδικότερα διακηρύττει ότι όλα τα Μέλη είναι υποχρεωμένα να σέβονται, να προωθούν και να αναγνωρίζουν τις αρχές που αφορούν στα βασικά δικαιώματα τα οποία αποτελούν το αντικείμενο των θεμελιωδών Διεθνών Συμβάσεων Εργασίας, δηλαδή:

- Την εξασφάλιση της ελευθερίας σύστασης Συνδικαλιστικών Σωματείων (του συνεταιρίζεστε) και την αποτελεσματική αναγνώριση του δικαιώματος συλλογικής διαπραγμάτευσης.
- Την κατάργηση κάθε μορφής αναγκαστικής ή υποχρεωτικής εργασίας.
- Την αποτελεσματική κατάργηση της εργασίας των παιδιών.
- Την κατάργηση της διάκρισης στην απασχόληση και την εργασία.

Οι Διεθνείς Συμβάσεις Εργασίας είναι κανόνες Διεθνούς Δικαίου που αναφέρονται σε ένα ευρύ φάσμα κοινωνικών θεμάτων όπως:

- Η προστασία των θεμελιωδών ανθρωπίνων δικαιωμάτων
- Τα ελάχιστα επίπεδα μισθού
- Η διοίκηση της εργασίας
- Οι επαγγελματικές σχέσεις
- Η πολιτική της απασχόλησης
- Οι όροι και οι συνθήκες εργασίας
- Η κοινωνική ασφάλεια
- Η εργασία των ναυτικών κ.α.

Η επικύρωση από ένα Κράτος-Μέλος της Διεθνούς Οργάνωσης Εργασίας μιας Διεθνούς Σύμβασης συνεπάγεται την επίσημη δέσμευση εφαρμογής των διατάξεών της καθώς και την αποδοχή ενός διεθνούς ελέγχου.

Σκοπός της κατάρτισης και ψήφισης των διεθνών κανόνων εργασίας είναι να γίνουν αποδεκτοί και να τεθούν σε εφαρμογή από όσο το δυνατόν περισσότερα Κράτη- Μέλη της ΔΟΕ. Ο Καταστατικός Χάρτης της ΔΟΕ προβλέπει πολλές διαδικασίες ώστε να γίνεται γνωστή η συνέχεια που δίνεται στις Διεθνείς Συμβάσεις και Συστάσεις που ψηφίζονται από τη Διεθνή Συνδιάσκεψη Εργασίας. Μερικές βασικές διαδικασίες όπως η υποβολή στις αρμόδιες αρχές, κύρωση, έναρξη ισχύος και καταγγελία των Διεθνών Συμβάσεων, τακτικός έλεγχος και άλλες περιγράφονται στη συνέχεια.

Ο Καταστατικός Χάρτης της ΔΟΕ προβλέπει δύο ακόμα διαδικασίες οι οποίες επιτρέπουν την εξέταση καταγγελιών. Οι διαδικασίες αυτές είναι η διαδικασία της διαμαρτυρίας και η διαδικασία της προσφυγής.

Η Συνδικαλιστική ελευθερία είναι αναγκαία προϋπόθεση για κάθε πρόοδο προς την κοινωνική δικαιοσύνη και απαραίτητη για την ικανοποιητική λειτουργία της ΔΟΕ. Για την τήρηση των αρχών και των εγγυήσεων της συνδικαλιστικής ελευθερίας συστάθηκαν ειδικές διαδικασίες για την εξέταση προσφυγών για παραβίαση των συνδικαλιστικών δικαιωμάτων. Δύο ειδικά όργανα που συστάθηκαν με τη συμφωνία ΔΟΕ- Ηνωμένων Εθνών είναι α) η Επιτροπή Έρευνας και Συμφιλίωσης στον τομέα της συνδικαλιστικής ελευθερίας και β) η Επιτροπή συνδικαλιστικής ελευθερίας του Διοικητικού Συμβουλίου.

Ο ΚΟΙΝΩΝΙΚΟΣ ΡΟΛΟΣ ΤΗΣ ΔΙΕΘΝΟΥΣ ΟΡΓΑΝΩΣΗΣ ΕΡΓΑΣΙΑΣ

**ΚΕΦΑΛΑΙΟ 1:
ΙΔΡΥΣΗ ΚΑΙ ΕΞΕΛΙΞΗ ΤΗΣ ΔΟΕ.**

**ΚΕΦΑΛΑΙΟ 2:
ΔΙΑΡΘΡΩΣΗ ΤΗΣ ΔΙΕΘΝΟΥΣ ΟΡΓΑΝΩΣΗΣ ΕΡΓΑΣΙΑΣ.**

**ΚΕΦΑΛΑΙΟ 3:
ΔΙΕΘΝΕΙΣ ΚΑΝΟΝΕΣ ΕΡΓΑΣΙΑΣ.**

ΚΕΦΑΛΑΙΟ 1

ΙΔΡΥΣΗ ΚΑΙ ΕΞΕΛΙΞΗ ΤΗΣ ΔΟΕ

Α)ΓΕΝΙΚΑ ΠΕΡΙ ΔΙΕΘΝΩΝ ΟΡΓΑΝΙΣΜΩΝ.

Β)Η ΔΙΕΘΝΗΣ ΟΡΓΑΝΩΣΗ ΕΡΓΑΣΙΑΣ. ΠΡΟΕΛΕΥΣΗ ΚΑΙ ΙΣΤΟΡΙΚΟ.

Η Δ.Ο.Ε. είναι κατ' αρχάς Δ.Ο. Θα εξετάσουμε συνεπώς (Α) τα γενικά χαρακτηριστικά των Δ. Ο (έννοια Δ.Ο, κατηγορίες Δ.Ο, ειδικευμένες οργανώσεις του Ο.Η.Ε., διακρίσεις ειδικευμένων οργανώσεων, Διεθνείς επικοινωνίες, κοινωνικός, οικονομικός-πολιτισμικός, επιστημονικός τομέας) και στη συνέχεια (Β) θα αναφερθούμε στην προέλευση και στην ιστορική διαδρομή του συγκεκριμένου Οργανισμού (Διεθνείς συνδιασκέψεις , Διεθνές Γραφείο Εργασίας, ίδρυση της Δ.Ο.Ε, ανάπτυξη).

Α)ΓΕΝΙΚΑ ΠΕΡΙ ΔΙΕΘΝΩΝ ΟΡΓΑΝΙΣΜΩΝ

α)Έννοια Διεθνούς Οργανισμού

Οι Διεθνείς Οργανισμοί (Δ.Ο.) αποτελούν ένα σύγχρονο φαινόμενο της διεθνούς κοινωνίας. Η δημιουργία τους οφείλεται σε πολλούς παράγοντες, ιστορικούς, οικονομικούς, κοινωνικούς, ανθρωπιστικούς κ.α..

Τι είναι όμως οι Δ.Ο.; Πολλοί συγγραφείς αποφεύγουν να δώσουν έναν ορισμό και αρκούνται στην απαρίθμηση στοιχείων ανάλογα με τη μορφή και τα χαρακτηριστικά που παρουσιάζουν, επιχειρώντας μια συνολική προσέγγιση. Θα μπορούσαμε ωστόσο να πούμε ότι ο διεθνής οργανισμός αποτελεί μια προωθημένη μορφή διεθνούς συνεργασίας ανάμεσα στα κράτη, προς εξυπηρέτηση ορισμένων σκοπών συνεργασίας, που είναι περιβεβλημένη με μια συγκεκριμένη νομική προστασία. Ιστορικά και νομικά ο διεθνής οργανισμός αποτελεί δημιούργημα των κρατών και σε αντίθεση με αυτά είναι δευτερογενές κοινωνικό-πολιτικό φαινόμενο. Εν ολίγοις, «Διεθνής Οργανισμός είναι ένα σύνολο κρατών, που δημιουργείται με διεθνή συνθήκη και διαθέτει μόνιμα όργανα, νομική προσωπικότητα διαφορετική αυτής των κρατών μελών του και αυτόνομη βούληση για την επιδίωξη ενός ορισμένου σκοπού.»

β) Κατηγορίες Διεθνών Οργανισμών

Οι Δ.Ο. κατατάσσονται συνήθως σε διάφορες κατηγορίες με βάση κριτήρια όπως είναι η συγκότησή τους, το αντικείμενο των δραστηριοτήτων τους, η λειτουργία τους

κ.α.. Οι Δ.Ο. με κριτήριο τη συγκρότηση τους χωρίζονται σε διακρατικούς ή διακυβερνητικούς και μη-κυβερνητικούς οργανισμούς. Διακυβερνητικοί καλούνται οι οργανισμοί στους οποίους μετέχουν μόνο κράτη και δημιουργούνται από τη βούληση των κρατών. Οι μη-κυβερνητικοί οργανισμοί δημιουργούνται με ιδιωτική πρωτοβουλία και δεν έχουν ως μέλη τους κράτη, αλλά ιδιώτες, οργανώσεις, ιδρύματα κλπ. Συνεργάζονται με τους διακυβερνητικούς οργανισμούς και δεν είναι νομικά πρόσωπα διεθνούς δικαίου. Στην κατηγορία των μη-κυβερνητικών οργανισμών (γνωστών ως NGO's) ανήκουν εκατοντάδες οργανισμοί μερικοί από τους οποίους είναι ο Διεθνής Ερυθρός Σταυρός, η Διεθνής Αμνηστία, η Διεθνής Επιτροπή Νομικών κ.α.. Με κριτήριο τη σύνθεση οι Δ.Ο. χωρίζονται σε παγκόσμιους και περιφερειακούς. Οι Παγκόσμιοι οργανισμοί δέχονται κατ' αρχήν όλα τα κράτη που επιθυμούν να ενταχθούν και να σεβαστούν τις αρχές και τους σκοπούς τους. Είναι δύσκολο κανείς να ορίσει τους παγκόσμιους οργανισμούς γιατί κανένας δεν περιλαμβάνει το σύνολο των κρατών – μελών του πλανήτη. Ωστόσο, οργανισμοί όπως ο Ο.Η.Ε. και η πλειονότητα των Ειδικευμένων Οργανώσεων μπορούν να ενταχθούν στην κατηγορία αυτή επειδή συγκεντρώνουν το μεγαλύτερο αριθμό κρατών. Οι περιφερειακοί οργανισμοί αποτελούν ενότητες κρατών με βάση ένα καθαρά γεωγραφικό κριτήριο. Στην κατηγορία αυτή ανήκουν ο ΟΑΚ, ο ΟΑΕ, το Συμβούλιο της Ευρώπης κ.α., που περικλείουν αντίστοιχα κράτη της Αμερικής, Αφρικής και Ευρώπης. Υπάρχουν όμως και περιφερειακοί οργανισμοί που έχουν δεχθεί κράτη που βρίσκονται εκτός της γεωγραφικής τους περιοχής. Αυτοί οι οργανισμοί ονομάζονται Ενδοπεριφερειακοί ή Διαπεριφερειακοί. Κλασσικό παράδειγμα είναι το ΝΑΤΟ, η ΚΟΜΕΚΟΝ, ο ΟΟΣΑ κ.α.. Οι παγκόσμιοι οργανισμοί μπορούν επιπλέον να χαρακτηριστούν ως ανοικτοί οργανισμοί γιατί δε θέτουν κανένα εμπόδιο για την εισδοχή οποιουδήποτε κράτους στους κόλπους τους, ενώ οι περιφερειακοί οργανισμοί χαρακτηρίζονται κλειστοί, γιατί περιορίζονται στα κράτη μιας γεωγραφικής περιοχής. Οι κλειστοί οργανισμοί μπορούν να μην επιτρέπουν την εισδοχή άλλων κρατών ακόμη και από την ίδια γεωγραφική περιφέρεια.

Με κριτήριο το αντικείμενο της δραστηριότητάς τους χωρίζονται σε γενικούς και ειδικούς. Γενικοί οργανισμοί είναι αυτοί που διαθέτουν μια γενική αρμοδιότητα που τους εξουσιοδοτεί να ασχολούνται με όλα τα θέματα, π.χ. ο ΟΗΕ ασχολείται με την ειρήνη, τη διεθνή ασφάλεια, την αποαποικιοποίηση, τον αποπλισμό, τα οικονομικά

θέματα, τη συνεργασία για τα δικαιώματα του ανθρώπου κ.α.. Οι ειδικοί οργανισμοί έχουν περιορισμένη αρμοδιότητα και μπορούν να διακριθούν ανάλογα με το αντικείμενό τους σε α) πολιτικό-στρατιωτικούς οργανισμούς με στόχο την κοινή άμυνα όπως το ΝΑΤΟ, β) σε οικονομικούς οργανισμούς που στοχεύουν σε μια οικονομική συνεργασία, όπως ο ΟΟΣΑ, γ) σε πολιτικούς οργανισμούς με σκοπό τη συνεργασία των κρατών-μελών σε διάφορα θέματα, όπως το Συμβούλιο της Ευρώπης, δ) σε κοινωνικούς και ανθρωπιστικούς οργανισμούς, όπως η ΟΥΝΕΣΚΟ.

Με κριτήριο τη φύση της λειτουργίας τους, έχουμε τους οργανισμούς συνεργασίας σε θέματα πολιτικά, νομικά κ.α., που ενδιαφέρουν τα Κράτη-Μέλη, και τους οργανισμούς διαχείρισης όπου αντίθετα, είναι επιφορτισμένοι να εκπληρώσουν ένα συγκεκριμένο έργο ή να παράσχουν υλικές υπηρεσίες, όπως είναι η Παγκόσμια Οργάνωση Τροφίμων. Με κριτήριο τις εξουσίες που διαθέτουν, έχουμε τους απλούς και υπερεθνικούς. Απλοί είναι οι οργανισμοί αυτοί που έχουν την αρμοδιότητα να εκδίδουν αποφάσεις ή συστάσεις με ή χωρίς νομική δέσμευση. Στην κατηγορία αυτή ανήκουν όλοι σχεδόν οι Δ.Ο. π.χ. το Συμβούλιο της Ευρώπης, ο ΟΟΣΑ κλπ. Αντίθετα, οι υπερεθνικοί οργανισμοί έχουν δικαίωμα λήψης αποφάσεων δεσμευτικών για τα κράτη μέλη και πολλές φορές και για τους ιδιώτες. Τα δε Κράτη-Μέλη έχουν δεχτεί να μεταβιβάσουν μέρος των κυριαρχικών τους δικαιωμάτων στα όργανα των οργανισμών.

γ)Ειδικευμένες Οργανώσεις του ΟΗΕ

Ο ΟΗΕ όπως εννοείται ανήκει στις κατηγορίες των Δ.Ο..Υπάρχουν κάποιες οργανώσεις συνδεδεμένες με τον ΟΗΕ, που καλούνται Ειδικευμένες οργανώσεις των Ηνωμένων Εθνών. Οι Ειδικευμένες Οργανώσεις είναι παγκόσμιες διακυβερνητικές οργανώσεις των οποίων η δραστηριότητα είναι περιορισμένη σε ένα πεδίο καθορισμένο και ειδικευμένο. Λειτουργούν ανεξάρτητα, αλλά και σε συνεργασία με τον ΟΗΕ. Συνεργάζονται με τα Ηνωμένα Έθνη και μεταξύ τους, μέσω του συντονιστικού μηχανισμού Οικονομικού και Κοινωνικού Συμβουλίου των Ηνωμένων Εθνών. Η συνεργασία αυτή οριοθετείται από το Χάρτη, που προβλέπει στο άρθρο 63 κεφάλαιο 1 ότι το ECOSOC μπορεί να συνάπτει συμφωνίες με τις Ειδικευμένες Οργανώσεις και να

καθορίζει τους όρους της συνεργασίας τους, συμφωνίες που θέτονται για έγκριση ενώπιον της Γενικής Συνέλευσης.

Ακόμη, σύμφωνα με το άρθρο 63 κεφ.2 το ECOSOC μπορεί να συντονίζει τις ενέργειες των Ειδικευμένων Οργανώσεων, είτε σε συνεννόηση μαζί τους, είτε με συστάσεις που θα απευθύνει σε αυτές, είτε με προτάσεις προς τη Γενική Συνέλευση και τα μέλη των Ηνωμένων Εθνών.

Η ύπαρξη διακυβερνητικών συμφωνιών αποκλείει την ένταξη στις παραπάνω οργανώσεις, μη-κυβερνητικών και περιφερειακών οργανώσεων, λόγω της περιορισμένης ευθύνης που διεθέτουν σε σχέση με τις παγκόσμιες.

Χαρακτηριστικά των Ειδικευμένων Οργανώσεων σύμφωνα με το άρθρο 57 του Χάρτη του ΟΗΕ :

- Να δημιουργούνται με διακυβερνητικές συμφωνίες.
- Να διαθέτουν διεθνή αρμοδιότητα σε ειδικούς τομείς.
- Να συνδέονται με τα Ηνωμένα Έθνη μέσω συμφωνιών που προσδιορίζουν τους όρους αυτής της σύνδεσης.

Όσες οργανώσεις ανταποκρίνονται στα παραπάνω χαρακτηριστικά μπορούν να θεωρηθούν ως Ειδικευμένες. Ο Χάρτης απαριθμεί τους τομείς δραστηριότητας των Οργανώσεων αυτών που είναι οικονομικοί, κοινωνικοί, πνευματικοί, εκπαιδευτικοί, υγειονομικοί και άλλοι συναφείς. Τα μέλη του ΟΗΕ γίνονται αυτόματα μέλη των Ειδικευμένων Οργανώσεων υπό τον όρο ότι θα δεχτούν τυπικά τις υποχρεώσεις που προβλέπονται από το καταστατικό τους. Σε περίπτωση που κράτος μη μέλος των Ην. Εθνών επιθυμεί να γίνει μέλος Ειδικευμένης Οργάνωσης τότε προβλέπεται ειδική διαδικασία εισδοχής και σε ορισμένες οργανώσεις, έγκριση από το ECOSOC, όπως στην περίπτωση της UNESCO. Ειδικά στις ειδικευμένες Οργανώσεις παρατηρούμε συχνά ότι είναι δυνατή η συμμετοχή μη-ανεξάρτητων κρατών, αποκαλούμενα «συνδεδεμένα μέλη». Το νομικό καθεστώς των διεθνών αυτών οργανισμών είναι αυτό μιας διακυβερνητικής οργάνωσης που δημιουργείται με διεθνή συνθήκη, αποτέλεσμα διεθνούς συνόδου την οποία συνθήκη υπέγραψαν και επικύρωσαν τα συμβαλλόμενα μέλη. Έτσι, αποκτούν διεθνή προσωπικότητα σύμφωνα με το Διεθνές Δίκαιο ξεχωριστή από αυτήν των μελών τους κα του ΟΗΕ.

Οι Ειδικευμένες Οργανώσεις δεν διαθέτουν οικονομική ανεξαρτησία. Το άρθρο 17 κεφ. 3 του Χάρτη του ΟΗΕ, παρέχει στη Γενική Συνέλευση τη δυνατότητα να εξετάζει και να εγκρίνει τους οικονομικούς διακανονισμούς ή τον προϋπολογισμό που συνάπτουν οι Ειδικευμένες Οργανώσεις, καθώς και να εξετάζει τους «διοικητικούς προϋπολογισμούς» και να απευθύνει συστάσεις για το σκοπό αυτό. Παρατηρούμε έτσι ότι τα Ην. Έθνη ασκούν έναν επιτελικό οικονομικό έλεγχο στις Ειδικευμένες Οργανώσεις. Εξαιρέση από τον κανόνα αυτό, διαθέτοντας κάποια μεγαλύτερη αυτονομία προς την διάθεση των κεφαλαίων τους, αποτελούν οι τραπεζικής φύσης οργανώσεις.

Η θεσμική δομή των Ειδικευμένων Οργανώσεων παρουσιάζει κοινά σημεία. Στο σύνολό τους διαθέτουν ένα όργανο πλήρους σύνθεσης στο οποίο εκπροσωπούνται όλα τα κράτη. Αυτό ανάλογα με την οργάνωση καλείται Γενική συνδιάσκεψη των Αντιπροσώπων, Συνέδριο, Γενική Διάσκεψη κλπ. Ένα όργανο περιορισμένης σύνθεσης στο οποίο εκπροσωπούνται όλα τα κράτη ανάλογα με τη γεωγραφική τους θέση ή την οικονομική τους δύναμη ή την ομαδοποίησή τους μέσα στην οργάνωση. Το όργανο αυτό ονομάζεται Διοικητικό Συμβούλιο (ΔΟΕ), Εκτελεστικό Συμβούλιο (UNESCO), Εκτελεστικό Γραφείο (Παγκόσμια Οργάνωση Υγείας) κλπ. Ένα όργανο για το συντονισμό των διοικητικών εργασιών, που συνήθως καλείται Γραμματεία και αποτελείται από μόνιμους υπαλλήλους. Τέλος, οι Ειδικευμένες Οργανώσεις μπορούν να συστήσουν επιτροπές με συμβουλευτικό χαρακτήρα, και με συμμετοχή εμπειρογνομόνων. Τέτοιες επιτροπές έχουν συστήσει η UNESCO (Νομική επιτροπή), η ΔΟΕ (Ειδική εξεταστική), ο FAO, κ.α.. Οι αποφάσεις των οργάνων λαμβάνονται με απλή πλειοψηφία, είναι δυνατή όμως και η λήψη αποφάσεων με ενισχυμένη πλειοψηφία, ανάλογα με την σπουδαιότητα των συζητούμενων θεμάτων.¹

---

¹ βλ. Νάσκου-Περράκη Π, Το Δίκαιο των Διεθνών Οργανισμών, Ι. Η Θεσμική Διάσταση, Β' έκδ., Αντ. Ν. Σάκκουλα, Αθήνα-Κομοτηνή 1993,σελ. 20.

δ) Διακρίσεις ειδικευμένων οργανώσεων

Οι ειδικευμένες Οργανώσεις μπορούν να διακριθούν ανάλογα με το αντικείμενο με το οποίο ασχολούνται. Έτσι γίνεται η εξής διάκριση:

A. Οργανώσεις ειδικευμένες στον τομέα των διεθνών επικοινωνιών:

- Παγκόσμια ταχυδρομική ένωση (UPU).
- Διεθνής ένωση τηλεπικοινωνιών (ITU).
- Διεθνής οργάνωση πολιτικής αεροπορίας (ICAO).
- Διεθνής ναυτιλιακός οργανισμός (IMO).
- Παγκόσμια μετεωρολογική οργάνωση (WMO).

B. Οργανώσεις ειδικευμένες στον κοινωνικό τομέα:

- Διεθνής οργάνωση εργασίας (ILO).
- Παγκόσμια οργάνωση υγείας (WHO).

Γ. Οργανώσεις ειδικευμένες στον οικονομικό τομέα:

- Οργάνωση επισιτισμού και γεωργίας (FAO).
- Διεθνές νομισματικό ταμείο (IMF).
- Διεθνής τράπεζα ανασυγκρότησης και ανάπτυξης (IBRD).
- Διεθνής εταιρεία χρηματοδότησης (IFC).
- Διεθνής εταιρεία ανάπτυξης (IDA).
- Διεθνές ταμείο γεωργικής ανάπτυξης (IFAD).
- Οργάνωση των Ηνωμένων Εθνών για τη βιομηχανική ανάπτυξη (UNIDO).

Δ. Οργανώσεις ειδικευμένες στον πολιτισμικό και στον επιστημονικό τομέα:

- Οργάνωση των Ηνωμένων Εθνών για την εκπαίδευση, την επιστήμη και τον πολιτισμό (UNESCO).
- Διεθνής οργάνωση ατομικής ενέργειας (ΙΑΕΑ).
- Παγκόσμια οργάνωση τουρισμού (WTO).
- Παγκόσμια οργάνωση πνευματικής ιδιοκτησίας (WIPO).

Ειδική οργάνωση συνεργαζόμενη με τον ΟΗΕ είναι ο Παγκόσμιος Οργανισμός Εμπορίου (ΠΟΕ).²

---

² Βλ. Βας . Γ. Πανάγου - Κων. Σ. Τσούντα Διακρατική και Υπερεθνική Συνεργασία, Το οικουμενικό και το ευρωπαϊκό πλαίσιο, Εκδόσεις Παπαζήση-Αθήνα 2002, σελ. 359.

Β)Η ΔΙΕΘΝΗΣ ΟΡΓΑΝΩΣΗ ΕΡΓΑΣΙΑΣ. ΠΡΟΕΛΕΥΣΗ ΚΑΙ ΙΣΤΟΡΙΚΟ.

α) ΠΡΟΕΛΕΥΣΗ ΚΑΙ ΙΣΤΟΡΙΚΟ

Ανάμεσα στους προδρόμους της ΔΟΕ που συνέλαβαν την ιδέα μιας διεθνούς εργατικής νομοθεσίας θα πρέπει να αναφερθεί ο Γάλλος Ντανιέλ Λεγκράν (1783-1859), ο οποίος, από το 1840 μέχρι το 1853, απευθύνθηκε επανειλημμένα σε πολλές ευρωπαϊκές κυβερνήσεις για να τις πείσει να θεσπίσουν, με κοινή συμφωνία, εργατική νομοθεσία που θα επέτρεπε την εξάλειψη του ανελέητου ανταγωνισμού. Ο Λεγκράν αφιέρωσε τις προσπάθειές του σε πολλά σχέδια διεθνών νόμων που κάλυπταν θέματα, όπως η διάρκεια εργασίας, η καθιέρωση μιας ημέρας αργίας, η νυχτερινή εργασία, οι ανθυγιεινές ή επικίνδυνες εργασίες και ειδικές ρυθμίσεις για τα παιδιά.

Πρόκειται για κείμενα που εκπονήθηκαν προσεκτικά μετά από μελέτη της νομικής κατάστασης σε διάφορες χώρες, δηλαδή κατά τον ίδιο τρόπο που το Διεθνές Γραφείο Εργασίας καταρτίζει, ακόμα και σήμερα, τους διεθνείς κανόνες εργασίας.

β) ΟΙ ΠΡΩΤΕΣ ΔΙΕΘΝΕΙΣ ΣΥΝΔΙΑΣΚΕΨΕΙΣ ΕΡΓΑΣΙΑΣ

Ο Λεγκράν πέθανε χωρίς να δει τα σχέδιά του να πραγματοποιούνται, οι ιδέες του όμως βρήκαν άλλους υποστηρικτές, καταρχήν χάρη στις ιδιωτικές πρωτοβουλίες που οδήγησαν στα διεθνή συνέδρια εργασίας που έγιναν το 1856 και το 1857, τα οποία αποδέχθηκαν πρόταση για την από κοινού κατάρτιση και εκπόνηση, διεθνών διατάξεων που θα ρύθμιζαν την εργασία στη βιομηχανία και θα επέτρεπαν την προώθηση και ενίσχυση των μέτρων που λάμβαναν οι μεγαλοβιομήχανοι για την προστασία των εργαζομένων και στη συνέχεια σ' ένα συνδικαλιστικό κίνημα που αναπτυσσόταν ταχύτατα και άρχιζε να καθιερώνει τους δικούς του δεσμούς σε διεθνή κλίμακα.

Στο μεταξύ, είχαν ψηφισθεί σε πολλές χώρες νόμοι που περιόριζαν την εργασία των παιδιών και σε ορισμένες περιπτώσεις την εργασία των γυναικών.

Ορισμένοι πολιτικοί με διορατικότητα άρχισαν να πιστεύουν ότι παρόμοια μέτρα θα έπρεπε να καθιερωθούν και να επεκταθούν μέσω διεθνών συμφωνιών και η δυνατότητα αυτή εξετάστηκε από το γαλλικό και γερμανικό Κοινοβούλιο. Η πραγματική όμως πρωτοβουλία ανήκει στην Ελβετία. Το 1889, το Ομοσπονδιακό Συμβούλιο έστειλε πρόσκληση σε 13 κυβερνήσεις, με την οποία τις καλούσε να παραστούν σε μια προκαταρκτική συνδιάσκεψη που θα είχε ως σκοπό να εξετάσει τα σημεία εκείνα της εργατικής νομοθεσίας που θα ήταν ευκαταίιο και σκόπιμο να ρυθμιστούν με διεθνείς συμβάσεις.

Η έναρξη των εργασιών της συνδιάσκεψης είχε καθορισθεί για τις 5 Μαΐου το 1890, αλλά η Γερμανία είχε ξεκινήσει ήδη την οργάνωση μιας παρόμοιας συνδιάσκεψης, και για το λόγο αυτό το Ομοσπονδιακό Ελβετικό Συμβούλιο αποφάσισε να εγκαταλείψει την πρωτοβουλία του και να υποστηρίξει τη γερμανική προσπάθεια. Αποτέλεσμα των προσπαθειών αυτών ήταν η πραγματοποίηση διεθνούς διάσκεψης για την εργασία στα εργοστάσια και στα μεταλλεία που έγινε πιο γνωστή ως “Συνδιάσκεψη του Βερολίνου” και άρχισε στις 15 Μαΐου 1890. Μετά από εργασίες δύο εβδομάδων ψήφισε λεπτομερειακές συστάσεις για τη ρύθμιση ή την απαγόρευση της εργασίας στα μεταλλεία, την Κυριακή εργασία, την εργασία των παιδιών, την απασχόληση των νεαρών προσώπων και των γυναικών, χωρίς εντούτοις τα κείμενα αυτά να αποτελέσουν επίσημες διεθνείς δεσμεύσεις.

Πράγματι, η Συνδιάσκεψη του Βερολίνου δε φαίνεται να είχε άμεσα αποτελέσματα, αποτέλεσε, όμως, ιστορικό σταθμό από την άποψη ότι, για πρώτη φορά, συγκεντρώθηκαν κυβερνήσεις για να συζητήσουν διεθνείς κανόνες εργασίας και ότι, αναμφίβολα, άνοιξε το δρόμο για μελλοντική δράση στο τομέα αυτό.³

---

³ Υπουργείο Εργασίας, Δ/ση Διεθνών Σχέσεων, Τμήμα Σχέσεων με ΔΟΕ, Ενημερωτική Εγκύκλιος, Αθήνα Ιανουάριος 1994

γ)ΤΟ ΠΡΩΤΟ ΔΙΕΘΝΕΣ ΓΡΑΦΕΙΟ ΕΡΓΑΣΙΑΣ : ΤΟ ΓΡΑΦΕΙΟ ΤΗΣ ΒΑΣΙΛΕΙΑΣ

Επτά χρόνια μετά τη Συνδιάσκεψη του Βερολίνου, τον Αύγουστο 1897, τετρακόσιοι περίπου αντιπρόσωποι χριστιανικών εργατικών οργανώσεων από 14 χώρες, συγκεντρώθηκαν στη Ζυρίχη σε συνδιάσκεψη που έγινε γνωστή ως Πρώτο Παγκόσμιο Συνέδριο Προστασίας της Εργασίας. Το συνέδριο αυτό αποδέχθηκε ειδικό ψήφισμα με το οποίο καλούσε την Ελβετική κυβέρνηση να επαναλάβει τις προσπάθειές της για την προώθηση της διεθνούς νομοθεσίας και ιδίως, να απευθύνει στις διάφορες κυβερνήσεις πρόσκληση για τη σύσταση ενός Γραφείου Εργασίας.

Μια άλλη συνδιάσκεψη έγινε στις Βρυξέλλες, το Σεπτέμβρη του 1897, για να εξετάσει το έργο που επιτέλεσε η Συνδιάσκεψη του Βερολίνου και να μελετήσει τις αρχές στις οποίες θα έπρεπε να βασίζετε ένα διεθνές γραφείο εργασίας. Στη Συνδιάσκεψη αυτή έλαβαν μέρος εξέχοντες σοφοί και κοινοβουλευτικοί της Ευρώπης και των Ηνωμένων Πολιτειών. Ο πνευματικός πατέρας της όμως, ήταν ο Βέλγος καθηγητής Ερνέστος ΜΑΗΑΙΜ που αργότερα έγινε Πρόεδρος του Διοικητικού Συμβουλίου του Δ. Γ. Ε.

Το πιο χαρακτηριστικό άμεσο αποτέλεσμα της Συνδιάσκεψης αυτής ήταν η σύσταση Επιτροπής που είχε επιφορτισθεί να μεταβεί σε διάφορες χώρες για να προωθήσει την ιδέα μιας διεθνούς εργατικής νομοθεσίας. Για τον ίδιο σκοπό συστάθηκαν και πολλές εθνικές οργανώσεις που συγκεντρώθηκαν για πρώτη φορά στο Παρίσι, τον Ιούλιο του 1900, και ίδρυσαν το Διεθνή Σύνδεσμο για τη νομική προστασία των εργατών, οργανισμός που υπήρξε ο άμεσος πρόδρομος της Δ.Ο.Ε. Το ελβετικό καντόνι της Βασιλείας πρόσφερε στο Σύνδεσμο χώρους για την εγκατάσταση των υπηρεσιών του και έτσι το πρώτο Διεθνές Γραφείο Εργασίας ιδρύθηκε τη Πρωτομανιά του 1901 στη Βασιλεία.

Ο Διεθνής Σύνδεσμος για τη νομική προστασία των εργατών δεν ήταν κυβερνητική οργάνωση: περιελάμβανε στους κόλπους του τους διάφορους εθνικούς συνδέσμους που είχαν αγωνιστεί για τη διεθνή δράση, χωρίς όμως να εμποδίζονται οι κυβερνήσεις που επιθυμούσαν να αποδεχθούν τους σκοπούς του να εκπροσωπηθούν στη Διεθνή Επιτροπή που συνερχόταν κάθε δύο χρόνια. Πρέπει να σημειωθεί ότι από την

αρχή, ήδη, εκπροσωπήθηκαν σ' αυτήν οι κυβερνήσεις της Γαλλίας, της Ιταλίας, των Κάτω Χωρών και της Ελβετίας και τη στιγμή που ξέσπασε ο πόλεμος και διακόπηκαν οι δραστηριότητες του Συνδέσμου συμμετείχαν σ' αυτόν 22 κυβερνήσεις.

Ο σύνδεσμος πραγματοποίησε δύο διεθνείς συνδιασκέψεις στη Βέρνη, το 1905 και το 1906, στις οποίες εκπροσωπήθηκαν τα παρακάτω 13 Κράτη: Γερμανία, Δανία, Ισπανία, Γαλλία, Μεγάλη Βρετανία, Ελλάδα, Ιταλία, Λουξεμβούργο, Κάτω Χώρες, Πορτογαλία, Ρουμανία, Σερβία και Ελβετία. Η συνδιάσκεψη του 1906 αποδέχτηκε δύο διεθνείς συνθήκες από τις οποίες η μία απαγόρευε τη χρησιμοποίηση του λευκού φωσφόρου και η άλλη ρύθμιζε τη νυκτερινή εργασία των γυναικών. Πρόκειται για τις δύο πρώτες διεθνείς συμβάσεις εργασίας.

Η σύμβαση για το λευκό φώσφορο επικυρώθηκε απ' όλες τις χώρες που έλαβαν μέρος καθώς και από τη Νορβηγία που δεν κατόρθωσε να εκπροσωπηθεί στις συνδιασκέψεις της Βέρνης. Η σύμβαση για τη νυκτερινή εργασία των γυναικών επικυρώθηκε από το σύνολο των συμμετεχόντων Κρατών, εκτός από δύο, από τα οποία το ένα, θέσπισε τότε νομοθεσία ανάλογη, χωρίς όμως να επικυρώσει επίσημα τη συνθήκη.

Το Σεπτέμβρη του 1913, ο Διεθνής Σύνδεσμος για τη νομική προστασία των εργατών συγκάλεσε στη Βέρνη μία Τρίτη Συνδιάσκεψη στην οποία έλαβαν μέρος δεκατρία Κράτη. Κατά τη Συνδιάσκεψη αυτή εκπονήθηκαν δύο συμβάσεις από τις οποίες η μία ρύθμιζε τις ώρες εργασίας των γυναικών και των παιδιών και η άλλη απαγόρευε τη νυκτερινή εργασία των παιδιών. Πριν όμως εγκριθούν τα κείμενα αυτά ξέσπασε ο Πρώτος Παγκόσμιος Πόλεμος και έτσι τερματίστηκε η ιστορία του Διεθνούς Συνδέσμου για τη νομική προστασία των εργατών.⁴

---

⁴ Υπουργείο Εργασίας, Δ/νση Διεθνών Σχέσεων, Τμήμα Σχέσεων με ΔΟΕ, Ενημερωτική Εγκύκλιος, Αθήνα Ιανουάριος 1994

δ) ΙΔΡΥΣΗ ΤΗΣ Δ. Ο. Ε.

Από το Νοέμβριο του 1914, η Αμερικάνικη Ομοσπονδία Εργασίας, κατά την διάρκεια συνεδρίου που έγινε στη Φιλαδέλφεια, υιοθέτησε ειδικό ψήφισμα που πρότεινε τη σύγκληση, “στο ίδιο μέρος και την ίδια στιγμή” με το Γενικό Συνέδριο της ειρήνης που θα συνερχόταν στο τέλος του πολέμου, μιας διάσκεψης “που θα επέτρεπε τη διατύπωση προτάσεων και τη λήψη μέτρων που θα μπορούσαν να αποδειχτούν χρήσιμα στην αποκατάσταση των αδελφικών σχέσεων, στη προάσπιση των συμφερόντων των εργαζομένων και στην εξασφάλιση μιας διαρκέστερης ειρήνης”.

Δύο χρόνια αργότερα, το 1916, συγκλήθηκε στην Αγγλία, και συγκεκριμένα στο Λήντς συνδικαλιστική συνδιάσκεψη, μετά από κοινή πρωτοβουλία των συνδικαλιστικών κινημάτων της Μεγάλης Βρετανίας και της Γαλλίας, όπου έλαβαν επίσης μέρος αντιπροσωπείες του Βελγίου και της Ιταλίας. Ανάμεσα στις προσωπικότητες που έπαιξαν πρωτεύοντα ρόλο στη Συνδιάσκεψη αυτή θα πρέπει να αναφέρουμε τον Λέοντα Ζουώ που έγινε αργότερα, για πολλά χρόνια, ο κυριότερος ηγέτης των εργατικών αντιπροσώπων στη Δ.Ο.Ε. και τιμήθηκε, το 1951, με το βραβείο Νόμπελ για την ειρήνη. Η Συνδιάσκεψη του Λήντς πρότεινε, η συνθήκη ειρήνης να προβλέπει τη παροχή ορισμένων εγγυήσεων για τους εργαζομένους που θα κάλυπταν, σε γενικές γραμμές, τους εξής τομείς: τη διάρκεια της εργασίας, την κοινωνική ασφάλεια και την ασφάλεια της εργασίας.

Σύστησε επίσης τη δημιουργία διεθνούς επιτροπής επιφορτισμένης με την εφαρμογή των διατάξεων αυτών κα με την οργάνωση, μεταγενέστερα, διεθνών συνδιασκέψεων που θα επέτρεπαν να διευρυνθεί η θεματολογία των διεθνών κανόνων εργασίας. Είναι ενδιαφέρον να σημειωθεί ότι η Συνδιάσκεψη πρότεινε η Επιτροπή αυτή να περιλαμβάνει αντιπροσώπους τόσο των εργαζομένων όσο και των εργοδοτών. Τέλος, η Συνδιάσκεψη του Λήντς πρότεινε να συσταθεί ένα μόνιμο διεθνές γραφείο εργασίας. Εδώ ακριβώς θα πρέπει να αναζητηθεί και η προέλευση του Δ. Γ. Ε όπως το γνωρίζουμε σήμερα.

Όταν οι Ηνωμένες Πολιτείες μπήκαν στο πόλεμο, το 1917, ήταν ευνόητο να περιμένει κανείς ότι η Αμερικανική Ομοσπονδία Εργασίας θα υποστήριζε τις προτάσεις αυτές που, άλλωστε, συμπλήρωναν τις αποφάσεις που είχε η ίδια διατυπώσει

προηγούμενος. Τον ίδιο χρόνο αντιπρόσωποι των εργαζομένων των Κρατών της Κεντρικής Ευρώπης και ουδέτερων Κρατών συναντήθηκαν στη Βέρνη για να διατυπώσουν τα αιτήματα και τις διεκδικήσεις τους που δεν ήταν πολύ διαφορετικές από εκείνες της Συνδιάσκεψης του Λήντς.

Έτσι, αν και οι εχθροπραξίες εξακολουθούσαν να μαίνονται, οι εργατικές οργανώσεις, όπου υπήρχαν, πραγματοποιούσαν παράλληλες ενέργειες.

Όταν ο πόλεμος πλησίαζε στο τέλος του έγιναν και άλλες συναντήσεις, κατά τις οποίες οι ίδιες αυτές οργανώσεις αποσαφήνισαν τις προτάσεις τους.

Δύο Συνδιασκέψεις πραγματοποιήθηκαν στο Λονδίνο, το Φεβρουάριο και το Σεπτέμβριο του 1918, στις οποίες έλαβαν μέρος αντιπρόσωποι των εργαζομένων των Συμμαχικών Δυνάμεων με τη πρωτοβουλία του Εργατικού Κόμματος και της Ένωσης συνδικάτων της Μεγάλης Βρετανίας. Ανάμεσα στις άλλες διεκδικήσεις τους ζήτησαν να εκπροσωπηθούν οι εργαζόμενοι στη Συνδιάσκεψη της Ειρήνης και να γίνει ταυτόχρονα μία συνδιάσκεψη, σε παγκόσμια κλίμακα, των εργαζομένων και του σοσιαλισμού. Με πρωτοβουλία της Αμερικανικής Ομοσπονδίας Εργασίας, η συνδιάσκεψη του Σεπτεμβρίου, αποδέχθηκε επίσης σειρά βασικών αρχών με την ελπίδα να τις δουν να περιλαμβάνονται στην ίδια τη Συνθήκη Ειρήνης, με τη μορφή ενός Παγκόσμιου Χάρτη Εργασίας που θα αποτελούσε το θεμέλιο της κοινωνικής δικαιοσύνης σ' ολόκληρο το κόσμο. Πολλές από τις αρχές αυτές θα επαναλαμβάνονταν τελικά στις διατάξεις του Καταστατικού Χάρτη της Διεθνούς Οργάνωσης Εργασίας.

Όταν το 1919 συνήλθε η Διάσκεψη της Ειρήνης, μία από τις πρώτες αποφάσεις της ήταν η σύσταση Επιτροπής Διεθνούς Εργατικής Νομοθεσίας που ανάλαβε να εκπονήσει τις προτάσεις που θα έπρεπε να περιληφθούν στη Συνθήκη. Η Επιτροπή αυτή συνεδρίασε επί δύο μήνες κάτω από τη προεδρία του Αμερικανού συνδικαλιστή ηγέτη Σάμουελ Γκόμπερς. Το κείμενο στο οποίο κατέληξαν οι εργασίες της αποτέλεσε το XIII μέρος της Συνθήκης των Βερσαλλιών, με το οποίο ιδρύθηκε η Διεθνής Οργάνωση Εργασίας. Πάντοτε επίκαιρες οι περισσότερες από τις διατάξεις αυτές περιέχονται στο Καταστατικό Χάρτη της Δ.Ο.Ε. Αναφέρουμε εδώ χαρακτηριστικά το τμήμα του Προοιμίου που διακηρύσσει ότι η παγκόσμια και διαρκής ειρήνη μπορεί να βασιστεί μόνο στη κοινωνική δικαιοσύνη.

ε)ΜΕΤΑΓΕΝΕΣΤΕΡΗ ΑΝΑΠΤΥΞΗ

Η πρώτη σύνοδος της Διεθνούς Συνδιάσκεψης Εργασίας, που προβλέφθηκε από το Καταστατικό Χάρτη της Δ.Ο.Ε., πραγματοποιήθηκε στην Ουάσιγκτον τον Οκτώβριο του 1919. Ως πρώτος Διευθυντής του Διεθνούς Γραφείου Εργασίας εκλέχτηκε ο Γάλλος Αλμπέρ Τομά, δημοσιογράφος, πολιτικός και κατά την περίοδο του πολέμου υπουργός. Σ' αυτόν έλαχε ο κλήρος να κατευθύνει τη Δ.Ο.Ε. στα πρώτα χρόνια της ζωής της.

Κατά την μεταξύ των δύο παγκοσμίων πολέμων περίοδο, η Δ.Ο.Ε. αποτέλεσε μια αυτόνομη Οργάνωση στα πλαίσια της Κοινωνίας των Εθνών. Τα πιο πιεστικά προβλήματα της εποχής εκείνης για τα οποία έπρεπε να λάβει τις πρώτες της αποφάσεις, αναφέρονταν κυρίως στην προώθηση του οκταώρου, στην πάλη κατά της ανεργίας, στη θέσπιση της κοινωνικής ασφάλειας, στη προστασία της μητρότητας και στις συνθήκες εργασίας των γυναικών και των ανηλίκων.

Κατά τη διάρκεια του δεύτερου Παγκοσμίου Πολέμου, η Δ.Ο.Ε. μετέφερε την έδρα της στο Μόντρεαλ του Καναδά.

Στη Φιλαδέλφεια των Η.Π.Α., το 1944, η Διεθνής Συνδιάσκεψη Εργασίας ασχολήθηκε με την αντιμετώπιση των προβλημάτων που είχαν μείνει μετά το πόλεμο και το καθορισμό των σκοπών και των στόχων της Οργάνωσης. Έτσι ψηφίστηκε ένα κείμενο που συμφωνήθηκε να αποκαλείται η “Διακήρυξη της Φιλαδέλφειας” και το οποίο αποτελεί από τότε παράρτημα του Καταστατικού Χάρτη της Δ.Ο.Ε.. Η Διακήρυξη αυτή προβάλλει το δικαίωμα όλων των ανθρώπινων όντων, ανεξάρτητα από τη φυλή, το θρήσκευμα ή το φύλο τους, “να επιδιώκουν την υλική τους πρόοδο και την πνευματική τους ανάπτυξη με ελευθερία και αξιοπρέπεια, με οικονομική ασφάλεια και με ίσες πιθανότητες επιτυχίας”. Η Διακήρυξη αναφέρει επίσης ότι “η φτώχεια, οπουδήποτε και αν υπάρχει, αποτελεί κίνδυνο για την ευημερία όλων των ανθρώπων”.

Το 1946, η Δ.Ο.Ε. έγινε η πρώτη ειδικευμένη οργάνωση της οικογένειας των Ηνωμένων Εθνών, έχοντας την αρμοδιότητα για τα κοινωνικά και εργατικά θέματα. Στον τομέα της κοινωνικής πολιτικής, έχει ενεργό ρόλο στην επιτυχία της διεθνούς τεχνικής συνεργασίας. Οι προσπάθειες που καταβάλλει αποβλέπουν κυρίως να εξασφαλίσουν την προστασία των θεμελιωδών ανθρώπινων δικαιωμάτων, τη βελτίωση των συνθηκών ζωής και εργασίας και την προώθηση της πλήρους απασχόλησης. Παρά τις προσπάθειες όμως

αυτές και νέα προβλήματα εμφανίζονται ως συνέπεια της τεχνικής, οικονομικής και κοινωνικής εξέλιξης, γεγονός που κάνει τη Δ.Ο.Ε. να ενδιαφέρεται για θέματα όπως είναι οι πολυεθνικές εταιρείες ή το περιβάλλον της εργασίας.

Αν και η Δ.Ο.Ε. εξακολουθεί να είναι ένας οργανισμός που του έχει ανατεθεί η εκπόνηση και η ψήφιση διεθνών κανόνων, οι παρούσες ανάγκες την υποχρεώνουν να καταβάλλει επίσης προσπάθειες πάνω σε προγράμματα πρακτικών και εκπαιδευτικών δραστηριοτήτων γεγονός που αποδεικνύεται, μεταξύ άλλων, από την ίδρυση του Διεθνούς Ινστιτούτου Κοινωνικών Μελετών στη Γενεύη, το 1960 και του Διεθνούς Κέντρου Επαγγελματικής και Τεχνικής Μετεκπαίδευσης του Τουρίνο το 1965.

Με το πέρασμα των χρόνων, οι αρμοδιότητες της Δ.Ο.Ε. συνεχίστηκαν και αυξήθηκαν, πάντα βέβαια πάνω σε θέματα κοινωνικά και εργασιακά, προσαρμόζοντας τη δράση της με τις παγκόσμιες κοινωνικές και οικονομικές εξελίξεις.

Η Διεθνής Συνδιάσκεψη Εργασίας που έλαβε χώρα στη Γενεύη Ελβετίας το 1998 κατέληξε στη ψήφιση μιας νέας διακήρυξης που έμεινε γνωστή ως « Διακήρυξη Αρχών της Γενεύης» η οποία μαζί με τη Διακήρυξη της Φιλαδέλφειας αποτελούν παράρτημα του Καταστατικού Χάρτη της Δ.Ο.Ε..

Η Διακήρυξη Αρχών του 1998 αναφέρεται στις θεμελιώδεις Διεθνείς Συμβάσεις Εργασίας και τις υποχρεώσεις των Κρατών- Μελών. Διακηρύττει ότι όλα τα Μέλη είναι υποχρεωμένα να σέβονται, να προωθούν και να αναγνωρίζουν, καλή τη πίστη και σύμφωνα με το Καταστατικό, τις αρχές που αφορούν στα βασικά δικαιώματα τα οποία αποτελούν το αντικείμενο αυτών των συμβάσεων, δηλαδή:

- την εξασφάλιση της ελευθερίας σύστασης Συνδικαλιστικών Σωματείων (του συνεταιρίζεσθαι) και την αποτελεσματική αναγνώριση του δικαιώματος συλλογικής διαπραγμάτευσης (87-98).
- την κατάργηση κάθε μορφής αναγκαστικής ή υποχρεωτικής εργασίας (29-105).
- την αποτελεσματική κατάργηση της εργασίας των παιδιών (138-182).
- την κατάργηση της διάκρισης στην απασχόληση και την εργασία (100-111).

Η εξέλιξη που σημειώθηκε με τα προγράμματα πρακτικών δραστηριοτήτων της Δ.Ο.Ε. και ιδίως με το Παγκόσμιο Πρόγραμμα Απασχόλησης συνέβαλε πάρα πολύ στην ενίσχυση των προσπαθειών για την αποκέντρωση των αρμοδιοτήτων του Δ.Γ.Ε. στις διάφορες περιοχές του κόσμου. Πράγματι, τα κεφάλαια που δαπανώνται για την τεχνική

συνεργασία αντιπροσωπεύουν το μισό περίπου των οικονομικών πόρων που έχει στη διάθεσή της η Δ.Ο.Ε..

Κατά την εποχή της ίδρυσής της, το 1919, η Δ.Ο.Ε. περιελάμβανε 45 Κράτη-Μέλη και αμέσως μετά τον Β΄ Παγκόσμιο Πόλεμο 58 Κράτη-Μέλη. Σήμερα τα Κράτη-Μέλη της Δ.Ο.Ε. είναι 188, ενώ για να γίνει ένα Κράτος Μέλος της Δ.Ο.Ε., πρέπει προηγουμένως να αποτελεί Μέλος του Ο.Η.Ε.. Αξίζει να σημειωθεί ότι η χώρα μας είναι ιδρυτικό μέλος της Δ.Ο.Ε.⁵

---

⁵. Υπουργείο Εργασίας, Δ/νση Διεθνών Σχέσεων, Τμήμα Σχέσεων με ΔΟΕ, Ενημερωτική Εγκύκλιος, Αθήνα
Ιανουάριος 1994

ΚΕΦΑΛΑΙΟ 2

ΔΙΑΡΘΡΩΣΗ ΤΗΣ ΔΙΕΘΝΟΥΣ ΟΡΓΑΝΩΣΗΣ ΕΡΓΑΣΙΑΣ.

Α)ΤΑ ΟΡΓΑΝΑ ΤΗΣ ΔΟΕ.

Β)ΤΜΗΜΑ ΣΧΕΣΕΩΝ ΜΕ ΤΗ ΔΟΕ.

Γ)ΔΙΑΚΗΡΥΞΗ ΤΗΣ ΦΙΛΑΔΕΛΦΕΙΑΣ.

Σ' αυτό το κεφάλαιο θα αναφερθούμε στα όργανα της Δ.Ο.Ε., στα προγράμματα του Δ.Γ.Ε. καθώς και στην πραγματοποίηση των Στόχων της Δ.Ο.Ε (έργο της Δ.Ο.Ε., επεξεργασία κειμένων, παρακολούθηση των συνθηκών εργασίας, εφαρμογή των διεθνών συμβατικών υποχρεώσεων). Θα εξετάσουμε τις αρμοδιότητες του τμήματος (επικοινωνία, προετοιμασία, μελέτες, παροχή πληροφοριών) και θα δούμε την αρχή της Τριμερούς Συμμετοχής και Συνεργασίας. Τέλος θα εξετάσουμε τους σκοπούς, τις επιδιώξεις και τις θεμελιώδεις αρχές της Διακήρυξης της Φιλαδέλφειας.

α) ΤΑ ΟΡΓΑΝΑ ΤΗΣ ΔΟΕ.

Η έδρα της Δ.Ο.Ε. είναι στη Γενεύη.

Η διάρθρωσή της περιλαμβάνει τρία όργανα:

Α) τη Διεθνή Συνδιάσκεψη Εργασίας, μια γενική συνέλευση των Κρατών-Μελών της Δ.Ο.Ε. που συνέρχεται κάθε χρόνο τον Ιούνιο στη Γενεύη. Εκλέγει το Διοικητικό Συμβούλιο του Δ.Γ.Ε., ψηφίζει τον προϋπολογισμό της Δ.Ο.Ε. (που χρηματοδοτείται από εισφορές των Κρατών-Μελών), καταρτίζει και ψηφίζει τους διεθνείς κανόνες εργασίας, και υιοθετεί ειδικά ψηφίσματα που κατευθύνουν τη γενική πολιτική της Δ.Ο.Ε. και τις δραστηριότητές της. Αποτελεί, με άλλα λόγια, το παγκόσμιο βήμα όπου συζητούνται τα κοινωνικά και εργατικά ζητήματα. Η κάθε χώρα-μέλος μετέχει στις εργασίες της Συνδιάσκεψης, με εθνική αντιπροσωπεία, η οποία περιλαμβάνει τέσσερις αντιπροσώπους (δύο κυβερνητικούς, έναν εργοδοτικό και έναν εργατικό) που συνοδεύονται, ανάλογα με τις ανάγκες, από τεχνικούς συμβούλους. Οι εργοδοτικοί και οι εργατικοί αντιπρόσωποι έχουν πλήρη ανεξαρτησία, ελευθερία γνώμης και ψήφου. Είναι δυνατό- και συμβαίνει συχνά στη πράξη- να διαφωνούν είτε με τη κυβέρνηση της χώρας τους, είτε και μεταξύ τους.

Β) το Διοικητικό Συμβούλιο που είναι το εκτελεστικό όργανο της Δ.Ο.Ε., αποτελεί κατά κάποιο τρόπο τον άξονα, γύρω από τον οποίο περιστρέφονται όλες οι δραστηριότητες της Οργάνωσης. Συνέρχεται κανονικά τρεις φορές το χρόνο. Καταρτίζει την ημερήσια διάταξη της Συνδιάσκεψης και των άλλων συνόδων της Δ.Ο.Ε., λαμβάνει γνώση των αποφάσεών τους και καθορίζει τα μέτρα που πρέπει να ληφθούν για δοθεί συνέχεια σε αυτές. Το Διοικητικό Συμβούλιο διορίζει το Γενικό Διευθυντή και κατευθύνει τις δραστηριότητες του Διεθνούς Γραφείου Εργασίας. Τα μέλη του εκλέγονται από την Συνδιάσκεψη κάθε 3 χρόνια. Το Διοικητικό Συμβούλιο όπως και η Συνδιάσκεψη έχει τριμερή συγκρότηση. Αποτελείται από 56 μέλη, 28 κυβερνητικά, 14 εργοδοτικά και 14 εργατικά σύμφωνα με τη Τροποποίηση του Καταστατικού της Δ.Ο.Ε. που έγινε τον Ιούνιο του 1986.

Γ) το Διεθνές Γραφείο Εργασίας που αποτελεί τη μόνιμη γραμματεία της Οργάνωσης. Καταρτίζει και δημοσιεύει τις εκθέσεις- απαραίτητο έντυπο υλικό- για τις εργασίες της

Συνδιάσκεψης και τις ειδικές συνόδους της Οργάνωσης. Υλοποιεί τα προγράμματα διεθνούς τεχνικής συνεργασίας. Εξετάζει τις εκθέσεις για την εφαρμογή των διεθνών συμβάσεων και συστάσεων, καθώς και τις προσφυγές – καταγγελίες των συνδικαλιστικών οργανώσεων για παραβίαση των διατάξεων των συμβάσεων αυτών. Τέλος, βρίσκεται σε συνεχή επικοινωνία με τα Υπουργεία Εργασίας των Κρατών – Μελών, ενώ παρέχει τη βοήθειά του στις εργοδοτικές και εργατικές οργανώσεις, όταν αυτή ζητηθεί. Έχουν συσταθεί και λειτουργούν, σε διάφορα μέρη του κόσμου, πολλά Περιφερειακά Γραφεία του Δ.Γ.Ε.. Αξίζει να σημειωθεί δε, ότι στο Δ.Γ.Ε. απασχολούνται υπάλληλοι που προέρχονται από 110 διαφορετικές εθνότητες.⁶

β) ΠΡΟΓΡΑΜΜΑΤΑ ΤΟΥ Δ.Γ.Ε. ΓΙΑ ΤΗΝ ΕΠΙΘΕΩΡΗΣΗ ΕΡΓΑΣΙΑΣ ΜΕ ΣΚΟΠΟ ΤΗ ΒΕΛΤΙΩΣΗ ΤΩΝ ΣΥΝΘΗΚΩΝ ΕΡΓΑΣΙΑΣ

Περιλαμβάνουν ένα πρόγραμμα να βοηθήσει τις κυβερνήσεις να ενδυναμώσουν τις υπηρεσίες τους στην Επιθεώρηση και την Εκπαίδευση του αναγκαίου προσωπικού. Αυτό περιλαμβάνει την αποστολή εμπειρογνομόνων σε χώρες που επιθυμούν να αναδιοργανώσουν ή να βελτιώσουν τις υπηρεσίες τους για την Επιθεώρηση, την προετοιμασία σχεδίων για τη νομοθεσία και διατάξεων στο θέμα αυτό, την έκδοση εγχειριδίων ή εντύπων για τις διαδικασίες Επιθεώρησης και την εκπαίδευση των Επιθεωρητών με μαθήματα Εθνικά και Περιφερειακά και Σεμινάρια. Το Δ.Γ.Ε. έχει ιδρύσει περιφερειακά κέντρα διοίκησης εργασίας στην Αφρική, Ασία και Λατινική Αμερική, τα οποία είναι ο κύριος σύνδεσμος για την εφαρμογή του Προγράμματος της Οργάνωσης της Επιθεώρησης στις περιοχές αυτές.

Η σπουδαιότητα της Επιθεώρησης Εργασίας σε δραστηριότητες τεχνικής συνεργασίας επαναβεβαιώθηκε στο Διεθνές Πρόγραμμα για την Βελτίωση των Συνθηκών Εργασίας του Περιβάλλοντος (P.I.A.C.T.) το οποίο ψηφίστηκε στην 60ή Συνδιάσκεψη Εργασίας (1975) και υιοθετεί μια παγκόσμια και πολλών ειδικοτήτων προσέγγιση στα προβλήματα που τίθενται, έχοντας σαν κύριο σκοπό:

-την ενθάρρυνση των κυβερνήσεων και ενδεχόμενη βοήθεια στα κράτη μέλη προκειμένου να καθορίσουν ορισμένους στόχους για τη βελτίωση των εργασιακών συνθηκών και του εργασιακού περιβάλλοντος, δεδομένου ότι παρόλες τις προσπάθειες οι συνθήκες για μεγάλο αριθμό εργαζομένων παραμένουν δυσμενείς και ότι στα γνωστά προβλήματα έρχονται να προστεθούν νέα, για την λύση των οποίων χρειάζονται διαφορετικοί χειρισμοί.

-παροχή στις κυβερνήσεις, στις οργανώσεις εργαζομένων ή και εργοδοτών, σε ιδρύματα ερευνών και εκπαίδευσης, της απαραίτητης βοήθειας για την εκπόνηση και εφαρμογή προγραμμάτων για την βελτίωση των συνθηκών εργασίας.

Σε αυτό το τομέα εισήχθη μια νέα μέθοδος εξέτασης και βελτίωσης των συστημάτων Επιθεώρησης Εργασίας. Μια τριμελής ομάδα που αποτελείται από τρεις Εμπειρογνώμονες επισκέπτεται χώρες με πρόσκληση της Κυβέρνησης για να εκτιμήσει

⁶ Υπουργείο Εργασίας-Δ/ση Διεθνών Σχέσεων-Τμήμα σχέσεων με Δ.Ο.Ε.-ενημερωτική εγκύκλιος, Αθήνα Ιανουάριος 1994

την αποτελεσματικότητα των Συστημάτων Επιθεώρησης Εργασίας και ειδικά « να εκτιμήσει αντικειμενικά την οργάνωση και τη λειτουργία της Επιθεώρησης Εργασίας, τα εμπόδια που αντιμετωπίζει η Επιθεώρηση κατά την εκτέλεση του έργου της, πρακτικές που αφορούν συνεργασία με οργανώσεις εργοδοτών και εργαζομένων, τις διαδικασίες για να αρχίσουν οι νόμιμες διαδικασίες, το επίπεδο των ποινών, την ποιότητα των Επιθεωρητών, την εκπαίδευσή τους κ.λ.π.».

Αρκετές αποστολές του τύπου αυτού έχουν σταλεί στο Βέλγιο (1977), Δανία (1979), Γαλλία (1981), Γερμανία (1983), Ιταλία (1982), Νορβηγία (1979), Ηνωμένο Βασίλειο (1980-1981). Επίσης εστάλησαν αποστολές σε ανεπτυγμένες χώρες, όπως το Περού (1984).

Μια ομάδα εμπειρογνομόνων επισκέφθηκε τη χώρα μας το 1978, μετά από πρόσκληση της κυβέρνησης και ήρθε σε επαφή με τους αρμόδιους φορείς, το Υπουργείο Εργασίας, το Ι.Κ.Α., το Υπουργείο Κοινωνικών Ασφαλίσεων, το Υπουργείο Συντονισμού καθώς και με την Γ.Σ.Ε.Ε. και τον Σ.Ε.Β.. Επίσης επισκέφθηκε και διάφορους χώρους εργασίας.

Η ομάδα εμπειρογνομόνων κατάρτισε έκθεση, την γνωστή σαν « έκθεση Μπλανσάρ » που παραδόθηκε στον Πρωθυπουργό της χώρας στην οποία διαπιστώθηκαν τα προβλήματα και προτάθηκαν λύσεις.

Οι διαπιστώσεις ήταν:

-Ανάγκη διυπουργικού συντονισμού στα θέματα υγιεινής και ασφάλειας.

-Έλλειψη μέτρων υγιεινής και ασφάλειας, ανησυχητική στα εργοτάξια κατασκευών και στις μικρές βιοτεχνικές επιχειρήσεις.

Τα μέτρα που πρότεινε για να αντιμετωπισθούν οι αδυναμίες αυτές ήταν αντίστοιχα:

-Σύσταση συντονιστικής διυπουργικής επιτροπής

-Διενέργεια εθνικής έρευνας πάνω στα ατυχήματα

-Σύσταση ισομερών επιτροπών υγιεινής και ασφάλειας

-Ανελλιπή εφαρμογή της Νομοθεσίας.

Τα μέτρα αυτά υλοποιήθηκαν:

-Με την διενέργεια εθνικής έρευνας για τον εξανθρωπισμό της εργασίας σύμφωνα με περίγραμμα από το Υπουργείο Έρευνας και Τεχνολογίας σε συνεργασία με το Υπουργείο Εργασίας, το Ι.Κ.Α. και το Πανεπιστήμιο Αθηνών που ανέθεσε σε φορείς ή ομάδες επιστημόνων, μελέτες και έρευνες.

-Με τον νόμο 1568/85 που εισήγαγε τις Επιτροπές για την υγιεινή και ασφάλεια των εργαζομένων και ρυθμίστηκε η συντονιστική διυπουργική επιτροπή και οι προϋποθέσεις για την αυστηρή εφαρμογή της Νομοθεσίας.

(διεύρυνση των καθηκόντων και αρμοδιοτήτων των Επιθεωρητών Εργασίας, πρόσβαση στα στοιχεία που τηρούνται τόσο από τις άλλες αρμόδιες αρχές όσο και από τις επιχειρήσεις, καθιέρωση διοικητικών ποινών κ.λ.π.).

-Με την Ίδρυση-Ανάπτυξη του Κ.Υ.Α.Ε. και Σύνταξη σχεδίου Νόμου για υπηρεσίες ασφάλειας και υγιεινής της εργασίας στο επίπεδο της Επιχείρησης, μετά την διαπίστωση της έκθεσης για έλλειψη προληπτικής Ιατρικής παρακολούθησης των εργαζομένων και ελέγχου των παραγόντων στο περιβάλλον εργασίας.

-Με την ενίσχυση της Τεχνικής Επιθεώρησης και την αναδιοργάνωση της Επιθεώρησης Εργασίας.

Τα θετικά βήματα που έγιναν προς την κατεύθυνση των υποδείξεων της έκθεσης διαπίστωσε η Αποστολή συνέχισης του Ρ.Ι.Α.Κ.Τ. που έγινε τον Μάιο του 1982 και στη

Διεθνή Συνδιάσκεψη του 1984, που εξετάστηκε συνολικά το Πρόγραμμα P.I.A.C.T. η χώρα μας συμμετείχε στην αξιολόγηση και τον καθορισμό των προτεραιοτήτων για την επόμενη δεκαετία.

Επίσης το Δ.Γ.Ε. έχει για αρκετό καιρό οργανώσει **τριμερή Συνέδρια (Workshops)** σε διάφορες περιοχές πάνω στην αποτελεσματικότητα της Επιθεώρησης Εργασίας για να αξιολογήσει την παρούσα κατάσταση των υπηρεσιών Επιθεώρησης και ιδιαίτερα τα κύρια προβλήματα και πιθανά εμπόδια τα οποία μπορεί να τις εμποδίσουν από το να λειτουργούν αποτελεσματικά. Συνέδρια σύμφωνα με αυτές τις γραμμές έχουν οργανωθεί στις Γαλλόφωνες και Αγγλόφωνες χώρες της Αφρικής.⁷

γ) ΠΡΑΓΜΑΤΟΠΟΙΗΣΗ ΤΩΝ ΣΤΟΧΩΝ ΤΗΣ ΔΟΕ.

Η πρωτοτυπία της ΔΟΕ, έτσι όπως φάνηκε ήδη στα 1919, ήταν πως στην επεξεργασία διεθνών κειμένων που αναφέρονται στους όρους εργασίας, ο διεθνής οργανισμός επιφυλάσσει στον εαυτό του το δικαίωμα να παρακολουθεί την τύχη της εφαρμογής των αποφάσεών του από τα κράτη. Αυτό σεν συμβαίνει με άλλους διεθνείς οργανισμούς, λ.χ. με τον ΟΗΕ. Και χάρη στη δραστηριότητα της ΔΟΕ έχουν ως τώρα συναφθεί 184 διεθνείς συμβάσεις με αντικείμενο την εργασία, οι περισσότερες από τις οποίες ισχύουν διεθνώς. Με την είσοδο της χώρας μας στην ΕΟΚ, όπου η αναλογία για κάθε κράτος μέλος είναι γύρω στις 100 επικυρώσεις, θα υποχρεωθούμε σε πιο ενεργό συμμετοχή σε αυτήν τη διεθνή νομοθετική διαδικασία που αφορά στις διεθνείς συμβάσεις εργασίας.

Η μελέτη των δραστηριοτήτων της ΔΟΕ μπορεί να γίνει από διαφορετικά οπτικά πεδία: α) από την πλευρά της επεξεργασίας διεθνών κειμένων που αφορούν στη νομοθεσία για την εργασία, β) από την πλευρά της γενικής παρακολούθησής του καθεστώτος της εργασίας μέσα στα κράτη-μέλη, και γ) ειδικότερα, του ελέγχου καλής εφαρμογής των διεθνών συμβατικών υποχρεώσεων των κρατών μελών στον τομέα της εργασίας.

Α) το έργο της ΔΟΕ συγκεντρώνεται πρώτα στην επεξεργασία κειμένων. Αυτή γίνεται κυρίως από το διεθνές γραφείο εργασίας, διοχετεύεται στο Διοικητικό Συμβούλιο και από εκεί διαχέεται στη Γενική Διάσκεψη που ψηφίζει με πλειοψηφία των 2/3 του συνόλου των παρόντων μελών της (χωρίς να εξετάζει αν αυτοί είναι εργοδότες, εργαζόμενοι ή κυβερνητικοί αντιπρόσωποι). Τα υιοθετούμενα κείμενα μπορούν να λάβουν δυο μορφές: είτε είναι κείμενα διεθνών συμβάσεων εργασίας είτε είναι κείμενα συστάσεων προς τα κράτη μέλη. Και στις δύο περιπτώσεις τα συμμετέχοντα κράτη μέλη οφείλουν σε διάστημα 12 ως 18 μηνών από τη λήξη της συνόδου της Γενικής Διασκέψεως, να εισάγουν τα κείμενα αυτά στα αρμόδια κρατικά όργανα ώστε να τους δοθεί συνέχεια. Έτσι, αν μεν πρόκειται για διεθνή σύμβαση εργασίας, τα κράτη οφείλουν να εισάγουν το κείμενο στα νομοθετικά σώματα για να επιτευχθεί η συγκατάθεσή τους για την επικύρωση (άρθρ.36 του ελληνικού Συντάγματος του 1975). Αν πρόκειται για σύσταση, τότε υπάρχει περισσότερη ευχέρεια γιατί τα αρμόδια όργανα του κράτους

⁷ Υπουργείο Εργασίας-Δ/νση Διεθνών Σχέσεων-Τμήμα σχέσεων με Δ.Ο.Ε.-ενημερωτική εγκύκλιος, Αθήνα Ιανουάριος 1994

μπορούν με μεγαλύτερη ελαστικότητα να δουν τον τρόπο που θα εφαρμοστεί η σύσταση από την άποψη της εσωτερικής νομοθεσίας και των απαιτούμενων διοικητικών μέτρων.

Η υποχρέωση του κράτους να εισάγει στα αρμόδια όργανα το κείμενο που ψηφίστηκε στη Γενεύη έχει την έννοια ότι αφενός μεν κινητοποιείται το κοινοβούλιο όταν πρόκειται για διεθνή σύμβαση, αφετέρου δε κινητοποιούνται οι εσωτερικοί φορείς, δηλ. η κοινή γνώμη και τα επαγγελματικά σωματεία ώστε να ασκήσουν κάποια πίεση για την επικύρωση του συμβατικού κειμένου. Βέβαια το κράτος δεν έχει υποχρέωση να επικυρώσει τη σύμβαση. Αλλά το καταστατικό της ΔΟΕ υποχρεώνει τα κράτη μέλη, σε περίπτωση που τους ζητηθεί από το Διοικητικό Συμβούλιο, να εξηγήσουν σε ειδική έκθεση που θα στείλουν στη Γενεύη την κατάσταση της νομοθεσίας τους και της πρακτικής καθώς και τις δυσκολίες που συναντούν για την επικύρωση του κειμένου. Είναι και αυτός ένας έμμεσος τρόπος ασκήσεως πίεσεως προς την κατεύθυνση του κράτους ώστε να προχωρήσει στην επικύρωση. Αυτά βέβαια από την άποψη του καταστατικού του Διεθνούς Οργανισμού.

Στην πράξη τι συμβαίνει; Ας πάρουμε την ελληνική πραγματικότητα. Το υπουργείο εργασίας γνωστοποιεί απλώς στη Βουλή την ύπαρξη μιας διεθνούς συμβάσεως και η γνωστοποίηση αυτή διαβάζεται σε μία από τις συνεδριάσεις της Βουλής αλλά από εκεί και πέρα δεν γίνεται πια λόγος. Αν η κυβέρνηση έχει πραγματικά την πρόθεση να επικυρώσει τη σύμβαση, τότε ετοιμάζει εισηγητική έκθεση, παίρνει την έκθεση του Γεν. Λογιστηρίου και προχωρεί στην εισαγωγή σχεδίου νόμου, κυρωτικού της διεθνούς συμβάσεως όπως γίνεται με όλες τις άλλες διεθνείς συμβάσεις.

Ο διεθνής οργανισμός δεν μπορεί λοιπόν να κινητοποιήσει τους εσωτερικούς μηχανισμούς αν η κυβέρνηση δεν έχει την πρόθεση να θέσει αυτούς τους μηχανισμούς σε λειτουργία.

Η μεγάλη όμως πρωτοτυπία της ΔΟΕ είναι ότι έχει επέμβει δυναμικά στη διαμόρφωση του εσωτερικού δικαίου των κρατών μελών. Αυτό είναι το θετικό στοιχείο από τη διεθνή νομοθετική προσπάθεια που καταβάλλει η ΔΟΕ γιατί είτε πρόκειται για διεθνή σύμβαση εργασίας είτε για μία σύσταση, τελικά εκείνο στο οποίο αποβλέπει η ΔΟΕ είναι να τροποποιηθεί το εσωτερικό δίκαιο που αφορά στους εργαζόμενους στο έδαφος του συγκεκριμένου κράτους μέλους. Δίνει έτσι στον εθνικό νομοθέτη έτοιμο το ρυθμιστικό πλαίσιο, τη διάταξη δηλαδή εκείνη που μεταβάλλει το καθεστώς του εργαζόμενου και όχι απλώς καλυτερεύει την κατάστασή του στο έδαφος του συγκεκριμένου κράτους. Αυτό όχι μόνο προωθεί την εφαρμογή των διεθνών αποφάσεων αλλά και βοηθά στην εναρμόνιση του δικαίου μεταξύ των κρατών.

Β) Το δεύτερο σημαντικό επίτευγμα της ΔΟΕ είναι η παρακολούθηση των συνθηκών εργασίας στο έδαφος των κρατών μελών. Πρόκειται για μια εντυπωσιακή πρόοδο που σημειώθηκε από το 1950 μέχρι σήμερα. Θεωρήθηκε, δηλαδή, ότι ανεξάρτητα από το αν ένα κράτος μέλος έχει ή όχι επικυρώσει ορισμένες συμβάσεις, το θέμα της συνδικαλιστικής ελευθερίας είναι ένα θέμα εθιμικού διεθνούς δικαίου, για το οποίο η ΔΟΕ έχει αρμοδιότητα εο ἴρσο και πέρα από τις συμβάσεις. Το 1974, μάλιστα, η περιφερειακή ευρωπαϊκή συνδιάσκεψη της ΔΟΕ διακήρυξε ομόφωνα ότι η συνδικαλιστική ελευθερία αποτελεί υποχρέωση των κρατών μελών μόνο και μόνο από το γεγονός της συμμετοχής τους στη ΔΟΕ. Έτσι, πολλές φορές, η ΔΟΕ έχει συστήσει όργανα έρευνας και συνδιαλλαγής στο θέμα της συνδικαλιστικής ελευθερίας για αρκετά κράτη μέλη. Η διαδικασία αυτή άρχισε το 1950. Βρήκε βέβαια δυσκολίες αλλά αργότερα

η επιτροπή για τις συνδικαλιστικές ελευθερίες, που στην αρχή δεν ασχολείτο παρά μόνο με την απλή λήψη καταγγελιών χωρίς να προχωρεί και στην εξέτασή τους, μπόρεσε σιγά σιγά με την συναίνεση μερικών κρατών μελών να προχωρήσει και στην εξέταση της ουσίας. Επίσης προχώρησε με την συνεργασία των επιμέρους κυβερνήσεων στη σύνταξη εκθέσεων που βοήθησαν στη καλύτερευση των συνθηκών εργασίας ή που επιβεβαίωσαν τις σχετικές καταγγελίες και ασκήθηκε πια κάθε δυνατή πολιτική πίεση πάνω στις ενδιαφερόμενες κυβερνήσεις για αλλαγή τακτικής. Χαρακτηριστικό δείγμα αυτής της δραστηριότητας είναι ότι ως τώρα έχουν εξετασθεί από την επιτροπή για την συνδικαλιστική ελευθερία 900 περίπου πρόσφυγες.

Μερικές κυβερνήσεις συμφώνησαν στην επιτόπια έρευνα από διεθνή όργανα που προέρχονταν από την πιο πάνω επιτροπή της ΔΟΕ. Τα αποτελέσματα υπήρξαν διαφορετικά βέβαια. Στην περίπτωση της Ιαπωνίας η κυβέρνηση έδωσε θετική συνέχεια στις προτάσεις της επιτροπής. Στην περίπτωση της Χιλής το 1975 η κυβέρνηση, παρόλο που επέτρεψε την επιτόπια έρευνα δεν έδωσε συνέχεια σε ότι προτάθηκε από την επιτροπή. Γεγονός πάντως είναι ότι έχουμε σημαντική πρόοδο στον τομέα της παρεμβάσεως του οργανισμού σε θέματα συνδικαλιστικής ελευθερίας σε όλο τον κόσμο.

Γ) Εφαρμογή των διεθνών συμβατικών υποχρεώσεων

Τα κράτη μέλη έχουν υποχρέωση να γνωστοποιούν κάθε χρόνο στο Διεθνές Γραφείο Εργασίας την κατάσταση εφαρμογής των διεθνών συμβάσεων εργασίας στο έδαφός τους. Τα προβλήματα που αντιμετωπίζουν, τη νομολογία, την πρακτική εφαρμογή, τη δράση της κυβερνήσεως. Ένα μεγάλο ποσοστό των συμμετεχόντων κρατών συμμορφώνεται λίγο-πολύ σε αυτήν την υποχρέωση.

Η υποχρέωση αναφοράς για το τι συμβαίνει στο έδαφος του κράτους κάνει τα κυβερνητικά όργανα να είναι πιο προσεκτικά στην εφαρμογή των διεθνών συμβάσεων. Από την άλλη πλευρά, συχνότατα εμφανίζονται δυσχέρειες στην εφαρμογή κάποιας συμβάσεως. Αν και δεν έχει συσταθεί μόνιμο όργανο ελέγχου και έρευνας για τα κράτη-μέλη, ωστόσο υπάρχει στα πλαίσια της Γεν. Διασκέψεως η επιτροπή εφαρμογής των διεθνών συμβάσεων η οποία και φροντίζει για την καλύτερη δυνατή εφαρμογή τους. Άλλωστε, μερικές φορές επιτροπές ad hoc ενδιαφέρθηκαν για την πιστή εφαρμογή των διεθνών συμβάσεων εργασίας. Αυτό έγινε στα κατεχόμενα από το Ισραήλ αραβικά εδάφη (1979) και σε άλλα 20 περίπου κράτη (Αγκόλα, Μοζαμβίκη κλπ). Από το 1961, τέλος, υπάρχει η δυνατότητα για κατευθείαν καταγγελία των κυβερνήσεων από συνδικαλιστικές οργανώσεις εργοδοτών ή εργαζομένων όταν παραβιάζεται μία διεθνής σύμβαση την οποία έχει επικυρώσει το ενδιαφερόμενο κράτος.⁸

⁸ Υπουργείο Εργασίας- Δ/ση Διεθνών Σχέσεων-Τμήμα σχέσεων με Δ.Ο.Ε.-ενημερωτική εγκύκλιος, Αθήνα Ιανουάριος 1994

B) ΤΜΗΜΑ ΣΧΕΣΕΩΝ ΜΕ ΤΗ ΔΙΕΘΝΗ ΟΡΓΑΝΩΣΗ ΕΡΓΑΣΙΑΣ (το γραφείο αυτό αποτελεί το σύνδεσμο της χώρας με τη ΔΟΕ).

α) ΑΡΜΟΔΙΟΤΗΤΕΣ ΤΜΗΜΑΤΟΣ:

- Η επικοινωνία της χώρας με τη Διεθνή Οργάνωση Εργασίας.
- Η προετοιμασία για την τριμερή συμμετοχή των εκπροσώπων της χώρας μας στις εργασίες της Διεθνούς Συνδιάσκεψης Εργασίας που γίνεται κάθε χρόνο τον Ιούνιο στη Γενεύη.
- Η προετοιμασία για την τριμερή εκπροσώπηση της χώρας μας σε διάφορα συνέδρια, επιτροπές βιομηχανίας της ΔΟΕ και περιφερειακές Συνδιασκέψεις.
- Η μέριμνα για την υποβολή στη Βουλή των Διεθνών Κειμένων Εργασίας (Διεθνών Συμβάσεων και Συστάσεων Εργασίας) που ψηφίζονται κάθε χρόνο από τη Διεθνή Συνδιάσκεψη Εργασίας καθώς και η ενημέρωση των αρμόδιων αρχών, υπηρεσιών και εργοδοτικών και εργατικών οργανώσεων πάνω στα κείμενα αυτά, σύμφωνα με την αρχή της τριμερούς συμμετοχής και συνεργασίας.
- Η μελέτη των παραπάνω Διεθνών Κειμένων Εργασίας και η εξέταση της δυνατότητας κύρωσής τους από το ειδικό τμήμα του Ανώτατου Συμβουλίου Εργασίας. Η σύνθεση του ΑΣΕ αλλάζει ανάλογα με το θέμα της προς συζήτηση Σύμβασης και συμμετέχουν σε αυτό εκπρόσωποι όλων των φορέων και υπηρεσιακοί παράγοντες από διάφορα υπουργεία.
- Η προετοιμασία και επεξεργασία των απαραίτητων νομοθετικών ή κανονιστικών κειμένων για την κύρωση και εφαρμογή των Διεθνών Συμβάσεων Εργασίας, ύστερα από συγκριτική μελέτη της ξένης και ελληνικής νομοθεσίας, καθώς και η γενική φροντίδα για την κατάρτιση των κειμένων αυτών.
- Η μέριμνα και η ευθύνη για την κατάρτιση και υποβολή στο Διεθνές Γραφείο Εργασίας των αναγκαίων εκθέσεων πάνω στην εφαρμογή των Συμβάσεων που έχουν κυρωθεί από τη χώρα μας ή πάνω στην κατάσταση της εθνικής νομοθεσίας και πρακτικής, όταν πρόκειται για συμβάσεις που δεν έχουν κυρωθεί. Κάθε χρόνο η χώρα μας καλείται να υποβάλλει εκθέσεις για την εφαρμογή 20 Διεθνών Συμβάσεων. Σύμφωνα με την 81 ΔΣΕ, στην οποία αναφέρονται όλες οι δραστηριότητες του ΣΕΠΕ.
- Η μέριμνα για την κατάρτιση απαντήσεων στα ερωτηματολόγια και άλλα έγγραφα του ΔΓΕ, καθώς και σε προσφυγές συνδικαλιστικών οργανώσεων σχετικά με παραβιάσεις των διατάξεων των Διεθνών Συμβάσεων Εργασίας. Η επαναφορά του ΣΕΠΕ στο Υπουργείο Εργασίας έγινε με αφορμή την προσφυγή της Ομοσπονδίας των υπαλλήλων του Υπουργείου Εργασίας προς το ΔΓΕ, για παραβίαση της 81 ΔΣΕ.
- Σύγκλιση του Ανώτατου Συμβουλίου Εργασίας, όσες φορές χρειαστεί, για εξέταση θεμάτων που αφορούν τις Διεθνείς Συμβάσεις Εργασίας, τα ερωτηματολόγια του Διεθνούς Γραφείου Εργασίας και γενικά τα θέματα της Διεθνούς Οργάνωσης Εργασίας. Προετοιμασία και συμμετοχή των προϊσταμένων της Διεύθυνσης και του Τμήματος στο παραπάνω Συμβούλιο.
- Η παροχή πληροφοριών και έντυπου υλικού σε ενδιαφερόμενους φορείς, συνδικαλιστικές οργανώσεις και ιδιώτες (φοιτητές-νομικούς κλπ), σχετικά με τις δραστηριότητες της ΔΟΕ.

- Διμερείς σχέσεις του Υπουργείου Εργασίας και Κοινωνικών Ασφαλίσεων. Μέριμνα για τη διαπραγμάτευση και την κατάρτιση διμερών ή πολυμερών συμβάσεων ή συμφωνιών σε θέματα αρμοδιότητας του Υπουργείου μας. Συμμετοχή σε σχετικές διπλωματικές συσκέψεις, οργάνωση και συντονισμός συσκέψεων. Οργάνωση επισκέψεων ξένων αντιπροσωπειών.⁹

---

⁹ Υπουργείο Εργασίας- Δ/ση Διεθνών Σχέσεων- Τμήμα σχέσεων με Δ.Ο.Ε.-Ενημερωτική εγκύκλιος-Αθήνα Ιανουάριος 1994.

B) Η ΑΡΧΗ ΤΗΣ ΤΡΙΜΕΡΟΥΣ ΣΥΜΜΕΤΟΧΗΣ ΚΑΙ ΣΥΝΕΡΓΑΣΙΑΣ (TRIPARTISME)

Αναφέρθηκε ήδη ότι η ΔΟΕ είναι ο μόνος οργανισμός από την Παλαιά Κοινωνία των Εθνών που κατόρθωσε να επιβιώσει από την καταστροφική λαίλαπα του Β΄ Παγκοσμίου Πολέμου, να αγωνιστεί με επιτυχία κατά της φτώχειας και των στερήσεων και να προωθήσει ταυτόχρονα την ιδέα της κοινωνικής δικαιοσύνης. Η επιτυχία αυτή οφείλεται, χωρίς αμφιβολία, στο τριμερές σύστημα της συγκρότησης και της λειτουργίας της, γνωστό γενικότερα ως TRIPARTISME. Η ψήφιση δε της 144 Διεθνούς Συμβάσεως Εργασίας, που αναφέρεται στις τριμερείς συνεννοήσεις, αποτελεί σημαντικό βήμα για την ενίσχυση του θεσμού αυτού. Η πείρα κατέδειξε ότι το σύστημα αυτό αποτελεί την ακλόνητη βάση της ΔΟΕ, ενώ ταυτόχρονα δίνει στο έργο της θετικότητα και κύρος. Ως εκ τούτου, αντιπρόσωποι εργοδοτών και εργαζομένων μετέχουν, με ίσα δικαιώματα με τους αντιπροσώπους των κυβερνήσεων σ' όλες τις συζητήσεις και σ' όλες τις αποφάσεις.¹⁰

---

¹⁰ Υπουργείο Εργασίας- Δ/ση Διεθνών Σχέσεων- Τμήμα σχέσεων με Δ.Ο.Ε.- Ενημερωτική εγκύκλιος-Αθήνα Ιανουάριος 1994.

ΓΔΙΑΚΗΡΥΞΗ ΤΗΣ ΦΙΛΑΔΕΛΦΕΙΑΣ

α) ΣΚΟΠΟΙ ΚΑΙ ΕΠΙΔΙΩΞΕΙΣ ΤΗΣ ΔΙΕΘΝΟΥΣ ΟΡΓΑΝΩΣΗΣ ΕΡΓΑΣΙΑΣ

Στη Γενική Συνδιάσκεψη της Διεθνούς Οργάνωσης Εργασίας, που συνήλθε στη Φιλαδέλφεια στην 26^η σύνοδό της, στις 10 Μαΐου 1944, αποδέχθηκε την Διακήρυξη αυτή για τους σκοπούς και τις επιδιώξεις της Διεθνούς Οργάνωσης Εργασίας, καθώς και για τις αρχές που θα πρέπει να εμπνέουν την πολιτική των μελών της.

Η Συνδιάσκεψη επιβεβαιώνει και πάλι τις θεμελιώδεις αρχές πάνω στις οποίες βασίζεται η Οργάνωση και οι οποίες είναι:

- η εργασία δεν είναι εμπόρευμα.
- η ελευθερία της έκφρασης και η ελευθερία του συνεταιρισμού αποτελούν τις απαραίτητες προϋποθέσεις για μια σταθερή πρόοδο.
- η φτώχεια, όπου και αν υπάρχει, αποτελεί κίνδυνο για την ευημερία όλων.
- η πάλη κατά της ανέχειας θα πρέπει να διεξάγεται με ασταμάτητες ενέργειες κάθε έθνους, αλλά και με μια συνεχή και συνδιασμένη διεθνή προσπάθεια στην οποία οι αντιπρόσωποι των εργαζομένων και των εργοδοτών, συνεργαζόμενοι ισότιμα με τους αντιπροσώπους των κυβερνήσεων, θα συμμετέχουν σε ελεύθερες συζητήσεις και σε αποφάσεις δημοκρατικού χαρακτήρα για την προώθηση του κοινού καλού.

Έχοντας πεισθεί ότι η εμπειρία έχει αποδείξει την ορθότητα της Διακήρυξης που περιέχεται στο Καταστατικό της Διεθνούς Οργάνωσης Εργασίας σύμφωνα με την οποία η διαρκής ειρήνη θα πρέπει να βασίζεται μόνο στην κοινωνική δικαιοσύνη, η Συνδιάσκεψη επιβεβαιώνει ότι:

- όλα τα ανθρώπινα όντα ανεξάρτητα από φυλή, θρήσκευμα και φύλο, έχουν το δικαίωμα να επιδιώκουν την υλική τους πρόοδο και την πνευματική τους ανάπτυξη με ελευθερία και αξιοπρέπεια, με οικονομική ασφάλεια και με ίσες ευκαιρίες.

- Η υλοποίηση των προϋποθέσεων που θα επιτρέψουν να φτάσουμε σ' αυτό το αποτέλεσμα θα πρέπει να αποτελεί τον κύριο στόχο της εθνικής και της διεθνούς πολιτικής.
- Όλα τα προγράμματα δράσης και τα μέτρα που λαμβάνονται σε εθνικό και διεθνές επίπεδο, και ιδίως στον οικονομικό και στο δημοσιονομικό τομέα, θα πρέπει να εκτιμώνται κάτω απ' αυτό το πρίσμα και να γίνονται δεκτά μόνο στο μέτρο που φαίνεται ότι μπορούν να ευνοήσουν, και όχι να παρεμποδίσουν, την πραγματοποίηση του θεμελιακού αυτού στόχου.
- Στη Διεθνή Οργάνωση Εργασίας ανήκει η ευθύνη και η πρωτοβουλία να εξετάσει και να εκτιμήσει, κάτω απ' αυτό το πρίσμα, όλα τα διεθνή οικονομικά και δημοσιονομικά προγράμματα και μέτρα.
- Εκπληρώνοντας τα καθήκοντα που της έχουν ανατεθεί και λαμβάνοντας υπόψη όλους τους οικονομικούς και δημοσιονομικούς παράγοντες, η Διεθνής Οργάνωση Εργασίας θα μπορεί να συμπεριλαμβάνει στις αποφάσεις και τις συστάσεις της κάθε διάταξης που θεωρεί κατάλληλη.

Η Συνδιάσκεψη αναγνωρίζει ως επίσημη υποχρέωση της Διεθνούς Οργάνωσης Εργασίας να βοηθάει στην εφαρμογή των προγραμμάτων των διαφόρων εθνών του κόσμου που θα εξασφαλίζουν:

- Την πλήρη απασχόληση και την ανύψωση του βιοτικού επιπέδου.
- Την απασχόληση των εργαζομένων σε εργασίες όπου θα έχουν την ικανοποίηση ότι δίνουν όλο το μέτρο της ικανότητας και των γνώσεών τους και ότι συμβάλλουν έτσι καλύτερα στην κοινή ευημερία.
- Την παροχή, για την επίτευξη του σκοπού αυτού και με κατάλληλες εγγυήσεις για όλους τους ενδιαφερομένους, δυνατοτήτων εκπαίδευσης και μέσων ικανών να διευκολύνουν τη μετακίνηση των εργαζομένων, συμπεριλαμβανομένης της μετανάστευσης του εργατικού δυναμικού και του εποικισμού.
- Την δυνατότητα για όλους σε δίκαιη συμμετοχή στους καρπούς της προόδου στον τομέα των μισθών και των εισοδημάτων, της διάρκειας

της εργασίας και των άλλων όρων εργασίας, και ενός ελαχίστου μισθού για όλους εκείνους που έχουν μία απασχόληση και έχουν ανάγκη τέτοιας προστασίας.

- Την πραγματική αναγνώριση του δικαιώματος της συλλογικής διαπραγμάτευσης και τη συνεργασία εργοδοτών και εργατικού δυναμικού για τη συνεχή βελτίωση της οργάνωσης της παραγωγής, καθώς και τη συνεργασία εργαζομένων και εργοδοτών στην εκπόνηση και εφαρμογή της κοινωνικής και οικονομικής πολιτικής.
- Την επέκταση των μέτρων κοινωνικής ασφάλειας, προκειμένου να εξασφαλίζεται ένα βασικό εισόδημα σε όλους εκείνους που έχουν ανάγκη τέτοιας προστασίας, καθώς και πλήρους ιατρικής περίθαλψης,
- Την κατάλληλη προστασία της ζωής και της υγείας των εργαζομένων σε κάθε απασχόληση.
- Την προστασία της παιδικής ηλικίας και της μητρότητας.
- Την παροχή ικανοποιητικών όρων διατροφής, στέγασης και μέσω ψυχαγωγίας και μόρφωσης.
- Την εξασφάλιση ίσων ευκαιριών στον εκπαιδευτικό και επαγγελματικό τομέα

Πεισμένη ότι η πληρέστερη και ευρύτερη χρησιμοποίηση των παραγωγικών πηγών του κόσμου που είναι αναγκαία για να επιτευχθούν οι αντικειμενικοί σκοποί που αναφέρθηκαν σ' αυτή τη Διακήρυξη, μπορεί να εξασφαλισθεί με αποτελεσματική εθνική και διεθνή δράση, και ιδίως με μέτρα που σκοπεύουν να προωθήσουν τη αύξηση της παραγωγής και της κατανάλωσης, την αποφυγή των σοβαρών οικονομικών δικαιωμάτων, την προώθηση της οικονομικής και κοινωνικής προόδου των λιγότερο αναπτυγμένων περιοχών του κόσμου, την εξασφάλιση της μεγαλύτερης σταθερότητας στις παγκόσμιες τιμές των πρώτων υλών και των ειδών διατροφής και την προώθηση μεγάλου και σταθερού όγκου διεθνούς εμπορίου, η Συνδιάσκεψη υπόσχεται την απόλυτη συνεργασία της Διεθνούς Οργάνωσης Εργασίας με όλους τους διεθνείς οργανισμούς στους οποίους να είναι δυνατό να ανατεθεί ένα μέρος της ευθύνης

γι' αυτό το μεγάλο έργο καθώς και για τη βελτίωση της υγείας, της εκπαίδευσης και της καλής διαβίωσης όλων των λαών.

Η Συνδιάσκεψη επιβεβαιώνει ότι οι αρχές που εξαγγέλλονται σ' αυτή τη Διακήρυξη θα πρέπει να εφαρμόζονται πλήρως σε όλους τους λαούς του κόσμου και ότι, εάν, στον τρόπο της εφαρμογής τους, πρέπει να λαμβάνεται δεόντως υπόψη ο βαθμός της κοινωνικής και οικονομικής ανάπτυξης του κάθε λαού, η προοδευτική τους εφαρμογή στους λαούς που βρίσκονται ακόμα κάτω από εξάρτηση, καθώς και σε εκείνους που έχουν φτάσει σ' ένα στάδιο αυτοδιακυβέρνησης, ενδιαφέρει ολόκληρο τον πολιτισμένο κόσμο.¹¹

---

¹¹ Υπουργείο Εργασίας- Δ/ση Διεθνών Σχέσεων-Τμήμα σχέσεων με Δ.Ο.Ε.- Ενημερωτική Εγκύκλιος-Αθήνα Ιανουάριος 1994.

ΚΕΦΑΛΑΙΟ 3

ΔΙΕΘΝΕΙΣ ΚΑΝΟΝΕΣ ΕΡΓΑΣΙΑΣ

Α) Η ΕΦΑΡΜΟΓΗ ΤΩΝ ΔΙΕΘΝΩΝ ΚΑΝΟΝΩΝ ΕΡΓΑΣΙΑΣ.

Β) ΔΙΑΜΑΡΤΥΡΙΕΣ ΚΑΙ ΠΡΟΣΦΥΓΕΣ.

Γ) Η ΠΡΟΣΤΑΣΙΑ ΤΗΣ ΣΥΝΔΙΚΑΛΙΣΤΙΚΗΣ ΕΛΕΥΘΕΡΙΑΣ
ΣΤΑ ΠΛΑΙΣΙΑ ΤΗΣ ΔΟΕ.

Σε αυτό το κεφάλαιο θα εξετάσουμε την εφαρμογή των Διεθνών Κανόνων Εργασίας (αρμόδιες αρχές, κύρωση, έναρξη ισχύος, καταγγελία Διεθνών Συμβάσεων, έλεγχος, εκθέσεις Κυβερνήσεων, Εμπειρογνομόνων, τις επιτροπές, θα μιλήσουμε για την βοήθεια στα Κράτη-Μέλη, για τις επαφές). Θα εξετάσουμε τις διαμαρτυρίες και προσφυγές (διαδικασία Διαμαρτυρίας και Προσφυγής – την χρησιμότητα των διαδικασιών Διαμαρτυρίας και προσφυγής. Θα δούμε πως προστατεύεται η Συνδικαλιστική Ελευθερία στα πλαίσια της Δ.Ο.Ε. (επιτροπές-αποτελέσματα που επιτεύχθηκαν).

A) Η ΕΦΑΡΜΟΓΗ ΤΩΝ ΔΙΕΘΝΩΝ ΚΑΝΟΝΩΝ ΕΡΓΑΣΙΑΣ

α) Όπως είναι ευνόητο ο τελικός σκοπός της κατάρτισης και ψήφισης των διεθνών κανόνων εργασίας είναι να γίνουν αυτοί αποδεκτοί και να τεθούν σε εφαρμογή από όσο το δυνατόν περισσότερα Κράτη-Μέλη της Διεθνούς Οργάνωσης Εργασίας (Δ.Ο.Ε.).

Ο Καταστατικός Χάρτης της Δ.Ο.Ε. προβλέπει πολλές συμπληρωματικές διαδικασίες ώστε να γίνεται γνωστή η συνέχεια που δίνεται στις Διεθνείς Συμβάσεις και Συστάσεις που ψηφίζονται από τη Διεθνή Συνδιάσκεψη Εργασίας.

Μία από τις διαδικασίες αυτές είναι η υποβολή των συμβάσεων και συστάσεων στις εθνικές αρχές (άρθρο 19 του Καταστατικού Χάρτη της Δ.Ο.Ε.). Μία άλλη διαδικασία αναφέρεται στην κατάρτιση, από μέρους των Κρατών-Μελών της Οργάνωσης, εκθέσεων πάνω στην κατάσταση της εθνικής νομοθεσίας και πρακτικής τους αναφορικά με τα ζητήματα που αποτελούν αντικείμενο των διεθνών συμβάσεων που δεν έχουν ακόμα κυρώσει και των διεθνών συστάσεων, (άρθρο 19 επίσης). Άλλη διαδικασία με πολλή μεγάλη σημασία είναι εκείνη που προβλέπει την κατάρτιση, από τα Κράτη-Μέλη της Οργάνωσης, εκθέσεων πάνω στα μέτρα που έλαβαν για να εξασφαλίσουν την εφαρμογή των διεθνών συμβάσεων που έχουν κυρώσει (άρθρο 22 του Καταστατικού Χάρτη της Δ.Ο.Ε.). Μία άλλη διαδικασία είναι εκείνη, σύμφωνα με την οποία το Διοικητικό Συμβούλιο του Διεθνούς Γραφείου Εργασίας (Δ.Γ.Ε.) εξετάζει τις αιτιάσεις που υποβάλλονται στο Δ.Γ.Ε. από εργατικές ή εργοδοτικές οργανώσεις, σύμφωνα με τις οποίες ένα Κράτος-Μέλος της Δ.Ο.Ε. δεν εφαρμόζει διεθνή σύμβαση

που έχει κυρώσει (άρθρα 24 και 25 του Καταστατικού). Τέλος, μια άλλη διαδικασία είναι εκείνη που επιτρέπει την εξέταση από το Διοικητικό Συμβούλιο του Δ.Γ.Ε. και αν αυτό αποφασίσει σχετικά, από μία επιτροπή έρευνας την οποία αυτό θα συστήσει οποιασδήποτε καταγγελίας που υποβάλλεται από ένα Κράτος- Μέλος και σύμφωνα με την οποία ένα άλλο Κράτος-Μέλος δεν εφαρμόζει, όπως θα όφειλε, μια διεθνή σύμβαση που την έχουν κυρώσει και τα δύο αυτά Κράτη. Ανάλογη διαδικασία μπορεί να εφαρμοστεί από το Διοικητικό Συμβούλιο του Δ.Γ.Ε. με δική του πρωτοβουλία ή όταν αυτό επιληφθεί καταγγελίας που διατυπώνεται από κάποιον αντιπρόσωπο κατά τη διάρκεια της Διεθνούς Συνδιάσκεψης Εργασίας (άρθρο 26 του Καταστατικού Χάρτη).¹²

β) ΥΠΟΒΟΛΗ ΣΤΙΣ ΑΡΜΟΔΙΕΣ ΑΡΧΕΣ

Όταν μία διεθνής σύμβαση ή σύσταση ψηφισθεί από τη Διεθνή Συνδιάσκεψη Εργασίας το κείμενό της στέλνεται σε όλα τα Κράτη-Μέλη της Δ.Ο.Ε. προκειμένου να είναι σε θέση να εξετάσουν την εφαρμογή της. Μία από τις βασικές υποχρεώσεις που επιβάλλει ο Καταστατικός Χάρτης της Δ.Ο.Ε. στις κυβερνήσεις είναι η υποβολή των διεθνών συμβάσεων και συστάσεων, μέσα σε χρονικό διάστημα δώδεκα (12) μηνών ή σε εξαιρετικές περιπτώσεις μέσα σε δεκαοχτώ (18) μήνες, “στην αρχή ή στις αρχές που είναι αρμόδιες πάνω στα θέματα αυτά, προκειμένου να τις μετατρέψουν σε νόμους ή να λάβουν άλλης φύσης μέτρα”. Οι Κυβερνήσεις έχουν επίσης υποχρέωση να υποβάλλουν έκθεση στο Γενικό Διευθυντή του Δ.Γ.Ε. πάνω στα μέτρα που έλαβαν για το σκοπό αυτό καθώς και πάνω στις αποφάσεις της αρμόδιας αρχής ή των αρχών.

Επειδή για την εφαρμογή μιας σύμβασης ή σύστασης απαιτείται κανονικά η έκδοση νόμου, η αρμόδια αρχή (ή ο κατάλληλος Οργανισμός) θα είναι, στις περισσότερες περιπτώσεις, η Βουλή, η νομοθετική συνέλευση ή το Κογκρέσο. Σ’ αυτό λοιπόν το όργανο ανήκει η απόφαση αν θα πρέπει να δοθεί συνέχεια σε εθνικό επίπεδο πάνω στα μέτρα που έλαβε η Διεθνής Συνδιάσκεψη Εργασίας με τη μετατροπή των εθνικών κανόνων σε εθνική νομοθεσία.

---

¹² Υπουργείο Εργασίας- Δ/ση Διεθνών Σχέσεων-Τμήμα σχέσεων με Δ.Ο.Ε.- Ενημερωτική Εγκύκλιος-Αθήνα Ιανουάριος 1994.

Η κατάσταση γίνεται περίπλοκη, στην περίπτωση των Ομοσπονδιακών Κρατών, γιατί το Ομοσπονδιακό Σύνταγμα μπορεί να μην εκχωρήσει στην κεντρική κυβέρνηση την εξουσία της έκδοσης νόμων πάνω στα θέματα που καλύπτονται από μία σύμβαση ή σύσταση αλλά να δώσει την εξουσία αυτή στα διάφορα Κράτη, επαρχίες ή Καντόνια που σχηματίζουν το Ομοσπονδιακό Κράτος. Σε μία τέτοια περίπτωση ο Καταστατικός Χάρτης της Δ.Ο.Ε. διαγράφει τη διαδικασία που θα πρέπει να ακολουθηθεί. Η κεντρική κυβέρνηση υποχρεούται να λάβει μέτρα ώστε, μέσα σε διάστημα δεκαοχτώ (18) μηνών, το κείμενο να υποβληθεί στα νομοθετικά όργανα των Κρατών, επαρχιών κ.λ.π., που συγκροτούν την Ομοσπονδία και να υποβάλλει έκθεση στο Γενικό Διευθυντή του Δ.Γ.Ε. πάνω στα μέτρα που λήφθηκαν και στα αποτελέσματα που σημειώθηκαν. Σε περίπτωση Ομοσπονδίας Κρατών που το καθένα απ' αυτά έχει εκτεταμένη νομοθετική εξουσία τότε όλη αυτή η διαδικασία μπορεί να είναι μακριά και περίπλοκη και γίνεται ακόμα πιο πολύ όταν ορισμένα τμήματα της σύμβασης ή της σύστασης ανήκουν στην αρμοδιότητα της Ομοσπονδίας και άλλα τμήματα στην αρμοδιότητα του καθενός από τα Κράτη- Μέλη της.

Όταν μία κυβέρνηση υποβάλλει μία σύμβαση ή σύσταση στη αρμόδια νομοθετική αρχή θα πρέπει να αναφέρει τα μέτρα που θεωρεί ως ευκατάρκεια. Μπορεί π.χ. να αναφέρει ότι το συγκεκριμένο κείμενο εφαρμόζεται ήδη στην εθνική νομοθεσία και πρακτική και κατά συνέπεια, να κυρωθεί ή να γίνει αποδεκτό. Μπορεί να συστήσει την έκδοση νόμων για να δοθεί πλήρως ισχύς στο κείμενο, οπότε στη συνέχεια, αν πρόκειται για σύμβαση να προχωρήσει στην κύρωσή της. Μπορεί ακόμα να συστήσει την αναβολή του θέματος της κύρωσης μιας σύμβασης για να έχει το χρόνο να πραγματοποιήσει τις απαραίτητες συνεννοήσεις και μελέτες. Μπορεί, τέλος, να συστήσει τη μη κύρωση μιας σύμβασης.

Αφού τερματισθεί η διαδικασία της υποβολής στις αρμόδιες αρχές και γίνει η ενημέρωση του Δ.Γ.Ε. πάνω στα μέτρα που έχουν ληφθεί, τότε οι άμεσες υποχρεώσεις της κυβέρνησης που προκαλεί το γεγονός της ψήφισης από τη Συνδιάσκεψη ενός νέου διεθνούς κειμένου έχουν εκπληρωθεί. Η έκθεση που αποστέλλεται στο Δ.Γ.Ε. θεωρείται βασικό στοιχείο της διαδικασίας γιατί επιτρέπει στη Δ.Ο.Ε. και στα όργανα ελέγχου που διαθέτει αυτή να βεβαιωθούν ότι τηρήθηκε η υποχρέωση υποβολής των νέων διεθνών κειμένων στις αρμόδιες αρχές. Τα σημεία στα οποία θα πρέπει να αναφέρεται η έκθεση

της κυβέρνησης καθορίζονται ακριβώς σ' ένα μνημόνιο που έχει εγκρίνει το Διοικητικό Συμβούλιο του Δ.Γ.Ε.. Η κυβέρνηση θα πρέπει ιδίως να αναφέρει σε ποιες εργοδοτικές και εργατικές οργανώσεις κοινοποίησε αντίγραφο της έκθεσης που έστειλε στο Δ.Γ.Ε. (η Διεθνής Σύμβαση 144 πάνω στις τριμερείς συνεννοήσεις σχετικά με τους διεθνείς κανόνες εργασίας, 1976, αυξάνει σημαντικά τη συμμετοχή των εργοδοτών και των εργαζομένων στη διαδικασία της υποβολής προβλέποντας (άρθρο I (1) β) συνεννοήσεις για “ τις προτάσεις που θα πρέπει να υποβληθούν στην αρμόδια αρχή ή στις αρμόδιες αρχές σε σχέση με την υποβολή που θα πρέπει να γίνει σ' αυτές των διεθνών συμβάσεων και συστάσεων, σύμφωνα με το άρθρο 19 του Καταστατικού Χάρτη της Διεθνούς Οργάνωσης Εργασίας”.

Θα πρέπει να σημειωθεί εδώ η διαφορά που υπάρχει ανάμεσα στην υποβολή στις αρμόδιες αρχές και στην επικύρωση.

Ορισμένες κυβερνήσεις προβάλλουν πράγματι το ακόλουθο ερώτημα:

“Γιατί να είμαστε υποχρεωμένες να υποβάλλουμε στις αρμόδιες αρχές μας συμβάσεις που δεν έχουμε την πρόθεση να επικυρώσουμε;”. Η απάντηση, όπως είναι ευνόητο, είναι ότι η υποχρέωση υποβολής των νέων διεθνών κειμένων στις αρμόδιες αρχές έχει γενικό χαρακτήρα και εφαρμόζεται τόσο για τις συμβάσεις όσο και για τις συστάσεις.

Η υποβολή δεν περιέχει όμως την υποχρέωση να προταθεί οπωσδήποτε η κύρωση μιας σύμβασης ή η αποδοχή μιας σύστασης γιατί, όπως προαναφέρθηκε, οι κυβερνήσεις είναι ελεύθερες να διατυπώσουν οποιαδήποτε πρόταση επιθυμούν.

Ανεξάρτητα από το αν η υποβολή μιας σύμβασης της Δ.Ο.Ε., στο νομοθετικό όργανο συνοδεύεται ή όχι από πρόταση για την κύρωσή της (στην πράξη μάλιστα η υποβολή αποτελεί το πρώτο στάδιο για την κύρωση), η διαδικασία αυτή έχει ως σκοπό να κάνει γνωστές στο κοινό τις συμβάσεις και συστάσεις της Δ.Ο.Ε. Μπορεί λοιπόν να βοηθήσει για να γίνει καλύτερα γνωστή η γνώμη της Διεθνούς Συνδιάσκεψης Εργασίας, που θεωρείται ως το Παγκόσμιο Κοινοβούλιο των κυβερνήσεων, των εργοδοτών και των εργαζομένων, πάνω σε σημαντικά εργατικά και κοινωνικά ζητήματα, μπορεί να ενθαρρύνει τις δημόσιες συζητήσεις πάνω στα ζητήματα αυτά και ακόμα και αν δεν

καταλήξει σε συγκεκριμένη νομοθετική δραστηριότητα, μπορεί να έχει αξιόλογα αποτελέσματα πάνω στις θέσεις και τις πολιτικές που υιοθετούνται σε εθνικό επίπεδο.¹³

γ) ΚΥΡΩΣΗ, ΕΝΑΡΞΗ ΙΣΧΥΟΣ ΚΑΙ ΚΑΤΑΓΓΕΛΙΑ ΤΩΝ ΔΙΕΘΝΩΝ ΣΥΜΒΑΣΕΩΝ

ΚΥΡΩΣΗ

Μόνο με την κύρωση μιας διεθνούς σύμβασης το Κράτος-Μέλος, δεσμεύεται επίσημα να δώσει ισχύ στις διατάξεις της, τόσο στη νομοθεσία, όσο και στην πρακτική του. Σύμφωνα με το άρθρο 19, παρ. 5 δ) του Καταστατικού Χάρτη της Δ.Ο.Ε., αν το Κράτος-Μέλος πετύχει τη συναίνεση της αρμόδιας αρχής ή των αρμοδίων αρχών, θα “ανακοινώσει την επίσημη κύρωση της σύμβασης, στο Γενικό Διευθυντή του Δ.Γ.Ε. και θα λάβει όλα τα απαραίτητα μέτρα για να καταστήσει αποτελεσματικές τις διατάξεις αυτής της σύμβασης. Δεν υπάρχει ειδικός τύπος για την ανακοίνωση της κύρωσης στη Δ.Ο.Ε., αυτό όμως που ενδιαφέρει είναι το κείμενο της κύρωσης να αναφέρει ρητά ότι αποτελεί επίσημη δέσμευση του Κράτους-Μέλους να καταστήσει αποτελεσματικές τις διατάξεις της συγκεκριμένης σύμβασης και να υπογραφεί από πρόσωπο εξουσιοδοτημένο να ενεργεί εξ ονόματος του ενδιαφερόμενου Κράτους. Θα πρέπει να τονισθεί ότι η κύρωση δεν μπορεί να συνοδεύεται από επιφυλάξεις, με άλλα λόγια, δεν μπορεί η κυβέρνηση να επιλέγει κατά την κρίση της τα άρθρα μιας σύμβασης που αναλαμβάνει την υποχρέωση να εφαρμόσει. Υπάρχει όμως ένας αριθμός συμβάσεων που προβλέπουν ορισμένες εξαιρέσεις ή ορισμένες δυνατότητες επιλογής. Σε τέτοια περίπτωση, προβλέπεται συχνά ότι αν το Κράτος που την κυρώνει θέλει να κάνει χρήση των διατάξεων αυτών θα πρέπει να συντάξει σχετική δήλωση που θα συνοδεύει την κύρωσή του. Μόλις ληφθούν κυρώσεις των συμβάσεων καταχωρούνται από το Γενικό Διευθυντή και γνωστοποιούνται σε όλα τα Κράτη-Μέλη της Οργάνωσης και κοινοποιούνται στο Γενικό Γραμματέα των Ηνωμένων Εθνών.

---

¹³ Υπουργείο Εργασίας- Δ/ση Διεθνών Σχέσεων-Τμήμα σχέσεων με Δ.Ο.Ε.- Ενημερωτική Εγκύκλιος-Αθήνα Ιανουάριος 1994.

ΕΝΑΡΞΗ ΙΣΧΥΟΣ

Πριν γίνει υποχρεωτική για το Κράτος-Μέλος που την κυρώνει η διεθνής σύμβαση θα πρέπει να τεθεί σε ισχύ. Η συνήθης πρακτική για τις διεθνείς συμβάσεις είναι η παρέλευση δώδεκα (12) μηνών μετά από την καταχώρηση της δεύτερης κύρωσης και για κάθε Κράτος-Μέλος που την κυρώνει, στη συνέχεια, δώδεκα (12) μήνες μετά από την καταχώρηση της κύρωσής του (ορισμένες όμως ναυτικές συμβάσεις κυρίως, απαιτούν μεγαλύτερο αριθμό κυρώσεων για να αρχίσουν να ισχύουν). Έτσι, για παράδειγμα η 144 Διεθνής Σύμβαση για τις τριμερείς συνεννοήσεις πάνω στους διεθνείς κανόνες εργασίας, 1976, που κυρώθηκε για πρώτη φορά στις 15 Φεβρουαρίου 1977, και για δεύτερη φορά στις 16 Μάη 1977, άρχισε να ισχύει επίσημα στις 16 Μάη 1977 θα αρχίσουν να έχουν ισχύ δώδεκα μήνες μετά από την ημέρα της καταχώρησής τους.

ΚΑΤΑΓΓΕΛΙΑ

Κάθε σύμβαση της Δ.Ο.Ε. περιλαμβάνει ένα άρθρο που προβλέπει με ποιες προϋποθέσεις τα Κράτη που έχουν κυρώσει μια σύμβαση μπορούν μεταγενέστερα να την καταγγείλουν, δηλαδή να δηλώσουν ότι δεν επιθυμούν να θεωρούνται ότι δεσμεύονται από τις διατάξεις της. Προκειμένου για συμβάσεις που ψηφίστηκαν μετά το 1928, η καταγγελία τους επιτρέπεται συνήθως κάθε δέκα χρόνια από την ημερομηνία που η σύμβαση τέθηκε σε ισχύ για πρώτη φορά.

Οι καταγγελίες αυτές στη μεγάλη πλειοψηφία τους, προήλθαν από το γεγονός της κύρωσης, από μέρους του ενδιαφερομένου Κράτους-Μέλους, μιας νεώτερης αναθεωρητικής σύμβασης που ανταποκρίνεται καλύτερα στις νέες και πιο σύγχρονες αντιλήψεις πάνω στο συγκεκριμένο θέμα. Υπάρχουν όμως και περιπτώσεις που μια σύμβαση καταγγέλθηκε γιατί το ενδιαφερόμενο Κράτος έκρινε ότι δεν ήταν πια σε θέση να εφαρμόσει τις διατάξεις της ή γιατί έκρινε ότι η σύμβαση δεν ανταποκρινόταν πια στις απόψεις ή στις ανησυχίες του.

Καταγγελίες τέτοιας μορφής είναι σπάνιες και φτάνουν, μέχρι το Μάρτιο 1993, τις 73, ενώ ο συνολικός αριθμός των κυρώσεων έχει φτάσει τις 5719. Το Διοικητικό Συμβούλιο του Δ.Γ.Ε. έχει διατυπώσει τις ανησυχίες του για τη μορφή αυτή καταγγελιών και έχει δηλώσει ότι, κάθε φορά που εξετάζεται η καταγγελία μιας σύμβασης, θα ήταν ευχής έργο η ενδιαφερόμενη κυβέρνηση πριν αποφασίσει, να έχει συνεννοήσεις με τις

εργοδοτικές και εργατικές οργανώσεις πάνω στα προβλήματα που αντιμετώπισε και πάνω στα μέτρα που πρέπει να ληφθούν για την επίλυσή τους.¹⁴

δ) ΤΑΚΤΙΚΟΣ ΕΛΕΓΧΟΣ

Ανεξάρτητα με τις ιδεώδεις λύσεις που θα ήταν δυνατό να βρεθούν στο μέλλον, η Δ.Ο.Ε. προσπάθησε από την πρώτη στιγμή να καθιερώσει μεθόδους ελέγχου αποτελεσματικές και αποδεκτές από όλα τα Κράτη-Μέλη. Έτσι, σιγά-σιγά δημιουργήθηκε ένα σύστημα ελέγχου με τη συναίνεση των ενδιαφερομένων. Πρέπει να σημειωθεί ότι ακολουθήθηκαν στο σημείο αυτό δύο συμπληρωματικές προσεγγίσεις: πρώτον, ο Καταστατικός Χάρτης της Δ.Ο.Ε. περιέχει διατάξεις σύμφωνα με τις οποίες οι κυβερνήσεις υποχρεούνται να στέλνουν εκθέσεις στο Δ.Γ.Ε.: α) πάνω στα μέτρα που λαμβάνουν για την υποβολή των ψηφιζόμενων διεθνών κειμένων στις αρμόδιες αρχές, β) πάνω στην κατάσταση της νομοθεσίας και της πρακτικής τους αναφορικά με τις συμβάσεις που δεν έχουν κυρωθεί και τις συστάσεις, γ) πάνω στα μέτρα που λαμβάνουν για την εκτέλεση των συμβάσεων που έχουν κυρωθεί. Δεύτερον, αν θέλουμε ο διεθνής έλεγχος να έχει κάποια σημασία, θα πρέπει οι εκθέσεις των κυβερνήσεων να εξετάζονται και να αξιολογούνται με τρόπο εμπειριστατωμένο. Από το 1927, η αποστολή αυτή πραγματοποιείται κάθε χρόνο, πρώτον από την επιτροπή εμπειρογνομόνων για την εφαρμογή των συμβάσεων και συστάσεων και μετά από τη Διεθνή Συνδιάσκεψη Εργασίας στην ετήσια σύνοδό της, κατά την οποία η έκθεση της Επιτροπής εμπειρογνομόνων εξετάζεται από μια ειδική επιτροπή της Συνδιάσκεψης.

Τα βασικά στοιχεία του ελέγχου που ασκείται τακτικά από τη Δ.Ο.Ε. είναι λοιπόν η υποβολή των εκθέσεων των κυβερνήσεων και η εξέτασή τους. Το σύστημα αυτό λειτουργεί στην πράξη με τον παρακάτω τρόπο.¹⁵

---

¹⁴ Υπουργείο Εργασίας- Δ/ση Διεθνών Σχέσεων-Τμήμα σχέσεων με Δ.Ο.Ε.- Ενημερωτική Εγκύκλιος-Αθήνα Ιανουάριος 994.

¹⁵ Υπουργείο Εργασίας- Δ/ση Διεθνών Σχέσεων-Τμήμα σχέσεων με Δ.Ο.Ε.- Ενημερωτική Εγκύκλιος-Αθήνα Ιανουάριος 1994.

ε) ΟΙ ΕΚΘΕΣΕΙΣ ΤΩΝ ΚΥΒΕΡΝΗΣΕΩΝ

Είδαμε πιο πάνω την υποχρέωση των κυβερνήσεων να κάνουν εκθέσεις πάνω στην υποβολή των νέων διεθνών κειμένων στις αρμόδιες αρχές και στην κατάσταση της εθνικής τους νομοθεσίας και πρακτικής αναφορικά με τις συμβάσεις που δεν έχουν κυρωθεί και τις συστάσεις. Θα εξετάσουμε τώρα την υποχρέωση υποβολής εκθέσεων που αναφέρονται στη ισχύ που δίνεται στις συμβάσεις που κυρώνονται.

Το άρθρο 22 του Καταστατικού Χάρτη της Δ.Ο.Ε. ορίζει ότι κάθε Κράτος-Μέλος “αναλαμβάνει την υποχρέωση να υποβάλλει στο Δ.Γ.Ε. ετήσια έκθεση πάνω στα μέτρα που έχει λάβει για την εκτέλεση των συμβάσεων στις οποίες έχει προσχωρήσει. Οι εκθέσεις αυτές θα καταρτίζονται σύμφωνα με τον τύπο που θα εγκρίνεται από το Διοικητικό Συμβούλιο και θα πρέπει να περιέχουν τις πληροφορίες που θα ζητάει το Συμβούλιο”. Η τόσο σημαντική αυτή διάταξη του Καταστατικού αναφέρεται σε δύο διαφορετικά ζητήματα, δηλαδή την περιοδικότητα και το περιεχόμενο των εκθέσεων των κυβερνήσεων.

Αρχικά, η καταστατική υποχρέωση για την υποβολή κάθε χρόνο, εκθέσεων πάνω στις συμβάσεις που έχουν κυρωθεί δεν προκαλούσε σοβαρές δυσχέρειες.

Όταν η επιτροπή των εμπειρογνομόνων για την εφαρμογή των συμβάσεων και συστάσεων συνήλθε, για πρώτη φορά, το 1927 είχε να εξετάσει περίπου 150 εκθέσεις. Στο τέλος όμως της δεκαετίας του '50, που ο αριθμός των κυρώσεων έφτανε τις 2.000 περίπου, η κατάρτιση και η εξέταση των εκθέσεων αποτελούσε σοβαρή απασχόληση και για τις κυβερνήσεις και για το Δ.Γ.Ε.. Έτσι το Διοικητικό Συμβούλιο, αποφάσισε, το 1959, να υποβάλλουν οι κυβερνήσεις λεπτομερειακές εκθέσεις κάθε δύο χρόνια. Αλλά, από το 1976, η κατάσταση ξανάγινε δύσκολη γιατί ο αριθμός των συμβάσεων ξεπερνούσε τις 140, ο αριθμός των Κρατών-Μελών τα 130, το σύνολο των κυρώσεων ήταν μεγαλύτερο από τις 4.000 και ο αριθμός των εκθέσεων που έπρεπε να υποβληθούν έφτανε στις 3.400. Έπρεπε να ληφθούν επείγοντα μέτρα για να ελαφρυνθεί το βάρος που έπεφτε τόσο στις κυβερνήσεις όσο και στα όργανα ελέγχου του Δ.Γ.Ε.. Το 1977, τροποποιήθηκε και πάλι ο τρόπος κατάρτισης και εξέτασης των εκθέσεων. Σε γενικές γραμμές το νέο σύστημα προβλέπει για ορισμένες ιδιαίτερα σημαντικές συμβάσεις όπως είναι αυτές που αναφέρονται στα θεμελιώδη ανθρώπινα δικαιώματα, να υποβάλλονται

εκθέσεις κάθε δύο (2) χρόνια, ενώ για τις άλλες συμβάσεις να υποβάλλονται εκθέσεις κάθε τέσσερα (4) χρόνια. Είναι όμως δυνατό να ζητείται συχνότερη υποβολή εκθέσεων όταν οι κυβερνήσεις δεν εκπληρώνουν τις σχετικές υποχρεώσεις τους στο θέμα αυτό, όταν αντιμετωπίζουν δυσκολίες στην εφαρμογή συμβάσεων που έχουν κυρώσει ή όταν έχουν ληφθεί στο Δ.Γ.Ε. παρατηρήσεις από εργοδοτική ή εργατική οργάνωση πάνω στην εφαρμογή μιας σύμβασης που έχει κυρωθεί.

Οι εκθέσεις για τις συμβάσεις που έχουν κυρωθεί θα πρέπει να καταρτίζονται σύμφωνα με υπόδειγμα που θα εγκρίνει το Διοικητικό Συμβούλιο. Το πρώτο σημείο στο οποίο καλούνται οι κυβερνήσεις να δώσουν πληροφορίες είναι η προσαρμογή και εναρμόνιση της εθνικής τους νομοθεσίας με τις διατάξεις της σύμβασης. Σε περίπτωση που μια σύμβαση προβλέπει την καθιέρωση διαδικασιών ή διοικητικών και άλλων οργάνων, θα πρέπει να περιγράφονται λεπτομερώς και να δίνονται στοιχεία τόσο πάνω στα πρακτικά μέτρα που έχουν ληφθεί όσο και πάνω στον τρόπο με τον οποίο εφαρμόζονται οι διατάξεις.

Σε περίπτωση που τα δικαστήρια ή άλλες αρμόδιες αρχές έχουν λάβει αποφάσεις πάνω σε θέματα αρχής σχετικά με την εφαρμογή της σύμβασης θα πρέπει να δίνονται λεπτομερειακές πληροφορίες. Θα πρέπει επίσης να γίνεται μια γενική περιγραφή του τρόπου με τον οποίο εφαρμόζεται η σύμβαση στην πράξη και να δίνονται αποσπάσματα των εκθέσεων της επιθεώρησης εργασίας, πληροφορίες πάνω στον αριθμό και στη φύση των παραβάσεων κ.λ.π.. Τέλος, οι κυβερνήσεις θα πρέπει να αναφέρουν ποιες είναι οι εργοδοτικές και εργατικές οργανώσεις στις οποίες κοινοποιήθηκε αντίγραφο της έκθεσης και αν έχουν ληφθεί παρατηρήσεις από τις οργανώσεις αυτές.¹⁶

---

¹⁶ Υπουργείο Εργασίας- Δ/ση Διεθνών Σχέσεων-Τμήμα σχέσεων με Δ.Ο.Ε.- Ενημερωτική Εγκύκλιος-Αθήνα Ιανουάριος 1994.

στ) Η ΕΠΙΤΡΟΠΗ ΕΜΠΕΙΡΟΓΝΩΜΟΝΩΝ

Οι εκθέσεις των κυβερνήσεων εξετάζονται σε πρώτο στάδιο από την επιτροπή εμπειρογνομόνων για την εφαρμογή των συμβάσεων και συστάσεων. Η επιτροπή αυτή περιλαμβάνει 18 μέλη που είναι ανεξάρτητες προσωπικότητες διεθνούς κύρους εξειδικευμένοι στον νομικό και κοινωνικό τομέα και με γνώση του κόσμου της εργασίας και της διοίκησης της εργασίας. Τα μέλη της Επιτροπής αυτής διορίζονται από το Διοικητικό Συμβούλιο του Δ.Γ.Ε., με πρόταση του Γενικού Διευθυντή, για μια περίοδο τριών χρόνων που ανανεώνεται κάθε φορά για τρία χρόνια. Οι εμπειρογνώμονες προέρχονται από όλα τα μέρη του κόσμου και συγκεντρώνονται κάθε χρόνο το μήνα Μάρτιο στη Γενεύη.

Αναφέρθηκε ότι η ανεξαρτησία και η αντικειμενικότητα είναι τα ίδια τα θεμέλια κάθε διεθνούς δικαστικής διαδικασίας εξέτασης. Αυτό ισχύει απόλυτα και στην περίπτωση της επιτροπής εμπειρογνομόνων. Είναι, πιστεύουμε, χρήσιμο να αναφέρουμε τα ίδια τα λόγια της Επιτροπής όταν, το 1977, επαναβεβαίωσε την πίστη της στη θεμελιώδη αυτή αρχή:

“Οι βασικές αρχές της Επιτροπής που επιβεβαιώθηκαν επανειλημμένα, απαιτούν ώστε η Επιτροπή να παρέχει εγγυήσεις αμεροληψίας και αντικειμενικότητας, όταν αναφέρει μέχρι ποιο σημείο η κατάσταση σε κάθε Κράτος είναι σύμφωνη με τις συμβάσεις και με τις υποχρεώσεις που αναλαμβάνει το Κράτος αυτό, σύμφωνα με τον Καταστατικό Χάρτη της Διεθνούς Οργάνωσης Εργασίας. Τα μέλη της Επιτροπής οφείλουν να εκπληρώνουν τα καθήκοντά τους εντελώς ανεξάρτητα από όλα τα Κράτη-Μέλη”.

Βασικά, τα καθήκοντα της Επιτροπής εμπειρογνομόνων είναι τριών ειδών: εξέταση των εκθέσεων των κυβερνήσεων πάνω στην εφαρμογή συμβάσεων που έχουν κυρωθεί, εξέταση των εκθέσεων των κυβερνήσεων πάνω στην κατάσταση της εθνικής νομοθεσίας και πρακτικής αναφορικά με ορισμένες συμβάσεις που δεν έχουν κυρωθεί και ορισμένες συστάσεις, εξέταση των πληροφοριών που παρέχονται από τις κυβερνήσεις στο θέμα της υποβολής των ψηφιζόμενων κάθε χρόνο διεθνών συμβάσεων και συστάσεων στις αρμόδιες αρχές. Η Επιτροπή, όταν εξετάζει σε ποια έκταση δόθηκε ισχύς στις συμβάσεις που κυρώνονται, δεν είναι υποχρεωμένη να περιορισθεί μόνο στις πληροφορίες που δίνουν οι κυβερνήσεις. Πληροφορίες για τη νομοθεσία μιας χώρας

μπορούν συνήθως να βρεθούν στις εφημερίδες της Κυβέρνησης και σε άλλες παρόμοιες εκδόσεις όπου δημοσιεύονται νόμοι και κανονισμοί. Άλλα κείμενα που έχει στη διάθεσή της η Επιτροπή είναι συλλογικές συμβάσεις ή δικαστικές αποφάσεις, πορίσματα άλλων οργάνων της Δ.Ο.Ε., όπως είναι οι διάφορες Επιτροπές ερεύνησα και η Επιτροπή συνδικαλιστικής ελευθερίας του Διοικητικού Συμβουλίου και οι παρατηρήσεις που διατυπώνονται από εργοδοτικές και εργατικές οργανώσεις. Οι παρατηρήσεις αυτές είναι δυνατό να επισυναφθούν στη έκθεση της Κυβέρνησης ή να αποσταλούν απευθείας στο Δ.Γ.Ε. από την ενδιαφερόμενη οργάνωση. Στην τελευταία αυτή περίπτωση, το Δ.Γ.Ε. στέλνει αντίγραφο των παρατηρήσεων στην Κυβέρνηση για να είναι σε θέση η Επιτροπή εμπειρογνομόνων να εξετάζει επίσης και τα σχόλια της Κυβέρνησης πάνω στις παρατηρήσεις αυτές.

Αν η Επιτροπή εμπειρογνομόνων καταλήξει στο συμπέρασμα ότι μία Κυβέρνηση δεν εκπληρώνει απόλυτα τις υποχρεώσεις της σχετικά με σύμβαση που έχει κυρώσει ή τις υποχρεώσεις της που απορρέουν από τον Καταστατικό Χάρτη, τότε επισημαίνει στην Κυβέρνηση αυτή τις παραλείψεις που διαπίστωσε και την καλεί να λάβει τα ενδεικνύόμενα μέτρα. Για το σκοπό αυτό είναι δυνατό να αποστείλει στην ενδιαφερόμενη Κυβέρνηση είτε παρατηρήσεις, που δημοσιεύονται στην έκθεσή της είτε ευθεία ερώτηση που δε δημοσιεύεται στην έκθεση αλλά αποστέλλεται απευθείας στην ενδιαφερόμενη Κυβέρνηση.

Η Επιτροπή διατυπώνει παρατηρήσεις σε σοβαρές και χρόνιες περιπτώσεις μη εκτέλεσης των υποχρεώσεων ενός Κράτους-Μέλους, καθώς επίσης και όταν μια εργοδοτική ή εργατική οργάνωση έχει αποστείλει πληροφορίες στις οποίες θα πρέπει να δοθεί κάποια συνέχεια. Γενικά, κάνει μεγάλη χρήση ευθειών ερωτήσεων, όταν δεν πρόκειται για σοβαρές περιπτώσεις ή όταν η Κυβέρνηση δεν έδωσε αρκετές πληροφορίες ώστε να είναι σε θέση η Επιτροπή να κρίνει πως εφαρμόζεται μια σύμβαση που έχει κυρωθεί. Οι ερωτήσεις αυτές, καθώς και οι παρατηρήσεις που αναφέρονται στην έκθεση της Επιτροπής στέλνονται στην ενδιαφερόμενη Κυβέρνηση για να απαντήσει μαζί με το έγγραφο με το οποίο ζητείται η αποστολή εκθέσεων πάνω στην εφαρμογή της συγκεκριμένης σύμβασης.

Οι εκθέσεις των Κυβερνήσεων πάνω στην κατάσταση της εθνικής νομοθεσίας και πρακτικής σχετικά με τις συμβάσεις που δεν έχουν κυρωθεί και με τις συστάσεις δίνουν

την ευκαιρία στην Επιτροπή εμπειρογνομόνων να πραγματοποιεί μια γενική μελέτη. Όπως προαναφέρθηκε, οι εκθέσεις αυτές και οι γενικές μελέτες στις οποίες καταλήγουν αποκτούν ιδιαίτερη αξία γιατί πολύ συχνά βοηθούν στο να διαλυθούν αμφιβολίες πάνω στην ακριβή έκταση των απαιτήσεων μιας σύμβασης ή σύστασης, ανοίγουν το δρόμο για νέες κυρώσεις και μπορούν να βοηθήσουν στη συμπλήρωση των κενών στο σύνολο των περιπτώσεων που οι υπάρχοντες διεθνείς κανόνες χρειάζονται αναθεώρηση.

Η Επιτροπή εμπειρογνομόνων εξετάζει επίσης μέχρι ποιου σημείου οι Κυβερνήσεις εκπλήρωναν τις υποχρεώσεις που προκύπτουν από το άρθρο 19 του Καταστατικού Χάρτη αναφορικά με την υποβολή των κειμένων που ψηφίζονται από τη Διεθνή Συνδιάσκεψη Εργασίας. Τα πορίσματα στα οποία καταλήγει η Επιτροπή στο σημείο αυτό περιλαμβάνονται επίσης στην έκθεσή της. Όπως συμβαίνει και με τις συμβάσεις που έχουν κυρωθεί, τα σχόλια της Επιτροπής παίρνουν τη μορφή παρατηρήσεων (στις πιο σοβαρές περιπτώσεις) ή ευθέων ερωτήσεων.¹⁷

---

¹⁷ Υπουργείο Εργασίας- Δ/ση Διεθνών Σχέσεων-Τμήμα σχέσεων με Δ.Ο.Ε.- Ενημερωτική Εγκύκλιος-Αθήνα Ιανουάριος 1994.

Ζ) Η ΕΠΙΤΡΟΠΗ ΤΗΣ ΣΥΝΔΙΑΣΚΕΨΗΣ

Η έκθεση της Επιτροπής εμπειρογνομόνων υποβάλλεται στη Διεθνή Συνδιάσκεψη Εργασίας σε όλες τις ετήσιες συνόδους της, όπου εξετάζεται και συζητείται από μια τριμερή Επιτροπή της Συνδιάσκεψης που συγκροτείται ειδικά για το σκοπό αυτό: την Επιτροπή εφαρμογής των συμβάσεων και συστάσεων. Δεδομένου ότι στο στάδιο αυτό της διαδικασίας ελέγχου της Δ.Ο.Ε. οι αντιπρόσωποι των σωματείων παίζουν τον πιο σημαντικό ρόλο τους, θα εξετάσουμε στη συνέχεια με λεπτομέρειες πως λειτουργεί η Επιτροπή αυτή.

Περιλαμβάνει κανονικά πάνω από 100 μέλη που ανήκουν και στις τρεις ομάδες αντιπροσώπων και τεχνικών συμβούλων (κυβερνητικών, εργοδοτικών και εργατικών). Τις περισσότερες φορές οι αντιπρόσωποι των τριών αυτών ομάδων δεν είναι ίσοι ως προς τον αριθμό γεγονός που επιβάλλει, κατά τις ψηφοφορίες την προσφυγή σε ένα σύστημα υπολογισμού των ψήφων, έτσι ώστε οι τρεις ομάδες να έχουν τον ίδιο αριθμό ψήφων. Σύμφωνα με την παράδοση που έχει δημιουργηθεί, πρόεδρος αυτής της Επιτροπής εκλέγεται κυβερνητικός αντιπρόσωπος, ενώ εκλέγονται επίσης δύο αντιπρόεδροι από τους οποίους ο ένας εκπροσωπεί τους εργοδότες και ο άλλος τους εργαζομένους.

Κάθε χρόνο η Επιτροπή αρχίζει τις εργασίες της με γενική συζήτηση κατά την οποία εξετάζονται σοβαρά ζητήματα που αναφέρονται στην εφαρμογή και επικύρωση των κανόνων της Δ.Ο.Ε., καθώς και στην τήρηση, από τα Κράτη-Μέλη, των υποχρεώσεών τους που απορρέουν από τον Καταστατικό Χάρτη τη Δ.Ο.Ε. αναφορικά με τους κανόνες αυτούς.

Η Επιτροπή εξετάζει επίσης τη γενική μελέτη της Επιτροπής εμπειρογνομόνων πάνω στη νομοθεσία και πρακτική των διαφόρων χωρών αναφορικά με τα κείμενα που απετέλεσαν αντικείμενο εκθέσεων, σύμφωνα με το άρθρο 19 του Καταστατικού, δηλαδή για συμβάσεις που δεν έχουν κυρωθεί και για συστάσεις.

Μετά τη γενική συζήτηση, η Επιτροπή εξετάζει ατομικές περιπτώσεις διαφόρων Κρατών-Μελών. Οι Κυβερνήσεις που, σύμφωνα με την έκθεση της Επιτροπής εμπειρογνομόνων, δεν τηρούν τις υποχρεώσεις που τους επιβάλλει ο Καταστατικός Χάρτης της Δ.Ο.Ε. ή δεν εφαρμόζουν απόλυτα μια σύμβαση που έχουν κυρώσει είναι δυνατό να κληθούν να δώσουν πληροφορίες και να κάνουν δηλώσεις.

Αν και δεν προβλέπεται ρητή υποχρέωση στο σημείο αυτό, σπάνια κυβερνήσεις αρνούνται να παρουσιαστούν στην Επιτροπή και να δώσουν πληροφορίες ή να κάνουν δηλώσεις. Μάλιστα, ορισμένες στέλνουν έγγραφες δηλώσεις ή απαντήσεις, ενώ σε άλλες πολυάριθμες περιπτώσεις οι αντιπρόσωποί τους εμφανίζονται προσωπικά μπροστά στην Επιτροπή. Αν η Επιτροπή δε μείνει ευχαριστημένη και ικανοποιημένη από μια έγγραφη απάντηση, παρέχει στην ενδιαφερόμενη κυβέρνηση τη δυνατότητα να συμπληρώσει προφορικά τις πληροφορίες που έχει δώσει.

Ασφαλώς, η αποστολή των κυβερνητικών αντιπροσώπων δεν είναι εύκολη, αλλά γνωρίζουν ότι η Επιτροπή υιοθετεί θετική στάση. Σκοπός της δεν είναι να σκορπίζει μομφές και κριτικές, αλλά να συλλέγει αποτελέσματα. Οι εκπρόσωποι των κυβερνήσεων που κάνουν τις δηλώσεις εκθέτουν γενικά και με κάθε ειλικρίνεια τις δυσχέρειες που παρουσιάζονται στην εφαρμογή κάποιου διεθνούς κειμένου και στα μέτρα που εφαρμόζουν για να ξεπεράσουν τις δυσχέρειες αυτές. Το να βλέπει κανείς έναν αντιπρόσωπο μιας χώρας να απαντάει στις ερωτήσεις που του θέτει επίσης με ευγένεια και λεπτότητα ο αντιπρόσωπος των εργαζομένων μιας άλλης χώρας που βρίσκεται ίσως στους αντίποδες σε σχέση με τη δική του, με ποιο τρόπο η χώρα του εφαρμόζει ένα συγκεκριμένο διεθνή κανόνα εργασίας, αυτό αποτελεί, πολύ συχνά, πραγματική αποκάλυψη για όσους μετέχουν για πρώτη φορά σε συνεδρίαση της Επιτροπής.

Η πείρα έχει αποδείξει ότι παρόμοιες ανταλλαγές απόψεων που βασίζονται σε τεχνικά πορίσματα της Επιτροπής εμπειρογνομώνων, συμβάλλουν στη διατήρηση και συνέχιση της προσπάθειας για την καλύτερη εφαρμογή των διεθνών κανόνων.

Θα πρέπει να σημειωθεί ότι το 1957 η Επιτροπή αποφάσισε να αναφέρει στην έκθεσή της τα ιδιαίτερα προβλήματα που αντιμετωπίζουν ορισμένες κυβερνήσεις κατά την εκτέλεση των υποχρεώσεων που τους επιβάλλει το Καταστατικό της Δ.Ο.Ε. ή οι διεθνείς συμβάσεις που έχουν κυρώσει. Καταρτίζεται λοιπόν από τότε “ ειδικός κατάλογος” σύμφωνα με ορισμένα κριτήρια που καθορίζει η ίδια η Επιτροπή. Τα πιο πολλά από τα κριτήρια αυτά είναι απόλυτα αντικειμενικά και στο σύνολό τους δεν έχουν προκαλέσει σοβαρά προβλήματα. Αναφέρονται π.χ. στα Κράτη εκείνα που δεν υποβάλλουν τις εκθέσεις που τους ζητήθηκαν, που δεν απαντούν στις παρατηρήσεις της Επιτροπής εμπειρογνομώνων ή που παραμελούν συνέχεια, για πολλά χρόνια, να υποβάλλουν τα ψηφιζόμενα διεθνή κείμενα στις αρμόδιες αρχές. Από όλα όμως τα

κριτήρια υπάρχει ένα που έχει διαφορετική φύση: πρόκειται για τις περιπτώσεις που η Επιτροπή διαπιστώνει “ με μεγάλη ανησυχία” ότι σε ορισμένες χώρες οι συμβάσεις που έχουν κυρωθεί εξακολουθούν να μην εφαρμόζονται απόλυτα.

Σε άλλες περιπτώσεις, η Επιτροπή είναι δυνατό να αποφασίσει να επιστήσει την προσοχή της Συνδιάσκεψης στις συζητήσεις που έγιναν πάνω σε ειδική περίπτωση αφιερώνοντας ειδική παράγραφο στην έκθεσή της. Οι δύο αυτές τελευταίες διαδικασίες έχουν συχνά προκαλέσει έντονες συζητήσεις στην Επιτροπή της Συνδιάσκεψης.

Η έκθεση της Επιτροπής της Συνδιάσκεψης υποβάλλεται στην ολομέλεια της Συνδιάσκεψης η οποία και την εξετάζει σε μία ή περισσότερες συνεδριάσεις. Η συζήτηση που γίνεται δίνει τη δυνατότητα στους αντιπροσώπους των τριών ομάδων να επανέλθουν σε ιδιαίτερο σημείο των εργασιών της Επιτροπής. Η έκθεση αυτή, μόλις εγκριθεί από τη Συνδιάσκεψη, κοινοποιείται στις κυβερνήσεις, ενώ ταυτόχρονα εφιστάται η προσοχή τους σε ορισμένα σημεία που θα πρέπει να λάβουν υπόψη τους κατά τη σύνταξη των προσεχών εκθέσεων τους.¹⁸

---

¹⁸ Υπουργείο Εργασίας- Δ/ση Διεθνών Σχέσεων-Τμήμα σχέσεων με Δ.Ο.Ε.- Ενημερωτική Εγκύκλιος-Αθήνα Ιανουάριος 1994.

η) ΒΟΗΘΕΙΑ ΣΤΑ ΚΡΑΤΗ ΜΕΛΗ

Πριν προχωρήσουμε στην εξέταση των λεγόμενων “ειδικών” διαδικασιών ελέγχου θα ήταν χρήσιμο να εξετάσουμε σύντομα ορισμένα πρακτικά μέτρα με τα οποία η Δ.Ο.Ε. προσπαθεί να βοηθήσει τα Κράτη-Μέλη που αντιμετωπίζουν δυσκολίες στην εφαρμογή των διεθνών κανόνων εργασίας. Οι δραστηριότητες αυτές αποτελούν ένα απαραίτητο συμπλήρωμα των τακτικών δραστηριοτήτων ελέγχου. Σχετικά πρόσφατα στα μέτρα αυτά προστέθηκε και η διαδικασία των απευθείας επαφών.

θ) ΑΠΕΥΘΕΙΑΣ ΕΠΑΦΕΣ

Είπαμε πιο πάνω ότι το σύστημα που προβλέπεται από τη Δ.Ο.Ε. για τον έλεγχο της εφαρμογής των διεθνών κανόνων εργασίας βασίζεται ουσιαστικά στο διάλογο ανάμεσα στα Κράτη-Μέλη και στα όργανα ελέγχου. Οι πληροφορίες και τα στοιχεία που παρέχονται με τις εκθέσεις των κυβερνήσεων προκαλούν τα σχόλια της Επιτροπής εμπειρογνομόνων για την εφαρμογή των συμβάσεων και συστάσεων, σχόλια που συζητούνται στην Επιτροπή της Συνδιάσκεψης και στα οποία οι κυβερνήσεις είναι σε θέση να απαντήσουν στις νεώτερες εκθέσεις τους.

Μ’ αυτό τον τρόπο συνεχίζεται ο διάλογος. Η πείρα έδειξε όμως, ότι η συνέχιση αυτού του διαλόγου, πολλές φορές μακρόχρονη, δε δίνει πάντα τα αναμενόμενα αποτελέσματα. Σε ορισμένες περιπτώσεις, η κυβέρνηση μπορεί να αμφισβητήσει την εκτίμηση των εμπειρογνομόνων πάνω στα αποτελέσματα της Εθνικής νομοθεσίας και στην πραγματική κατάσταση που υπάρχει στη χώρα. Σε άλλες περιπτώσεις, η κυβέρνηση μπορεί να αμφισβητήσει τη γνώμη των εμπειρογνομόνων για την αληθινή έννοια μιας σύμβασης ή για την συμφωνία και προσαρμογή (ή τη μη προσαρμογή) της εθνικής κατάστασης με τη σύμβαση. Αυτό όμως που συμβαίνει συχνότερα είναι ότι, αν και η γνώμη των εμπειρογνομόνων δεν αμφισβητείται, δε λαμβάνεται οποιοδήποτε μέτρο για τη διόρθωση της κατάστασης, έστω και αν κάθε χρόνο τα όργανα ελέγχου κρίνουν αναγκαία την επανάληψη των παρατηρήσεών τους χωρίς άλλωστε πιθανότητα επιτυχίας.

Παρόμοιες καταστάσεις και τέτοια απογοητευτικά αδιέξοδα και για τις δύο πλευρές οδήγησαν την Επιτροπή εμπειρογνομόνων να προτείνει, το 1968, να πραγματοποιούνται σε παρόμοιες περιπτώσεις απευθείας επαφές ανάμεσα στις κυβερνήσεις και σε αντιπροσώπους του Γενικού Διευθυντή του Δ.Γ.Ε.

Η διαδικασία αυτή λειτουργεί από το 1969 και τα αποτελέσματά της αποδείχθηκαν θετικά σε πάρα πολλές χώρες, εφόσον βέβαια έγιναν με την ανεπιφύλακτη συναίνεση της ενδιαφερόμενης κυβέρνησης. Οι απευθείας επαφές περιλαμβάνουν μια επίσκεψη του αντιπροσώπου του Γενικού Διευθυντή στη συγκεκριμένη χώρα και ανεπίσημες συζητήσεις πάνω στις διαπιστωμένες διαφωνίες και διαφορές απόψεων ή στις δυσκολίες που υπάρχουν με ειδικούς εκπροσώπους της κυβέρνησης. Άλλη αρχή που έχει εγκριθεί από την Επιτροπή εμπειρογνομόνων και εφαρμόζεται ήδη στην πράξη είναι η συμμετοχή και των εργοδοτικών και των εργατικών οργανώσεων στις απευθείας επαφές με την ενημέρωσή τους πάνω στα ζητήματα που συζητούνται ενώ στη συνέχεια τους ζητούνται οι απόψεις τους πάνω στα ζητήματα αυτά. Έχουμε και εδώ, λοιπόν, ένα νέο τομέα όπου οι εργοδότες και οι εργαζόμενοι μπορούν να συμβάλλουν ενεργά στην καλύτερη εφαρμογή των διεθνών κανόνων εργασίας.

Η διαδικασία των απευθείας επαφών αποδείχθηκε πολύ χρήσιμη και έχουν προσφύγει στη διαδικασία αυτή μέχρι σήμερα πάνω από 35 κυβερνήσεις με θετικά σε γενικές γραμμές αποτελέσματα.

B) ΔΙΑΜΑΡΤΥΡΙΕΣ ΚΑΙ ΠΡΟΣΦΥΓΕΣ

α) Εκτός από τις κανονικές διαδικασίες ελέγχου ο Καταστατικός Χάρτης της Δ.Ο.Ε. προβλέπει δύο ακόμα διαδικασίες οι οποίες επιτρέπουν την εξέταση καταγγελιών σύμφωνα με τις οποίες οι διατάξεις μιας σύμβασης που έχει κυρωθεί δεν τηρούνται αποτελεσματικά σε μια συγκεκριμένη περίπτωση. Οι διαδικασίες αυτές είναι: η διαδικασία της διαμαρτυρίας και η διαδικασία της προσφυγής.

Η ΔΙΑΔΙΚΑΣΙΑ ΤΗΣ ΔΙΑΜΑΡΤΥΡΙΑΣ

Η διαδικασία αυτή προβλέπεται από τα άρθρα 24 και 25 του Καταστατικού Χάρτη της Δ.Ο.Ε. καθώς και από ένα σύνολο κανόνων που έχουν εγκριθεί από το Διοικητικό Συμβούλιο του Δ.Γ.Ε.. Η διαδικασία αυτή, σε πολύ γενικές γραμμές, λειτουργεί ως εξής: οποιαδήποτε εργοδοτική ή εργατική οργάνωση μπορεί να υποβάλλει στο Δ.Γ.Ε. διαμαρτυρία σύμφωνα με την οποία ένα Κράτος-Μέλος δεν εξασφαλίζει με ικανοποιητικό τρόπο την εκτέλεση μιας σύμβασης στην οποία έχει προσχωρήσει. Το Διοικητικό Συμβούλιο μπορεί να διαβιβάσει τη διαμαρτυρία στην ενδιαφερόμενη κυβέρνηση για να διατυπώσει τις παρατηρήσεις της.

Αν μέσα σε λογική προθεσμία δεν έχει σταλεί οποιαδήποτε δήλωση ή αν η δήλωση που λήφθηκε δεν ικανοποιεί το Διοικητικό Συμβούλιο, τότε αυτό έχει το δικαίωμα να δημοσιεύσει τη διαμαρτυρία και ενδεχόμενα, την απάντηση που δόθηκε. Το Διοικητικό Συμβούλιο αναφέρει στα πορίσματά του αν θεωρεί ότι τα ζητήματα που τέθηκαν στη διαμαρτυρία ρυθμίστηκαν με ικανοποιητικό τρόπο ή, αντίθετα, χρειάζονται νέα μέτρα ή συμπληρωματικές πληροφορίες. Στην πράξη, η εξέταση των διαμαρτυριών ανατίθεται σε τριμελή επιτροπή του Διοικητικού Συμβουλίου (ένας κυβερνητικός, ένας εργοδοτικός και ένας εργατικός) που υποβάλλει έκθεση στο Διοικητικό Συμβούλιο.

Κατά τα τελευταία χρόνια η διαδικασία εξέτασης των διαμαρτυριών χρησιμοποιήθηκε σε τρεις περιπτώσεις: μια φορά από εθνική οργάνωση δημοσίων υπαλλήλων αναφορικά με τη σύμβαση 81 για την επιθεώρηση της εργασίας 1947, μια φορά από εργοδοτική οργάνωση αναφορικά με τη σύμβαση 88 για τις υπηρεσίες απασχόλησης, 1948 και πιο πρόσφατα, από σωματείο φορτοεκφορτωτών αναφορικά με τη σύμβαση 27 για την αναγραφή του βάρους σε φορτία που μεταφέρονται με πλοία, 1929.

Η ΔΙΑΔΙΚΑΣΙΑ ΤΗΣ ΠΡΟΣΦΥΓΗΣ

Ο Καταστατικός Χάρτης της Δ.Ο.Ε., στα άρθρα του 26-29 και 31-34, προβλέπει επίσης μια διαδικασία, πιο πολύπλοκη, για την εξέταση των προσφυγών. Σύμφωνα με

την διαδικασία αυτή κάθε Κράτος-Μέλος μπορεί να υποβάλλει προσφυγή στο Δ.Γ.Ε. εναντίον ενός άλλου Μέλους το οποίο, κατά τη γνώμη του δεν εξασφαλίζει με ικανοποιητικό τρόπο την εκτέλεση μιας σύμβασης που την έχουν κυρώσει και τα δύο. Ανάλογη διαδικασία μπορεί να κινηθεί από το Διοικητικό Συμβούλιο, αυτεπάγγελα ή μετά από προσφυγή ενός αντιπροσώπου (κυβερνητικού, εργοδοτικού ή εργατικού) στη Διεθνή Συνδιάσκεψη Εργασίας.

Το Διοικητικό Συμβούλιο, μόλις επιληφθεί μιας προσφυγής, μπορεί να συστήσει επιτροπή έρευνας για να εξετάσει την περίπτωση. Οι Επιτροπές έρευνας αποτελούνται από τρεις εξέχουσες προσωπικότητες που υποδεικνύονται προσωπικά. Σημειώνουμε τον οιονεί δικαστικό χαρακτήρα της διαδικασίας και την απόλυτη ανεξαρτησία με την οποία οι επιτροπές αυτές πρέπει να ασκούν τα καθήκοντά τους και το γεγονός ότι τα μέλη τους καλούνται να κάνουν επίσημη δήλωση σύμφωνα με την οποία αναλαμβάνουν την υποχρέωση να ασκούν τα καθήκοντά τους “έντιμα και αφοσιωμένα, εντελώς αμερόληπτα και ενσυνείδητα”. Ο Καταστατικός Χάρτης της Δ.Ο.Ε. ορίζει εξάλλου ότι, όταν συσταθεί επιτροπή έρευνας, όλα τα Κράτη-Μέλη, άσχετα αν είναι άμεσα ενδιαφερόμενα ή όχι για την προσφυγή, θα πρέπει να θέσουν στη διάθεση της Επιτροπής οποιαδήποτε πληροφορία κατέχουν σε σχέση με το αντικείμενο της προσφυγής. Η Επιτροπή έρευνας, μετά από εμπειριστατωμένη εξέταση της προσφυγής, συντάσσει έκθεση στην οποία καταχωρεί τις διαπιστώσεις της σε όλα τα σημεία, καθώς και τις συστάσεις που κρίνει σκόπιμο να διατυπώσει για τα μέτρα που πρέπει να ληφθούν για να δοθεί συνέχεια στην προσφυγή. Εκτός από τις παραπάνω διατάξεις δεν υπάρχουν κανόνες που να ρυθμίζουν τη διαδικασία των επιτροπών έρευνας. Στις πιο πολλές περιπτώσεις, οι προσφυγές που εξετάστηκαν ήταν τόσο δύσκολες και λεπτές που, αν οι Επιτροπές έρευνας λάμβαναν από το Διοικητικό Συμβούλιο πολύ αυστηρές οδηγίες, θα τους ήταν δύσκολο αν όχι αδύνατο να καταλήξουν σε θετικά αποτελέσματα. Το Διοικητικό Συμβούλιο έχει αναγνωρίσει ότι μια Επιτροπή Έρευνας θα πρέπει όχι μόνο να εξετάσει κάθε πληροφορία που είναι δυνατό να της υποβληθεί από τα μέρη αλλά και να λάβει όλα τα αναγκαία μέτρα ώστε να βρει πλήρεις και αντικειμενικές πληροφορίες πάνω στα θέματα που την ενδιαφέρουν. Οι Επιτροπές είναι ελεύθερες να καθορίσουν τη διαδικασία τους, σύμφωνα με τις αντίστοιχες διατάξεις του Καταστατικού Χάρτη της Δ.Ο.Ε. και τις γενικές οδηγίες του Διοικητικού Συμβουλίου του Δ.Γ.Ε.. Μόλις καταρτισθεί η έκθεση της Επιτροπής

έρευνας κοινοποιείται στο Διοικητικό Συμβούλιο και σε κάθε ενδιαφερόμενη κυβέρνηση και στη συνέχεια δημοσιεύεται. Κάθε ενδιαφερόμενη κυβέρνηση έχει περιθώριο 3 μηνών για να δηλώσει αν δέχεται ή όχι τις συστάσεις που περιέχονται στην έκθεση της επιτροπής. Η κυβέρνηση που δεν δέχεται τις συστάσεις αυτές μπορεί να υποβάλλει τη διαφορά στο Διεθνές Δικαστήριο. Το Δικαστήριο μπορεί να επιβεβαιώσει, να τροποποιήσει ή να ακυρώσει τα πορίσματα και τις συστάσεις της επιτροπής και η απόφασή του αυτή δεν υπόκειται σε ειδικό μέσο. Αξίζει όμως να σημειωθεί ότι μέχρι σήμερα καμία κυβέρνηση δεν προτίμησε το δρόμο της προσφυγής στο Διεθνές Δικαστήριο.

β) ΧΡΗΣΙΜΟΤΗΤΑ ΤΩΝ ΔΙΑΔΙΚΑΣΙΩΝ ΔΙΑΜΑΡΤΥΡΙΑΣ ΚΑΙ ΠΡΟΣΦΥΓΗΣ

Οι διαδικασίες διαμαρτυρίας και προσφυγής δεν χρησιμοποιήθηκαν πολύ συχνά αν και τα τελευταία χρόνια σημειώθηκε κάποια αύξηση του αριθμού των περιπτώσεων.

Η περιορισμένη προσφυγή στις διαδικασίες αυτές οφείλεται προφανώς στο γεγονός ότι στις περισσότερες περιπτώσεις, η κανονική διαδικασία ελέγχου που βασίζεται στην εξέταση των εκθέσεων από την επιτροπή εμπειρογνομόνων και την επιτροπή της Συνδιάσκεψης ανταποκρίνεται στις ανάγκες. Πιο πάνω είδαμε το σημαντικό ρόλο που μπορούν να παίξουν οι εργοδοτικές και εργατικές οργανώσεις στο σημείο αυτό, είτε παρουσιάζοντας παρατηρήσεις πάνω στις εκθέσεις που υποβάλλουν οι κυβερνήσεις είτε μετέχοντας στις εργασίες της Επιτροπής της Συνδιάσκεψης. Γενικά, δεν υπάρχει αμφιβολία ότι για τις οργανώσεις αυτές μιας ενεργός συμμετοχή, σύμφωνα με τους τρόπους αυτούς, στις διαδικασίες ελέγχου φαίνεται προτιμότερη από την προσφυγή σε πιο τυπικές, και επίσημες καταστατικές διαδικασίες. Όσο για τις κυβερνήσεις, ο περιορισμένος αριθμός των προσφυγών που έχουν υποβληθεί σύμφωνα με το άρθρο 26 του Καταστατικού Χάρτη εξηγείται ίσως από το γεγονός ότι τα Κράτη-Μέλη διστάζουν να υποβάλλουν προσφυγές, λόγω του εχθρικού χαρακτήρα που μπορεί να δοθεί σε μια τέτοια πρωτοβουλία και λόγω του κινδύνου αντιποίνων με τη μορφή όμοιας προσφυγής σε κάποια άλλη στιγμή.

Είναι οπωσδήποτε χρήσιμη η ύπαρξη διαδικασιών έκτατου χαρακτήρα όπως αυτές που προαναφέραμε γιατί δίνουν τη δυνατότητα μιας τελευταίας προσφυγής όταν η κανονική διαδικασία ελέγχου κρίνεται ανεπαρκής και όταν φαίνεται επιβαλλόμενη μια μεγαλύτερη σε βάθος εξέταση. Είναι επίσης απαραίτητο, όταν υπάρχουν σοβαρές διαφορές πάνω στην εφαρμογή συμβάσεων που έχουν κυρωθεί, να έχει η Δ.Ο.Ε. στη διάθεσή της διαδικασίες που να εξασφαλίζουν σοβαρή και αμερόληπτη εξέταση που να μπορεί να εμπνεύσει στα ενδιαφερόμενα μέρη την απαραίτητη εμπιστοσύνη έτσι ώστε να προσφέρουν τη συνεργασία τους και να δεχθούν τα πορίσματα που θα προκύψουν από τις διαδικασίες αυτές.¹⁹

---

¹⁹ Υπουργείο Εργασίας- Δ/ση Διεθνών Σχέσεων-Τμήμα σχέσεων με Δ.Ο.Ε.- Ενημερωτική Εγκύκλιος-Αθήνα Ιανουάριος 1994.

Γ) Η ΠΡΟΣΤΑΣΙΑ ΤΗΣ ΣΥΝΔΙΚΑΛΙΣΤΙΚΗΣ ΕΛΕΥΘΕΡΙΑΣ ΣΤΑ ΠΛΑΙΣΙΑ ΤΗΣ Δ.Ο.Ε.

α) Η συνδικαλιστική ελευθερία κατέχει μοναδική θέση ανάμεσα στα θεμελιώδη ανθρώπινα δικαιώματα που ενδιαφέρουν ζωηρά τη Δ.Ο.Ε.. Η συνδικαλιστική ελευθερία είναι αναγκαία προϋπόθεση για κάθε πρόοδο προς την κοινωνική δικαιοσύνη, επιτρέπει στους εργαζομένους να εκφράσουν τις επιδιώξεις τους, ενισχύει τη θέση τους στις συλλογικές διαπραγματεύσεις αποκαθιστώντας την ισορροπία στο συσχετισμό των δυνάμεων των μερών, αποτελεί χρήσιμο αντίβαρο στην ισχύ του Κράτους επιτρέποντας στους εργαζομένους να μετάσχουν στην εκπόνηση και την εφαρμογή των κοινωνικοοικονομικών πολιτικών, τέλος είναι απαραίτητη για την ικανοποιητική λειτουργία της Δ.Ο.Ε. που στηρίζεται στην τριμερή συμμετοχή και συνεργασία (TREATISE), δηλαδή στην συνεργασία σε ίση βάση και με ίσους όρους μεταξύ εργαζομένων, εργοδοτών και κυβερνήσεων.

Αρχή που αναγνωρίζεται στο προοίμιο του Καταστατικού Χάρτη της Δ.Ο.Ε. και επιβεβαιώνεται στη Διακήρυξη της Φιλαδέλφειας, η συνδικαλιστική ελευθερία κατέχει ιδιαίτερα σημαντική θέση ανάμεσα στα θέματα για τα οποία έχει αφιερωθεί σειρά ολόκληρη διεθνών κειμένων που έχουν ψηφιστεί από τη Διεθνή Συνδιάσκεψη Εργασίας. Οι δύο βασικές διεθνείς συμβάσεις που αναφέρονται στη συνδικαλιστική ελευθερία, δηλαδή η 87 για τη συνδικαλιστική ελευθερία και την προστασία του συνδικαλιστικού δικαιώματος, 1948 και η 98 για το δικαίωμα της οργάνωσης και της συλλογικής διαπραγμάτευσης, 1949, από την εποχή της ψήφισής τους ενισχύθηκαν από μια σειρά κειμένων που αναφέρονται στα συνδικαλιστικά δικαιώματα και σε διάφορες απόψεις των επαγγελματικών σχέσεων.

Η βασική σημασία που αποδίδει η Δ.Ο.Ε στην τήρηση των αρχών και των εγγυήσεων της συνδικαλιστικής ελευθερίας είχε ως αποτέλεσμα να συσταθούν ειδικές διαδικασίες για την εξέταση προσφυγών για παραβίαση των συνδικαλιστικών δικαιωμάτων. Πιο κάτω θα εξετάσουμε την προέλευση, τη λειτουργία και τα αποτελέσματα των διαδικασιών αυτών. Προηγουμένως όμως θα σταθούμε σε δύο βασικά σημεία:

1. Οι ειδικές διαδικασίες που αναφέρονται στη συνδικαλιστική ελευθερία συμπληρώνουν και δεν αντικαθιστούν ούτε τις τακτικές διαδικασίες ούτε τις ειδικές διαδικασίες της εξέτασης των παραπάνω και των προσφυγών, που προβλέπονται από τις διατάξεις του Καταστατικού της Δ.Ο.Ε.
2. Οι ειδικές αυτές διαδικασίες στις οποίες θα αναφερθούμε πιο κάτω μπορούν να κινηθούν κατά κυβερνήσεων, ακόμα και αν αυτές δεν έχουν κυρώσει τις διεθνείς συμβάσεις εργασίας που αναφέρονται στη συνδικαλιστική ελευθερία.

Το ιδιαίτερο αυτό χαρακτηριστικό γνώρισμα των διαδικασιών αυτών απαιτεί, νομίζουμε μια εξήγηση γιατί πράγματι θεωρείται σκόπιμη η αποδοχή, κατά των κυβερνήσεων των Κρατών-Μελών της Δ.Ο.Ε., προσφυγών και αιτιάσεων για τη μη εφαρμογή αρχών που καθιερώνονται σε διεθνείς συμβάσεις που δεν έχουν κυρώσει δηλαδή, για συμβάσεις για τις οποίες δεν έχουν αναλάβει οποιαδήποτε επίσημη δέσμευση.

Θα πρέπει, καταρχήν, να σημειωθεί ότι οι ειδικές διαδικασίες της Δ.Ο.Ε. στον τομέα της συνδικαλιστικής ελευθερίας καθιερώθηκαν με βάση μια συμφωνία ανάμεσα στη Δ.Ο.Ε. και στο Οικονομικό και Κοινωνικό Συμβούλιο των Ηνωμένων Εθνών, που έγινε το 1950, δηλαδή σε ανύποπτο χρόνο έτσι ώστε δεν ήταν κανείς σε θέση να γνωρίζει αν οι δύο βασικότερες διεθνείς συμβάσεις εργασίας που αναφέρονται στη συνδικαλιστική ελευθερία (87 και 98) και είχαν ψηφιστεί την προηγούμενη διετία θα γινόταν φαινικά αποδεκτές από τα Κράτη-Μέλη και κατά συνέπεια θα μπορούσαν να υπαχθούν στις τακτικές διαδικασίες ελέγχου που εφαρμόζεται, όπως είναι γνωστό για τις διεθνείς συμβάσεις που κυρώνονται. Φάνηκε λοιπόν την εποχή εκείνη αναγκαίο να προβλεφθούν διαδικασίες που θα μπορούσαν να κινηθούν ακόμα και αν δεν υπάρχει κύρωση των σχετικών με τη συνδικαλιστική ελευθερία διεθνών συμβάσεων. Άλλωστε, η ιδιότητα του Μέλους της Δ.Ο.Ε. προϋποθέτει την επίσημη αποδοχή των υποχρεώσεων που προβλέπονται από το Καταστατικό της το οποίο εξαγγέλλει την αρχή της συνδικαλιστικής ελευθερίας. Επίσης, το 1974 η Δεύτερη Περιφερειακή Ευρωπαϊκή Συνδιάσκεψη της Δ.Ο.Ε. αποδέχθηκε ομόφωνα απόφαση η οποία υπενθύμιζε ότι “η αρχή της συνδικαλιστικής ελευθερίας είναι ένας από τους αντικειμενικούς σκοπούς που προβλέπονται από το Καταστατικό της Δ.Ο.Ε. και ότι θα πρέπει για το λόγο αυτό, να τηρείται από τα Κράτη-Μέλη επειδή και μόνο ανήκουν στην Οργάνωση”.

Τα ειδικά λοιπόν όργανα που συστάθηκαν με τη συμφωνία Δ.Ο.Ε.- Ηνωμένων Εθνών, που προαναφέραμε είναι δύο: Η Επιτροπή έρευνας και συμφιλίωσης στον τομέα της συνδικαλιστικής ελευθερίας και η Επιτροπή συνδικαλιστικής ελευθερίας του Διοικητικού Συμβουλίου.²⁰

---

²⁰ Υπουργείο Εργασίας- Δ/ση Διεθνών Σχέσεων-Τμήμα σχέσεων με Δ.Ο.Ε.- Ενημερωτική εγκύκλιος-Αθήνα Ιανουάριος 1994.

β) Η ΕΠΙΤΡΟΠΗ ΕΡΕΥΝΑΣ ΚΑΙ ΣΥΜΦΙΛΙΩΣΗΣ ΣΤΟΝ ΤΟΜΕΑ ΤΗΣ ΣΥΝΔΙΚΑΛΙΣΤΙΚΗΣ ΕΛΕΥΘΕΡΙΑΣ

Η Επιτροπή αυτή συστάθηκε το 1950 για να εξετάσει προσφυγές για παραβίαση των συνδικαλιστικών δικαιωμάτων. Τα μέλη της είναι ανεξάρτητες προσωπικότητες, με υψηλή εξειδίκευση και ορίζονται από το Διοικητικό Συμβούλιο του Δ.Γ.Ε. Στα πλαίσια των καθηκόντων της η Επιτροπή παρεμβαίνει γενικά με τη μορφή τριμελών Επιτροπών. Πρόκειται κυρίως για έναν Οργανισμό έρευνας που είναι όμως αρμόδιος να συζητάει τα προβλήματα που του υποβάλλονται για έρευνα μαζί με την ενδιαφερόμενη κυβέρνηση προκειμένου να βρεθεί λύση.

Γίνονται αποδεκτές από την Επιτροπή προσφυγές που προέρχονται από μία κυβέρνηση ή από μία εργοδοτική ή εργατική Οργάνωση. Η προσφεύγουσα οργάνωση θα πρέπει να είναι εθνική οργάνωση που είναι άμεσα ενδιαφερόμενη για το θέμα που υποβλήθηκε στην Επιτροπή, διεθνής Οργάνωση που έχει συμβουλευτικές αρμοδιότητες στους κόλπους της Δ.Ο.Ε., ή άλλη διεθνής οργάνωση εργοδοτών ή εργαζομένων αν οι καταγγελίες αναφέρονται σε ζητήματα που ενδιαφέρουν άμεσα οργανώσεις που είναι μέλη της.

Με κοινή συμφωνία του Οικονομικού και Κοινωνικού Συμβουλίου των Ηνωμένων Εθνών και του Διοικητικού Συμβουλίου του Δ.Γ.Ε. καθορίστηκαν ειδικές διατάξεις σε περίπτωση προσφυγών για παραβίαση συνδικαλιστικών δικαιωμάτων για τις οποίες έχουν επιληφθεί τα Ηνωμένα Έθνη. Αν λοιπόν προσφυγές που στρέφονται εναντίον Κρατών-Μελών της Δ.Ο.Ε. λαμβάνονται από τα Ηνωμένα Έθνη τότε διαβιβάζονται από το Οικονομικό και Κοινωνικό Συμβούλιο στη Δ.Ο.Ε.. Στη συνέχεια το Διοικητικό Συμβούλιο του Δ.Γ.Ε. εξετάζει το ζήτημα της υποβολής τους στην Επιτροπή έρευνας και συμφιλίωσης στον τομέα της συνδικαλιστικής ελευθερίας. Αν τα Ηνωμένα Έθνη ή η Δ.Ο.Ε. επιληφθούν προσφυγής εναντίον Κράτους-Μέλους των Ηνωμένων Εθνών αλλά όχι της Δ.Ο.Ε. τότε αποφασίζει τον Οικονομικό και Κοινωνικό Συμβούλιο, για τα μέτρα που θα πρέπει να ληφθούν.²¹

---

²¹ Υπουργείο Εργασίας- Δ/ση Διεθνών Σχέσεων-Τμήμα σχέσεων με Δ.Ο.Ε.- Ενημερωτική εγκύκλιος-Αθήνα Ιανουάριος 1994.

γ) Η ΕΠΙΤΡΟΠΗ ΣΥΝΔΙΚΑΛΙΣΤΙΚΗΣ ΕΛΕΥΘΕΡΙΑΣ ΤΟΥ ΔΙΟΙΚΗΤΙΚΟΥ ΣΥΜΒΟΥΛΙΟΥ

Το 1951, το Διοικητικό Συμβούλιο του Δ.Γ.Ε. αποφάσισε να συστήσει την Επιτροπή συνδικαλιστικής ελευθερίας. Στις αρχές, η Επιτροπή αυτή ασχολούνταν με την προκαταρκτική εξέταση των προσφυγών και καθόριζε αν οι προσφυγές αυτές ήταν επαρκώς θεμελιωμένες ώστε να είναι σε θέση να επιληφθεί σχετικά η Επιτροπή έρευνας και συμφιλίωσης. Στην πράξη όμως τα πράγματα μεταβλήθηκαν. Ενόψει της αδυναμίας ή της δυσχέρειας της Επιτροπής έρευνας και συμφιλίωσης να επιληφθεί, η Επιτροπή συνδικαλιστικής ελευθερίας μετατράπηκε γρήγορα σε οργανισμό που εξέταζε τις προσφυγές και στην ουσία τους, πριν υποβάλλει τα πορίσματά της προς το Διοικητικό Συμβούλιο.

Η Επιτροπή αυτή περιλαμβάνει 9 μέλη που ορίζονται από το Διοικητικό Συμβούλιο ανάμεσα στα κυβερνητικά, εργατικά και εργοδοτικά μέλη του. Συνέρχεται στη Γενεύη τρεις φορές το χρόνο. Τα καθήκοντά τους έχουν οιονεί δικαστικό χαρακτήρα και η διαδικασία που ακολουθεί είναι σύμφωνη με τις βασικές αρχές που διέπουν τις δικαστικές διαδικασίες.²²

---

²² Υπουργείο Εργασίας- Δ/ση Διεθνών Σχέσεων-Τμήμα σχέσεων με Δ.Ο.Ε.- Ενημερωτική εγκύκλιος-Αθήνα Ιανουάριος 1994.

δ) ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑΤΑ ΠΟΥ ΕΠΙΤΕΥΧΘΗΚΑΝ

Γενικά μπορεί να λεχθεί ότι σε ορισμένες περιπτώσεις και ειδικότερα σε εκείνες που περιλαμβάνονται σε ένα δύσκολο πολιτικό πλαίσιο τα αποτελέσματα ήταν μάλλον απογοητευτικά και τα συνδικαλιστικά δικαιώματα όπως και οι πολιτικές ελευθερίες εξακολούθησαν να παραβιάζονται στις αντίστοιχες χώρες λόγω της περιφρόνησης των συστάσεων που διατύπωσε η Επιτροπή. Αντίθετα όμως σε άλλες περιπτώσεις που καλύπτουν σημαντικό αριθμό των προσφυγών σημειώθηκαν θετικά αποτελέσματα. Πολλές φορές, μετά από συστάσεις της Επιτροπής, καταργήθηκε ή τροποποιήθηκε νομοθεσία που είχε δεχθεί κριτική, τερματίστηκαν πρακτικές ασυμβίβαστες με τις αρχές της συνδικαλιστικής ελευθερίας, αποκαταστάθηκαν οι καταστάσεις που έδωσαν αφορμή για προσφυγές, απελευθερώθηκαν φυλακισμένοι ή κρατούμενοι συνδικαλιστές ηγέτες, και σε ορισμένες περιπτώσεις, ακυρώθηκαν καταδίκες σε θάνατο συνδικαλιστών.

Εκτός όμως από τα παραπάνω αποτελέσματα σημειώθηκαν και άλλα που δεν ήταν ίσως τόσο συγκεκριμένα αλλά που ήταν εξίσου σημαντικά. Η πείρα έδειξε ότι και η απλή δυνατότητα της προσφυγής στη διαδικασία εξέτασης των καταγγελιών οδήγησε πολλές φορές τα ενδιαφερόμενα μέρη στο να θεραπεύσουν μια κατάσταση απλή και μόνο για να αποφύγουν την έρευνα σε διεθνές επίπεδο. Σε άλλες περιπτώσεις η κατάθεση της προσφυγής ενίσχυσε τις διαπραγματεύσεις ανάμεσα στην κυβέρνηση και τα σωματεία και κατέληξε σε συμβιβασμό και στην ανάκληση της προσφυγής.

Συνέβη ακόμα και κυβερνήσεις να αποφεύγουν να λάβουν ορισμένα μέτρα που θα πρόσβαλλαν τη συνδικαλιστική ελευθερία γιατί έτσι θα ήταν δυνατό να προκληθεί η παρέμβαση της Επιτροπής.

Σε τελευταία ανάλυση το σημαντικότερο αποτέλεσμα που εγγράφεται στο ενεργητικό της Επιτροπής είναι ίσως το ότι κατόρθωσε ώστε να αναγνωρισθεί, σε διεθνές επίπεδο, η ισχύς των αρχών της συνδικαλιστικής ελευθερίας και να κάνει αποδεκτή την ιδέα μιας διεθνούς ευθύνης των κυβερνήσεων από την πλευρά της πολιτικής τους στα θέματα της συνδικαλιστικής ελευθερίας. Από την άποψη λοιπόν αυτή η Επιτροπή πρόσφερε πολλά στην προώθηση μιας από τις θεμελιώδεις ανθρώπινες ελευθερίες.

ΣΥΜΠΕΡΑΣΜΑΤΑ

Η Διεθνής Οργάνωση Εργασίας στηρίχθηκε στο κοινωνικό διάλογο για να καθιερώσει και να διατηρήσει τη κοινωνική ειρήνη.

Το κοινωνικό διαλογικό παράθυρο καθορίζεται από τη ΔΟΕ για να περιλάβουν όλους τους τύπους διαπραγμάτευσης, διαβουλεύσεων ή απλά ανταλλαγής των πληροφοριών μεταξύ αντιπροσώπων των κυβερνήσεων, εργοδοτών και εργαζομένων, στα ζητήματα του κοινού ενδιαφέροντος σχετικά με την οικονομική και κοινωνική πολιτική. Ο καθορισμός και η έννοια του κοινωνικού διαλογικού παραθύρου ποικίλλουν από χώρα σε χώρα και από περιοχή σε περιοχή και εξελίσσεται ακόμα.

Ο ρόλος του κράτους στο κοινωνικό διαλογικό παράθυρο.

Για το κοινωνικό διαλογικό παράθυρο στην εργασία, το κράτος μπορεί να είναι παθητικό ακόμα και αν δεν είναι άμεσος δράστης στη διαδικασία. Είναι αρμόδιο για τη δημιουργία ενός σταθερού πολιτικού και αστικού κλίματος που επιτρέπει στις αυτόνομες οργανώσεις των εργοδοτών και των εργαζομένων να λειτουργήσουν ελεύθερα, χωρίς τον φόβο των αντίποινων. Ακόμα και όταν οι κυρίαρχες σχέσεις είναι τυπικά διμερείς, το κράτος πρέπει να παρέχει την ουσιαστική υποστήριξη για τις ενέργειες των συμβαλλόμενων μερών με τη παροχή των νομικών, θεσμικών και άλλων πλαισίων που επιτρέπουν στα συμβαλλόμενα μέρη να ενεργήσουν αποτελεσματικά.

Διαφορετικές μορφές του κοινωνικού διαλογικού παραθύρου.

Το κοινωνικό διαλογικό παράθυρο λαμβάνει πολλές διαφορετικές μορφές. Μπορεί να υπάρξει ως τριμερή διαδικασία, με την κυβέρνηση ως επίσημο συμβαλλόμενο μέρος στο διαλογικό παράθυρο ή μπορεί να αποτελείται από τις διμερείς σχέσεις μόνο μεταξύ της εργασίας και της διαχείρισης (ή συνδικάτα και οργανώσεις των εργοδοτών), με ή χωρίς την έμμεση κυβερνητική συμμετοχή. Η συνεννόηση μπορεί να είναι άτυπη ή θεσμοποιημένη και συχνά είναι ένας συνδυασμός των δυο. Μπορεί να πραγματοποιηθεί στο εθνικό, στο περιφερειακό ή στο επιχειρηματικό επίπεδο. Μπορεί να είναι διεπαγγελματικό, τομεακό ή ένας συνδυασμός όλων αυτών. Τα κοινωνικά ιδρύματα διαλογικού παραθύρου καθορίζονται συχνά από τη σύνθεσή τους. Μπορεί να είναι διμερείς, τριμερείς ή «τριμερείς συν». Οι βασικοί τριμερείς δράστες είναι οι αντιπρόσωποι της κυβέρνησης, των εργοδοτών και των εργαζομένων. Κατά περιόδους, και ανάλογα με τα συγκεκριμένα εθνικά πλαίσια, οι τριμερείς συνεργάτες μπορούν να επιλέξουν να ανοίξουν το διαλογικό παράθυρο σε άλλους σχετικούς δράστες στην κοινωνία, σε μια προσπάθεια να κερδηθεί μια ευρύτερη προοπτική, να ενσωματωθούν οι διαφορετικές όψεις άλλων κοινωνικών δραστηριοτήτων και να χτιστεί μια ευρύτερη συναίνεση. Το κοινωνικό διαλογικό παράθυρο μπορεί να λάβει ποικίλες μορφές, που κυμαίνονται από την απλή πράξη της ανταλλαγής των πληροφοριών στις αναπτυγμένες μορφές της συνεννόησης. Το κοινωνικό διαλογικό παράθυρο λαμβάνει υπόψη το πολιτιστικό, οικονομικό και πολιτικό πλαίσιο κάθε χώρας. Το κοινωνικό διαλογικό παράθυρο διαφέρει πολύ από χώρα σε χώρα, αν και οι αρχές της ελευθερίας της ένωσης και του δικαιώματος στη συλλογική διαπραγμάτευση παραμένουν το ίδιο πράγμα. Η προσαρμογή του κοινωνικού διαλογικού παραθύρου στην εθνική κατάσταση είναι βασική στην εξασφάλιση της τοπικής ιδιοκτησίας της διαδικασίας. Υπάρχει μια πλούσια ποικιλομορφία στις θεσμικές ρυθμίσεις, τα νομικά πλαίσια και τις παραδόσεις και τις πρακτικές του κοινωνικού διαλογικού παραθύρου σε όλο τον κόσμο. Αυτό διευκρινίζεται καλά από μια σειρά διάταξης μελέτης χωρών που δημοσιεύονται από το πρόγραμμα Infocus κατά τη διάρκεια του 2001 και του 2002.

Ο ρόλος του προγράμματος Infocus στην ενίσχυση του κοινωνικού διαλογικού παραθύρου στον I.L.O είναι σημαντικός. Ο αρχικός στόχος του I.L.O είναι να προαχθούν οι ευκαιρίες για τις γυναίκες και τους άνδρες για να λάβει την κόσμια και παραγωγική εργασία στους όρους της ελευθερίας, την ισότητα, την ασφάλεια και την ανθρώπινη αξιοπρέπεια. Το κοινωνικό διαλογικό παράθυρο διαδραματίζει έναν βασικό ρόλο στην επίτευξη αυτού του στόχου. Φαίνεται και ως μέσο επίτευξης της κόσμιας εργασίας και ενός αυτοσκοπού. Οι επιτυχείς κοινωνικές δομές και οι διαδικασίες διαλογικού παραθύρου έχουν τη δυνατότητα να επιλύσουν τα σημαντικά οικονομικά και κοινωνικά ζητήματα, να ενθαρρύνουν τη καλή διακυβέρνηση και την κοινωνική και βιομηχανική ειρήνη. Το πρόγραμμα Infocus διαδραματίζει έναν σημαντικό ρόλο στη προώθηση και την ανάπτυξη των αποτελεσματικών ιδρυμάτων και τις διαδικασίες του κοινωνικού διαλογικού παραθύρου στα Κράτη-Μέλη του I.L.O.

Τέλος, το κοινωνικό διαλογικό παράθυρο χρησιμοποιείται για να προαγάγει τις πολιτικές απασχόλησης, τις κοινωνικές πολιτικές προστασίας, θεμελιώδη δικαιώματα στην εργασία και την πρόοδο σε άλλους όρους απασχόλησης.

ΒΙΒΛΙΟΓΡΑΦΙΑ

- ΒΑΣ. Γ. ΠΑΝΑΓΟΥ- ΚΩΝ. Σ. ΤΣΟΥΝΤΑ
ΔΙΑΚΡΑΤΙΚΗ ΚΑΙ ΥΠΕΡΕΘΝΙΚΗ ΣΥΝΕΡΓΑΣΙΑ
ΤΟ ΟΙΚΟΥΜΕΝΙΚΟ ΚΑΙ ΤΟ ΕΥΡΩΠΑΙΚΟ ΠΛΑΙΣΙΟ
ΕΚΔΟΣΕΙΣ ΠΑΠΑΖΗΣΗ- ΑΘΗΝΑ 2002

- ΠΑΡΟΥΛΑ ΝΑΣΚΟΥ- ΠΕΡΡΑΚΗ
ΤΟ ΔΙΚΑΙΟ ΤΩΝ ΔΙΕΘΝΩΝ ΟΡΓΑΝΙΣΜΩΝ
Ι. Η ΘΕΣΜΙΚΗ ΔΙΑΣΤΑΣΗ
Β' ΕΚΔΟΣΗ
ΕΚΔΟΣΕΙΣ ΑΝΤ. Ν. ΣΑΚΚΟΥΛΑ
ΑΘΗΝΑ- ΚΟΜΟΤΗΝΗ 1993

- INTERNET
WWW.LABOR-MINISTRY.GR
WWW.LABOR-MINISTRY.GR/topics/international/index
WWW.ILO.COM

- ΥΠΟΥΡΓΕΙΟ ΕΡΓΑΣΙΑΣ
ΔΙΕΥΘΥΝΣΗ ΔΙΕΘΝΩΝ ΣΧΕΣΕΩΝ
ΤΜΗΜΑ ΣΧΕΣΕΩΝ ΜΕ Δ.Ο.Ε.
ΕΝΗΜΕΡΩΤΙΚΗ ΕΓΚΥΚΛΙΟΣ

Η εργασία βασίζεται ιδιαίτερα σε πρωτογενές υλικό αφού η βιβλιογραφία , ειδικά, για τη ΔΟΕ είναι πολύ περιορισμένη. Έτσι τα βασικά στοιχεία αντλήθηκαν από πληροφορίες και εγκυκλίους που εδόθησαν από τη Διεύθυνση Διεθνών σχέσεων, το τμήμα σχέσεων με τη ΔΟΕ του υπουργείου Εργασίας και από το επίσημο site της Διεθνούς Οργάνωσης Εργασίας..

ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ

ΠΙΝΑΚΑΣ ΚΥΡΩΜΕΝΩΝ ΔΙΕΘΝΩΝ ΣΥΜΒΑΣΕΩΝ ΕΡΓΑΣΙΑΣ

ΔΙΕΘΝΕΙΣ ΣΥΜΒΑΣΕΙΣ ΕΡΓΑΣΙΑΣ - ΧΡΟΝΟΛΟΓΙΚΟΣ ΠΙΝΑΚΑΣ

- **Περί περιορισμού των ωρών εργασίας εν ταις βιομηχανικαίς επιχειρήσεσιν εις 8 καθ' ημέραν και 48 καθ' εβδομάδα**
Αρ. συνόδου:1 Έτος συνόδου: 1919 Ν.Δ. Κύρωσης: Ν.2269/20 ΦΕΚ Κύρωσης: 145/Α/19-11-20
- **Περί ανεργίας**
Αρ. συνόδου:1 Έτος συνόδου: 1919 Ν.Δ. Κύρωσης: Ν.2270/20 ΦΕΚ Κύρωσης: 145/Α/19-11-20
- **Περί εργασίας των γυναικών προ και μετά τον τοκετόν**
Αρ. συνόδου:1 Έτος συνόδου: 1919 Ν.Δ. Κύρωσης: Ν.2274/20 ΦΕΚ Κύρωσης: 145/Α/19-11-20
- **Περί νυκτερινής εργασίας των γυναικών**
Αρ. συνόδου:1 Έτος συνόδου: 1919 Ν.Δ. Κύρωσης: Ν.2275/20 ΦΕΚ Κύρωσης: 145/Α/19-11-20
- **Περί καθορισμού κατωτάτου ορίου ηλικίας των ανηλίκων εις τας βιομηχανικάς εργασίας**
Αρ. συνόδου:1 Έτος συνόδου: 1919 Ν.Δ. Κύρωσης: Ν.2271/20 ΦΕΚ Κύρωσης: 145/Α/19-11-20
- **Περί νυκτερινής εργασίας ανηλίκων εν τη βιομηχανία**
Αρ. συνόδου:1 Έτος συνόδου: 1919 Ν.Δ. Κύρωσης: Ν.2272/20 ΦΕΚ Κύρωσης: 145/Α/19-11-20
- **Περί ελαχίστου ορίου ηλικίας εισδοχής παιδων εν τη ναυτική εργασία**
Αρ. συνόδου:2 Έτος συνόδου: 1920 Ν.Δ. Κύρωσης: Ν.Δ.23-9-25 ΦΕΚ Κύρωσης: 281/Α/16-12-25 Τροποποίηση: Ν.4211/29
- **Περί αποζημιώσεως λόγω ανεργίας εις περίπτωσιν απώλειας πλοίου εκ ναυαγίου**
Αρ. συνόδου:2 Έτος συνόδου: 1920 Ν.Δ. Κύρωσης: Ν.Δ.23-9-25 ΦΕΚ Κύρωσης: 277/Α/16-12-25 Τροποποίηση: Ν.4004/29
- **Περί ευρέσεως εργασίας εις ναυτικούς**
Αρ. συνόδου:2 Έτος συνόδου: 1920 Ν.Δ. Κύρωσης: Ν.Δ.23-9-25 ΦΕΚ Κύρωσης: 291/Α/16-12-25 Τροποποίηση: Ν.4369/29
- **Για την ηλικία εισόδου των παιδιών στις γεωργικές εργασίες**
Αρ. συνόδου:3 Έτος συνόδου: 1921
- **Περί των δικαιωμάτων συνεταιρισμού και συνασπισμού των γεωργικών εργατών**
Αρ. συνόδου:3 Έτος συνόδου: 1921 Ν.Δ. Κύρωσης: Ν.2077/52 ΦΕΚ Κύρωσης: 109/Α/13-6-52
- **Για την αποκατάσταση των εργατικών ατυχημάτων στη γεωργία**
Αρ. συνόδου:3 Έτος συνόδου: 1921
- **Περί χρήσεως του ανθρακικού μολύβδου (στουπετσίου) εν τοις χρωματισμοίς**
Αρ. συνόδου:3 Έτος συνόδου: 1921 Ν.Δ. Κύρωσης: Ν.2294/26 ΦΕΚ Κύρωσης: 162/Α/22-12-26
- **Περί εφαρμογής της εβδομαδιαίας αναπαύσεως εν τοις βιομηχανικοίς καταστήμασι**
Αρ. συνόδου:3 Έτος συνόδου: 1921 Ν.Δ. Κύρωσης: Ν.2990/29 ΦΕΚ Κύρωσης: 163/Α/11-5-29
- **Περί καθορισμού ελαχίστου ορίου ηλικίας προς πρόσληψιν νέων υπό την ιδιότητα θερμαστού ή ανθρακέως**

- Αρ. συνόδου:3 Έτος συνόδου: 1921 Ν.Δ. Κύρωσης: Ν.4505/30 ΦΕΚ Κύρωσης: 102/Α/7-4-30
- Περί υποχρεωτικής ιατρικής εξέτασεως παιδων και εφήβων εργαζομένων επί πλοίων**
Αρ. συνόδου:3 Έτος συνόδου: 1921 Ν.Δ. Κύρωσης: Ν.4674/30 ΦΕΚ Κύρωσης: 156/Α/12-5-30
- Περί αποζημιώσεως των ατυχημάτων εργασίας**
Αρ. συνόδου:7 Έτος συνόδου: 1925 Ν.Δ. Κύρωσης: Ν.2078/52 ΦΕΚ Κύρωσης: 116/Α/13-6-52
- Για την αποκατάσταση των επαγγελματικών ασθενειών**
Αρ. συνόδου:7 Έτος συνόδου: 1925
- Περί εξομοιώσεως των αλλοδαπών και ιθαγενών εν τη αποζημιώσει των ατυχημάτων εργασίας**
Αρ. συνόδου:7 Έτος συνόδου: 1925 Ν.Δ. Κύρωσης: Ν.Δ.30-10-35 ΦΕΚ Κύρωσης: 508/Α/30-5-36
- Για τη νυκτερινή εργασία στα αρτοποιεία**
Αρ. συνόδου:7 Έτος συνόδου: 1925
- Για την απλούστευση της επιθεώρησης των μεταναστών πάνω στα πλοία**
Αρ. συνόδου:8 Έτος συνόδου: 1926
- Για τη σύμβαση πρόσληψης των ναυτικών**
Αρ. συνόδου:9 Έτος συνόδου: 1926
- Περί παλιννοστήσεως των ναυτικών**
Αρ. συνόδου:9 Έτος συνόδου: 1926 Ν.Δ. Κύρωσης: Ν.1130/81 ΦΕΚ Κύρωσης: 38/Α/13-2-81
- Για την ασφάλιση ασθένειας των εργαζομένων στη βιομηχανία και στο εμπόριο και των οικιακών βοηθών**
Αρ. συνόδου:10 Έτος συνόδου: 1927
- Για την ασφάλιση ασθένειας των γεωργικών εργατών**
Αρ. συνόδου:10 Έτος συνόδου: 1927
- Για την καθιέρωση μεθόδων καθορισμού των κατώτατων ημερομισθίων**
Αρ. συνόδου:11 Έτος συνόδου: 1928
- Περί αναγραφής του βάρους επί των μεταφερομένων δια πλοίου μεγάλων δεμάτων**
Αρ. συνόδου:12 Έτος συνόδου: 1929 Ν.Δ. Κύρωσης: Α.Ν.30-10-35 ΦΕΚ Κύρωσης: 509/Α/31-10-35
- Για την προστασία των εργαζομένων που απασχολούνται με τη φορτοεκφόρτωση πλοίων από τα ατυχήματα**
Αρ. συνόδου:12 Έτος συνόδου: 1929
- Περί αναγκαστικής ή υποχρεωτικής εργασίας**
Αρ. συνόδου:14 Έτος συνόδου: 1930 Ν.Δ. Κύρωσης: Ν.2079/52 ΦΕΚ Κύρωσης: 108/Α/13-6-52
- Για τη ρύθμιση της διάρκειας εργασίας στο εμπόριο και στα γραφεία**
Αρ. συνόδου:14 Έτος συνόδου: 1930
- Για τον περιορισμό της διάρκειας της εργασίας στα ανθρακωρυχεία**
Αρ. συνόδου:15 Έτος συνόδου: 1931
- Για την προστασία των εργαζομένων που απασχολούνται με την φορτοεκφόρτωση πλοίων από τα ατυχήματα**
Αρ. συνόδου:16 Έτος συνόδου: 1932
- Για την ηλικία εισόδου των παιδων σε μη βιομηχανικές εργασίες**
Αρ. συνόδου:16 Έτος συνόδου: 1932

- **Για τα γραφεία εύρεσης εργασίας έναντι αμοιβής**
 Αρ. συνόδου:17 Έτος συνόδου: 1933
- **Για την υποχρεωτική ασφάλιση γήρατος των εργαζομένων στις βιομηχανικές και εμπορικές επιχειρήσεις και στα ελεύθερα επαγγέλματα, καθώς και των εργαζομένων κατοίκων και του οικιακού προσωπικού**
 Αρ. συνόδου:17 Έτος συνόδου: 1933
- **Για την υποχρεωτική ασφάλιση γήρατος των μισθωτών στις γεωργικές επιχειρήσεις**
 Αρ. συνόδου:17 Έτος συνόδου: 1933
- **Για την υποχρεωτική ασφάλιση αναπηρίας των εργαζομένων στις βιομηχανικές και εμπορικές επιχειρήσεις και στα ελεύθερα επαγγέλματα καθώς και των κατοίκων εργαζομένων και του οικιακού προσωπικού**
 Αρ. συνόδου:17 Έτος συνόδου: 1933
- **Για την υποχρεωτική ασφάλιση αναπηρίας των μισθωτών των γεωργικών επιχειρήσεων**
 Αρ. συνόδου:17 Έτος συνόδου: 1933
- **Για την υποχρεωτική ασφάλιση θανάτου των εργαζομένων στις βιομηχανικές και εμπορικές επιχειρήσεις και στα ελεύθερα επαγγέλματα καθώς και των εργαζομένων κατοίκων και του οικιακού προσωπικού**
 Αρ. συνόδου:17 Έτος συνόδου: 1933
- **Για την υποχρεωτική ασφάλιση θανάτου των μισθωτών στις γεωργικές επιχειρήσεις**
 Αρ. συνόδου:17 Έτος συνόδου: 1933
- **Περί νυκτερινής εργασίας των γυναικών (αναθεωρητική)**
 Αρ. συνόδου:18 Έτος συνόδου: 1934 Ν.Δ. Κύρωσης: Ν.Δ.30-10-35 ΦΕΚ Κύρωσης: 506/Α/31-10-35 Τροποποίηση: Ν.3924/59 ΦΕΚ Τροποποίησης: 1/Α/2-1-59
- **Περί αποζημιώσεως των επαγγελματικών ασθενειών**
 Αρ. συνόδου:18 Έτος συνόδου: 1934 Ν.Δ. Κύρωσης: Ν.2080/52 ΦΕΚ Κύρωσης: 108/Α/28-4-52
- **Για τη διάρκεια της εργασίας στα υαλουργεία με αυτόματα μηχανήματα κατασκευής υαλοπινάκων**
 Αρ. συνόδου:18 Έτος συνόδου: 1934
- **Για την εξασφάλιση αποζημίωσης ή επιδομάτων στους ανέργους**
 Αρ. συνόδου:18 Έτος συνόδου: 1934
- **Περί χρησιμοποίησεως γυναικών εις υπογείους εργασίας μεταλλείων πάσης κατηγορίας**
 Αρ. συνόδου:19 Έτος συνόδου: 1935 Ν.Δ. Κύρωσης: Α.Ν.30-10-35 ΦΕΚ Κύρωσης: 500/Α/30-5-36
- **Για τη μείωση της διάρκειας της εργασίας στα ανθρακωρυχεία**
 Αρ. συνόδου:19 Έτος συνόδου: 1935
- **Για τη μείωση της διάρκειας της εργασίας σε σαράντα ώρες την εβδομάδα**
 Αρ. συνόδου:19 Έτος συνόδου: 1935
- **Για την καθιέρωση διεθνούς συστήματος διατήρησης των δικαιωμάτων στην ασφάλιση αναπηρίας - γήρατος - θανάτου**
 Αρ. συνόδου:19 Έτος συνόδου: 1935
- **Για τη μείωση της διάρκειας εργασίας στα υαλουργεία που παράγουν φιάλες**
 Αρ. συνόδου:19 Έτος συνόδου: 1935
- **Για τη ρύθμιση ορισμένων ειδικών συστημάτων πρόσληψης εργαζομένων**
 Αρ. συνόδου:20 Έτος συνόδου: 1936
- **Για τη μείωση της διάρκειας της εργασίας στα δημόσια έργα**
 Αρ. συνόδου:20 Έτος συνόδου: 1936

- **Περί κανονικών κατ' έτος αδειών μετ' αποδοχών**
 Αρ. συνόδου:20 Έτος συνόδου: 1936 Ν.Δ. Κύρωσης: Ν.2081/52 ΦΕΚ Κύρωσης: 109/Α/13-6-52
- **Για το κατώτατο όριο επαγγελματικής ικανότητας των πλοιάρχων και αξιωματικών της εμπορικής ναυτιλίας**
 Αρ. συνόδου:21 Έτος συνόδου: 1936
- **Για τις ετήσιες άδειες με αποδοχές των ναυτικών**
 Αρ. συνόδου:21 Έτος συνόδου: 1936
- **Περί των υποχρεώσεων του εφοπλιστού εν περιπτώσει ασθενείας ή θανάτου των εργατών θαλάσσης**
 Αρ. συνόδου:21 Έτος συνόδου: 1936 Ν.Δ. Κύρωσης: Ν.366/68 ΦΕΚ Κύρωσης: 88/Α/27-4-78
- **Για την ασφάλιση ασθενείας των εργατών θάλασσας**
 Αρ. συνόδου:21 Έτος συνόδου: 1936
- **Για τις ώρες εργασίας στα πλοία και για τη σύνθεση των πληρωμάτων**
 Αρ. συνόδου:21 Έτος συνόδου: 1936
- **Περί κατωτάτου ορίου ηλικίας εισδοχής των παιδών εις το ναυτικόν επάγγελμα (αναθεωρητική)**
 Αρ. συνόδου:22 Έτος συνόδου: 1936 Ν.Δ. Κύρωσης: Ν.4318/63 ΦΕΚ Κύρωσης: 87/Α/1-6-63
- **Για τον καθορισμό κατωτάτου ορίου ηλικίας εισόδου των παιδιών στις βιομηχανικές εργασίες (αναθεωρητική)**
 Αρ. συνόδου:23 Έτος συνόδου: 1937
- **Για τον καθορισμό κατωτάτου ορίου ηλικίας εισόδου των παιδιών σε μη βιομηχανικές εργασίες (αναθεωρητική)**
 Αρ. συνόδου:23 Έτος συνόδου: 1937
- **Για τη μείωση της διάρκειας εργασίας στην κλωστοϋφαντουργία**
 Αρ. συνόδου:23 Έτος συνόδου: 1937
- **Για τις διατάξεις ασφάλειας στην οικοδομική βιομηχανία**
 Αρ. συνόδου:23 Έτος συνόδου: 1937 Ν.Δ. Κύρωσης: Ν.1430/84 ΦΕΚ Κύρωσης: 49/Α/18-4-84
- **Για τις στατιστικές των ημερομισθίων και των ωρών εργασίας στις κυριότερες μεταλλευτικές και κατασκευαστικές βιομηχανίες στις οποίες συμπεριλαμβάνονται η οικοδομική βιομηχανία, η δόμηση καθώς και η γεωργία**
 Αρ. συνόδου:24 Έτος συνόδου: 1938
- **Για τη ρύθμιση των γραπτών συμβάσεων εργασίας των ιθαγενών εργατών**
 Αρ. συνόδου:25 Έτος συνόδου: 1939
- **Για τις ποινικές κυρώσεις εξαιτίας της μη τήρησης των όρων της σύμβασης εργασίας από μέρος των ιθαγενών εργαζομένων**
 Αρ. συνόδου:25 Έτος συνόδου: 1939
- **Για την πρόσληψη, τοποθέτηση και τις συνθήκες εργασίας των εργαζόμενων μεταναστών**
 Αρ. συνόδου:25 Έτος συνόδου: 1939
- **Για τη διάρκεια της εργασίας και τις χρονικές περιόδους ανάπαυσης στις οδικές μεταφορές**
 Αρ. συνόδου:25 Έτος συνόδου: 1939
- **Περί τροφοδοσίας των πληρωμάτων**
 Αρ. συνόδου:28 Έτος συνόδου: 1946 Ν.Δ. Κύρωσης: Ν.1163/81 ΦΕΚ Κύρωσης: 154/Α/14-6-81
- **Περί πτυχίων ναυτομαγείρων**

Αρ. συνόδου:28 Έτος συνόδου: 1946 Ν.Δ. Κύρωσης: Ν.4317/63 ΦΕΚ Κύρωσης: 87/Α/1-6-63

 Για την κοινωνική ασφάλεια των ναυτικών

Αρ. συνόδου:28 Έτος συνόδου: 1946

 Για τις συντάξεις των ναυτικών

Αρ. συνόδου:28 Έτος συνόδου: 1946 Ν.Δ. Κύρωσης: Ν.1639/86 ΦΕΚ Κύρωσης: 109/Α/18-7-86

 Για την άδεια με αποδοχές των ναυτικών

Αρ. συνόδου:28 Έτος συνόδου: 1946

 Περί ιατρικής εξετάσεως των ναυτικών

Αρ. συνόδου:28 Έτος συνόδου: 1946 Ν.Δ. Κύρωσης: Ν.1131/81 ΦΕΚ Κύρωσης: 39/Α/13-2-81

 Για τα διπλώματα ικανότητας ειδικευμένων ναυτών

Αρ. συνόδου:28 Έτος συνόδου: 1946

 Για τη διαμονή των πληρωμάτων στα πλοία

Αρ. συνόδου:28 Έτος συνόδου: 1946

 Για τους μισθούς, τη διάρκεια εργασίας στα πλοία και τη σύνθεση πληρωμάτων

Αρ. συνόδου:28 Έτος συνόδου: 1946

 Περί της ιατρικής εξετάσεως ικανότητος των παιδων και των νεαρών προσώπων δι' απασχόλησιν εις τας μη βιομηχανικός εργασίας

Αρ. συνόδου:29 Έτος συνόδου: 1946 Ν.Δ. Κύρωσης: Ν.1171/81 ΦΕΚ Κύρωσης: 180/Α/13-7-81

 Περί της ιατρικής εξετάσεως ικανότητος των παιδων και νεαρών προσώπων δι' απασχόλησιν εις τας μη βιομηχανικός εργασίας

Αρ. συνόδου:29 Έτος συνόδου: 1946 Ν.Δ. Κύρωσης: Ν.1173/81 ΦΕΚ Κύρωσης: 180/Α/13-7-81

 Για τον περιορισμό της νυκτερινής εργασίας των παιδιών και νεαρών προσώπων στις μη βιομηχανικές εργασίες

Αρ. συνόδου:29 Έτος συνόδου: 1946

 Δια την μερικήν αναθεώρησιν των υπό της Γενικής Συνδιασκέψεως της Διεθνούς Οργανώσεως της Εργασίας γενομένων αποδεκτών συμβάσεων εις τας 28 πρώτους συνόδους αυτής ίνα εξασφαλισθή η μελλοντική άσκησις ωρισμένων καθηκόντων γραμματείας αναπιθεμένων δια των ως

Αρ. συνόδου:29 Έτος συνόδου: 1946 Ν.Δ. Κύρωσης: Ν.2082/52 ΦΕΚ Κύρωσης: 117/Α/13-6-52

 Περί επιθεωρήσεως της εργασίας εις την βιομηχανίαν και το εμπόριον - Πρωτόκολλο του 1995 σχετικό με τη σύμβαση για την επιθεώρηση εργασίας (No 81), 1947

Αρ. συνόδου:30 Έτος συνόδου: 1947 Ν.Δ. Κύρωσης: Ν.Δ.3249/55 ΦΕΚ Κύρωσης: 139/Α/2-6-55

 Για την κοινωνική πολιτική στα μη μητροπολιτικά εδάφη

Αρ. συνόδου:30 Έτος συνόδου: 1947

 Για την εφαρμογή των διεθνών κανόνων εργασίας στα μη μητροπολιτικά εδάφη

Αρ. συνόδου:30 Έτος συνόδου: 1947

 Για το δικαίωμα του συνεταιρίζεσθαι και τη ρύθμιση των εργατικών διαφορών στα μη μητροπολιτικά εδάφη

Αρ. συνόδου:30 Έτος συνόδου: 1947

 Για την επιθεώρηση εργασίας σε εδάφη μη μητροπολιτικά

Αρ. συνόδου:30 Έτος συνόδου: 1947

 Για το ανώτατο όριο διάρκειας των συμβάσεων εργασίας των ιθαγενών εργαζομένων

- Αρ. συνόδου:30 Έτος συνόδου: 1947
- **Περί συνδικαλιστικής ελευθερίας και προστασίας του συνδικαλιστικού δικαιώματος**
Αρ. συνόδου:31 Έτος συνόδου: 1948 Ν.Δ. Κύρρωσης: Ν.4204/61 ΦΕΚ Κύρρωσης: 174/Α/19-9-61
- **Περί διοργανώσεως της υπηρεσίας απασχολήσεως**
Αρ. συνόδου:31 Έτος συνόδου: 1948 Ν.Δ. Κύρρωσης: Ν.3250/55 ΦΕΚ Κύρρωσης: 139/Α/2-6-55
- **Περί νυκτερινής εργασίας των απασχολουμένων εν τη βιομηχανία γυναικών (αναθεωρητική). Πρωτόκολλο του 1990 σχετικό με τη σύμβαση για τη νυκτερινή εργασία (γυναίκες) (αναθεωρητική) 1948.**
Αρ. συνόδου:31 Έτος συνόδου: 1948 Ν.Δ. Κύρρωσης: Ν.3924/59 ΦΕΚ Κύρρωσης: 1/Α/2-1-59 Τροποποίηση: ΚΑΤΑΓΓΕΛΙΑ 25-2-92 ΦΕΚ Τροποποίησης: ΙΣΧΥΣ 25-2-93
- **Περί νυκτερινής εργασίας των παιδών εις την βιομηχανίαν (αναθεωρητική)**
Αρ. συνόδου:31 Έτος συνόδου: 1948 Ν.Δ. Κύρρωσης: Ν.Δ.4215/61 ΦΕΚ Κύρρωσης: 170/Α/19-9-61
- **Για άδειες με αποδοχές των ναυτικών (αναθεωρητική)**
Αρ. συνόδου:32 Έτος συνόδου: 1949
- **Για τη διαμονή του πληρώματος των πλοίων (αναθεωρητική)**
Αρ. συνόδου:32 Έτος συνόδου: 1949 Ν.Δ. Κύρρωσης: Ν.1637/86 ΦΕΚ Κύρρωσης: 107/Α/18-7-86
- **Για τους μισθούς, τις ώρες εργασίας και τη σύνθεση των πληρωμάτων των πλοίων (αναθεωρητική)**
Αρ. συνόδου:32 Έτος συνόδου: 1949
- **Για ρήτρες εργασίας στις συμβάσεις με το δημόσιο**
Αρ. συνόδου:32 Έτος συνόδου: 1949
- **Περί προστασίας του ημερομισθίου**
Αρ. συνόδου:32 Έτος συνόδου: 1949 Ν.Δ. Κύρρωσης: Ν.3248/55 ΦΕΚ Κύρρωσης: 138/Α/2-6-55
- **Για τα γραφεία εύρεσης εργασίας έναντι αμοιβής (αναθεωρητική)**
Αρ. συνόδου:32 Έτος συνόδου: 1949
- **Για τους μετανάστες εργάτες (αναθεωρητική)**
Αρ. συνόδου:32 Έτος συνόδου: 1949
- **Περί εφαρμογής των αρχών του δικαιώματος οργανώσεως και συλλογικής διαπραγματεύσεως**
Αρ. συνόδου:32 Έτος συνόδου: 1949 Ν.Δ. Κύρρωσης: Ν.4205/61 ΦΕΚ Κύρρωσης: 174/Α/19-6-61
- **Για τις μεθόδους καθορισμού των κατωτάτων ορίων μισθών και ημερομισθίων στη γεωργία**
Αρ. συνόδου:34 Έτος συνόδου: 1951
- **Περί ισότητας της αμοιβής μεταξύ αρρένων και θηλέων εργαζομένων δι' εργασίαν ίσης αξίας**
Αρ. συνόδου:34 Έτος συνόδου: 1951 Ν.Δ. Κύρρωσης: Ν.46/75 ΦΕΚ Κύρρωσης: 105/Α/3-6-75
- **Για άδειες με αποδοχές στη γεωργία**
Αρ. συνόδου:35 Έτος συνόδου: 1952
- **Περί ελαχίστων ορίων της κοινωνικής ασφάλειας**
Αρ. συνόδου:35 Έτος συνόδου: 1952 Ν.Δ. Κύρρωσης: Ν.3251/55 ΦΕΚ Κύρρωσης: 190/Α/2-6-55
- **Για την προστασία της μητρότητας (αναθεωρητική)**
Αρ. συνόδου:35 Έτος συνόδου: 1952 Ν.Δ. Κύρρωσης: Ν.1302/82 ΦΕΚ Κύρρωσης: 133/Α/29-10-82

- **Πα την κατάργηση των ποινικών κυρώσεων για παραλείψεις στη σύμβαση εργασίας από μέρους των ιθαγενών εργαζομένων**
 Αρ. συνόδου:38 Έτος συνόδου: 1955
- **Περί καταργήσεως της αναγκαστικής εργασίας**
 Αρ. συνόδου:40 Έτος συνόδου: 1957 Ν.Δ. Κύρωσης: Ν.4221/61 ΦΕΚ Κύρωσης: 173/Α/19-6-61
- **Περί της εβδομαδιαίας αναπαύσεως εις το εμπόριον και τα γραφεία**
 Αρ. συνόδου:40 Έτος συνόδου: 1957 Ν.Δ. Κύρωσης: Ν.1174/81 ΦΕΚ Κύρωσης: 182/Α/13-7-81
- **Για την προστασία και ένταξη των αυτοχθόνων πληθυσμών και άλλων νομαδικών και ημινομαδικών πληθυσμών στις ανεξάρτητες χώρες**
 Αρ. συνόδου:40 Έτος συνόδου: 1957
- **Περί εθνικών εγγράφων ταυτότητας ναυτικών**
 Αρ. συνόδου:41 Έτος συνόδου: 1958 Ν.Δ. Κύρωσης: Ν.4316/63 ΦΕΚ Κύρωσης: 87/Α/1-6-63
- **Για τους μισθούς, τις ώρες εργασίας και τη σύνθεση των πληρωμάτων των πλοίων (αναθεωρητική)**
 Αρ. συνόδου:41 Έτος συνόδου: 1958
- **Για τις συνθήκες απασχόλησης των εργαζομένων στις φυτείες. Πρωτόκολλο σχετικό με τη σύμβαση για τις φυτείες (Νο 110) 1958**
 Αρ. συνόδου:42 Έτος συνόδου: 1958
- **Για τη διάκριση στην απασχόληση και το επάγγελμα**
 Αρ. συνόδου:42 Έτος συνόδου: 1958 Ν.Δ. Κύρωσης: Ν.1424/84 ΦΕΚ Κύρωσης: 29/Α/14-3-84
- **Για το κατώτατο όριο ηλικίας εισόδου στην εργασία των αλιέων**
 Αρ. συνόδου:43 Έτος συνόδου: 1959
- **Για την ιατρική εξέταση των αλιέων**
 Αρ. συνόδου:43 Έτος συνόδου: 1959
- **Για τη σύμβαση πρόσληψης των αλιέων**
 Αρ. συνόδου:43 Έτος συνόδου: 1959
- **Περί προστασίας των εργαζομένων από τις ιοντίζουσες ακτινοβολίες**
 Αρ. συνόδου:44 Έτος συνόδου: 1960 Ν.Δ. Κύρωσης: Ν.1181/81 ΦΕΚ Κύρωσης: 195/Α/24-7-81
- **Για τη μερική αναθεώρηση των συμβάσεων που υιοθετήθηκαν από τη Γενική Συνδιάσκεψη της Διεθνούς Οργάνωσης Εργασίας κατά τις τριάντα δύο πρώτες συνόδους της, με σκοπό την ενοποίηση των διατάξεων των σχετικών με την κατάρτιση εκθέσεων από το Διοικητικό Συμβο**
 Αρ. συνόδου:45 Έτος συνόδου: 1961
- **Για τους βασικούς στόχους και κανόνες της κοινωνικής πολιτικής**
 Αρ. συνόδου:46 Έτος συνόδου: 1962
- **Για την ίση μεταχείριση ημεδαπών και αλλοδαπών στην κοινωνική ασφάλεια**
 Αρ. συνόδου:46 Έτος συνόδου: 1962
- **Για την προστασία από τις μηχανές**
 Αρ. συνόδου:47 Έτος συνόδου: 1963
- **Για την υγιεινή στο εμπόριο και τα γραφεία**
 Αρ. συνόδου:48 Έτος συνόδου: 1964
- **Για τις παροχές σε περίπτωση εργατικών ατυχημάτων και επαγγελματικών ασθενειών**
 Αρ. συνόδου:48 Έτος συνόδου: 1964

- **Για την πολιτική της απασχόλησης**
 Αρ. συνόδου:48 Έτος συνόδου: 1964 Ν.Δ. Κύρωσης: Ν.1423/84 ΦΕΚ Κύρωσης: 29/A/14-3-84
- **Για το όριο ηλικίας που απαιτείται για την απασχόληση στις υπόγειες εργασίες στα ορυχεία**
 Αρ. συνόδου:49 Έτος συνόδου: 1965
- **Περί της ιατρικής εξετάσεως ικανότητας των νεαρών προσώπων δι' απασχόλησιν εις υπογείους εργασίας εις τα ορυχεία**
 Αρ. συνόδου:49 Έτος συνόδου: 1965 Ν.Δ. Κύρωσης: Ν.1175/81 ΦΕΚ Κύρωσης: 183/A/13-7-81
- **Για τα διπλώματα ικανότητας των αλιέων**
 Αρ. συνόδου:50 Έτος συνόδου: 1966
- **Για την ενδιαίτηση στα αλιευτικά πλοία**
 Αρ. συνόδου:50 Έτος συνόδου: 1966 Ν.Δ. Κύρωσης: Ν.1879/90 ΦΕΚ Κύρωσης: 38/A/21-3-90
- **Για το ανώτατο βάρος φορτίου που μπορεί να μεταφέρει ένας μόνον εργάτης**
 Αρ. συνόδου:51 Έτος συνόδου: 1967
- **Για τις παροχές αναπηρίας, γήρατος και επιζώντων**
 Αρ. συνόδου:51 Έτος συνόδου: 1967
- **Για την επιθεώρηση εργασίας στη γεωργία**
 Αρ. συνόδου:53 Έτος συνόδου: 1969
- **Για την ιατρική περίθαλψη και τα επιδόματα ασθενείας**
 Αρ. συνόδου:53 Έτος συνόδου: 1969
- **Για τον καθορισμό κατωτάτων μισθών και ημερομισθίων ιδιαίτερα στις αναπτυσσόμενες χώρες**
 Αρ. συνόδου:54 Έτος συνόδου: 1970
- **Για ετήσιες άδειες με αποδοχές (αναθεωρητική)**
 Αρ. συνόδου:54 Έτος συνόδου: 1970
- **Ενδιαίτηση των πληρωμάτων των πλοίων (συμπληρωματικές διατάξεις)**
 Αρ. συνόδου:55 Έτος συνόδου: 1970 Ν.Δ. Κύρωσης: Ν.1594/86 ΦΕΚ Κύρωσης: 65/A/19-5-86
- **Περί προλήψεως των εργατικών ατυχημάτων των ναυτικών**
 Αρ. συνόδου:55 Έτος συνόδου: 1970 Ν.Δ. Κύρωσης: Ν.486/76 ΦΕΚ Κύρωσης: 321/A/3-12-76
- **Για την προστασία των αντιπροσώπων των εργαζομένων στην επιχείρηση και τις διευκολύνσεις που θα πρέπει να τους παρέχονται**
 Αρ. συνόδου:56 Έτος συνόδου: 1971 Ν.Δ. Κύρωσης: Ν.1767/87 ΦΕΚ Κύρωσης: 61/A/6-4-88
- **Περί προστασίας εκ των κινδύνων δηλητηριάσεως των οφειλομένων εις το βενζόλιον**
 Αρ. συνόδου:56 Έτος συνόδου: 1971 Ν.Δ. Κύρωσης: Ν.492/76 ΦΕΚ Κύρωσης: 332/A/11-12-76
- **Για τις κοινωνικές επιπτώσεις από τις νέες μεθόδους χειρισμού στα λιμάνια**
 Αρ. συνόδου:58 Έτος συνόδου: 1973
- **Περί του κατωτάτου ορίου ηλικίας εισόδου εις την απασχόλησιν**
 Αρ. συνόδου:58 Έτος συνόδου: 1973 Ν.Δ. Κύρωσης: Ν.1182/81 ΦΕΚ Κύρωσης: 193/A/24-7-81
- **Για την πρόληψη και τον έλεγχο των επαγγελματικών κινδύνων που προκαλούνται από καρκινογόνους ουσίες και στοιχεία**
 Αρ. συνόδου:59 Έτος συνόδου: 1974

- Για εκπαιδευτική άδεια με αποδοχές
Αρ. συνόδου:59 Έτος συνόδου: 1974
- Για τις οργανώσεις των γεωργικών εργατών και το ρόλο τους στην οικονομική και κοινωνική ανάπτυξη 920
Αρ. συνόδου:60 Έτος συνόδου: 1975 Ν.Δ. Κύρωσης: Ν.1855/89 ΦΕΚ Κύρωσης: 141/A/1-6-89
- Για το ρόλο του επαγγελματικού προσανατολισμού και της εκπαίδευσης στην αξιοποίηση του ανθρώπινου δυναμικού
Αρ. συνόδου:60 Έτος συνόδου: 1975 Ν.Δ. Κύρωσης: Ν.1856/89 ΦΕΚ Κύρωσης: 142/A/1-6-89
- Για τη μετανάστευση με παράνομες συνθήκες και την προώθηση της ισότητας ευκαιριών και μεταχείρισης των μεταναστών εργατών
Αρ. συνόδου:60 Έτος συνόδου: 1975
- Περί των τριμερών συνεννοήσεων δια την προώθησιν της εφαρμογής των διεθνών κανόνων εργασίας
Αρ. συνόδου:61 Έτος συνόδου: 1976 Ν.Δ. Κύρωσης: Ν.1176/81 ΦΕΚ Κύρωσης: 184/A/13-7-81
- Για τη συνέχεια της απασχόλησης των ναυτικών
Αρ. συνόδου:62 Έτος συνόδου: 1976
- Για τις ετήσιες άδειες με αποδοχές των ναυτικών
Αρ. συνόδου:62 Έτος συνόδου: 1976
- Περί ελαχίστων επιπέδων ασφάλειας των εμπορικών πλοίων. Πρωτόκολλο 1996 σχετικό με τη σύμβαση για το εμπορικό ναυτικό (ελάχιστα όρια) 1976
Αρ. συνόδου:62 Έτος συνόδου: 1976 Ν.Δ. Κύρωσης: Ν.948/79 ΦΕΚ Κύρωσης: 167/A/25-7-79
- Για την προστασία των εργαζομένων από τους επαγγελματικούς κινδύνους που οφείλονται στη μόλυνση τους αέρα, στο θόρυβο και στους κραδασμούς μέσα στους χώρους εργασίας
Αρ. συνόδου:63 Έτος συνόδου: 1977
- Για την απασχόληση και τους όρους εργασίας και ζωής του νοσηλευτικού προσωπικού
Αρ. συνόδου:63 Έτος συνόδου: 1977 Ν.Δ. Κύρωσης: Ν.1672/86 ΦΕΚ Κύρωσης: 203/A/24-12-86
- Για τη διοίκηση της εργασίας: ρόλος, καθήκοντα και οργάνωση
Αρ. συνόδου:64 Έτος συνόδου: 1978 Ν.Δ. Κύρωσης: Ν.1546/85 ΦΕΚ Κύρωσης: 94/A/22-5-85
- Για την προστασία του δικαιώματος οργάνωσης και τις διαδικασίες καθορισμού των όρων απασχόλησης στη δημόσια διοίκηση
Αρ. συνόδου:64 Έτος συνόδου: 1978 Ν.Δ. Κύρωσης: Ν.2405/96 ΦΕΚ Κύρωσης: 101/A/4-6-96
- Για την ασφάλεια και υγιεινή στις λιμενικές φορτοεκφορτωτικές εργασίες
Αρ. συνόδου:65 Έτος συνόδου: 1979
- Για τη διάρκεια εργασίας και τις περιόδους ανάπαυσης στις οδικές μεταφορές
Αρ. συνόδου:65 Έτος συνόδου: 1979
- Για την προώθηση της συλλογικής διαπραγμάτευσης
Αρ. συνόδου:67 Έτος συνόδου: 1981 Ν.Δ. Κύρωσης: Ν.2403/96 ΦΕΚ Κύρωσης: 99/A/4-6-96
- Για την ασφάλεια, την υγεία των εργαζομένων και το περιβάλλον εργασίας
Αρ. συνόδου:67 Έτος συνόδου: 1981
- Για την ισότητα των ευκαιριών και μεταχείρισης των εργαζομένων και των δύο φύλων: Εργαζόμενοι με οικογενειακές υποχρεώσεις. (68/1982) Πρωτόκολλο σχετικό

με τη σύμβαση για τις φυτείες (No 110) 1958

Αρ. συνόδου:67 Έτος συνόδου: 1981 Ν.Δ. Κύρωσης: Ν.1576/85 ΦΕΚ Κύρωσης: 94/Α/22-5-85

 Για την καθιέρωση διεθνούς συστήματος διατήρησης των δικαιωμάτων στον τομέα της κοινωνικής ασφάλειας

Αρ. συνόδου:68 Έτος συνόδου: 1982

 Για τη λύση της σχέσης εργασίας με πρωτοβουλία του εργοδότη

Αρ. συνόδου:68 Έτος συνόδου: 1982

 Για την επαγγελματική επαναπροσαρμογή και απασχόληση των μειονεκτούντων προσώπων

Αρ. συνόδου:69 Έτος συνόδου: 1983 Ν.Δ. Κύρωσης: Ν.1556/85 ΦΕΚ Κύρωσης: 100/Α/28-5-85

 Για τις στατιστικές της εργασίας

Αρ. συνόδου:71 Έτος συνόδου: 1985 Ν.Δ. Κύρωσης: Ν.1817/88 ΦΕΚ Κύρωσης: 258/Α/15-11-88

 Υπηρεσίες επαγγελματικής υγείας

Αρ. συνόδου:71 Έτος συνόδου: 1985

 Για την ασφάλεια στη χρήση αμιάντου

Αρ. συνόδου:72 Έτος συνόδου: 1986

 Για την ευημερία των ναυτικών στη θάλασσα και στα λιμάνια

Αρ. συνόδου:74 Έτος συνόδου: 1987

 Για την προστασία της υγείας και την ιατρική περίθαλψη των ναυτικών

Αρ. συνόδου:74 Έτος συνόδου: 1987

 Για την κοινωνική ασφάλεια των ναυτικών(αναθεωρητική)

Αρ. συνόδου:74 Έτος συνόδου: 1987

 Για την παλιννόστηση των ναυτικών(αναθεωρητική)

Αρ. συνόδου:74 Έτος συνόδου: 1987

 Για την ασφάλεια και την υγεία στις οικοδομές

Αρ. συνόδου:75 Έτος συνόδου: 1988

 Για την προώθηση της απασχόλησης και την προστασία κατά της ανεργίας

Αρ. συνόδου:75 Έτος συνόδου: 1988

 Για τους αυτόχθονες και νομαδικούς πληθυσμούς στις ανεξάρτητες χώρες

Αρ. συνόδου:76 Έτος συνόδου: 1989

 Για την ασφάλεια κατά τη χρήση χημικών προϊόντων

Αρ. συνόδου:77 Έτος συνόδου: 1990

 Για τη νυχτερινή εργασία. Πρωτόκολλο του 1990 σχετικό με τη σύμβαση για τη νυχτερινή εργασία (γυναίκες) (αναθεωρητική) 1948

Αρ. συνόδου:77 Έτος συνόδου: 1990

 Για τους όρους εργασίας στα ξενοδοχεία, εστιατόρια και συναφή καταστήματα

Αρ. συνόδου:78 Έτος συνόδου: 1991

 Για την προστασία των απαιτήσεων των εργαζομένων σε περίπτωση αφερεγγυότητας του εργοδότη

Αρ. συνόδου:79 Έτος συνόδου: 1992

 Για την πρόληψη των σοβαρών βιομηχανικών ατυχημάτων

Αρ. συνόδου:80 Έτος συνόδου: 1993

 Για τη μερική απασχόληση

Αρ. συνόδου:81 Έτος συνόδου: 1994

-
Για την ασφάλεια και υγεία στα ορυχεία. Πρωτόκολλο του 1995 σχετικό με τη σύμβαση για την επιθεώρηση εργασίας (No 81), 1947
 Αρ. συνόδου:82 Έτος συνόδου: 1995
-
Για την εργασία κατ' οίκον. Πρωτόκολλο 1996 σχετικό με τη σύμβαση για το εμπορικό ναυτικό (ελάχιστα όρια) 1976
 Αρ. συνόδου:83 Έτος συνόδου: 1996
-
Για την επιθεώρηση των συνθηκών εργασίας και διαβίωσης των ναυτικών
 Αρ. συνόδου:84 Έτος συνόδου: 1996
-
Για τη ναυτολόγηση και την εύρεση εργασίας ναυτικών
 Αρ. συνόδου:84 Έτος συνόδου: 1996
-
Για τις ώρες εργασίας των ναυτικών και την επάνδρωση των πλοίων
 Αρ. συνόδου:84 Έτος συνόδου: 1996 Ν.Δ. Κύρωσης: Ν.2974/01 ΦΕΚ Κύρωσης: 293/Α/31-12-01
-
Για τις ιδιωτικές υπηρεσίες απασχόλησης
 Αρ. συνόδου:85 Έτος συνόδου: 1997
-
Για την απαγόρευση των χειρότερων μορφών εργασίας των παιδιών και την άμεση δράση με σκοπό την εξάλειψή τους
 Αρ. συνόδου:87 Έτος συνόδου: 1999 Ν.Δ. Κύρωσης: Ν.2918/01 ΦΕΚ Κύρωσης: 119/Α/15-6-01
-
Για την αναθεώρηση της (αναθεωρημένης) σύμβασης για την προστασία της μητρότητας
 Αρ. συνόδου:88 Έτος συνόδου: 2000
-
Για την ασφάλεια και υγεία στη γεωργία
 Αρ. συνόδου:89 Έτος συνόδου: 2001

ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ 2.

ΚΡΑΤΗ - ΜΕΛΗ ΤΗΣ Δ.Ο.Ε.

Τα Κράτη- Μέλη της Δ.Ο.Ε. είναι 188, τα οποία είναι και Κράτη- Μέλη του Ο.Η.Ε..

1 . Αγία Λουκία (1979) 2. Άγιος Βικέντιος και Γρεναδίνες (1980) 3. Άγιος Χριστόφορος και Νέβις (1983) 4. Αγκόλα (1976) 5. Αζερμπαϊτζάν (1992) 6. Αίγυπτος (1945) 7. Αιθιοπία (1945) 8. Αϊτή (1945) 9. Ακτή Ελεφαντοστού (1960) 10. Αλβανία (1955) 11 . Αλγερία (1962) 12. Ανδόρα (1993) 13. Αντίγκουα και Μπαρμπούντα (1981) 14. Αργεντινή (1945) 15. Αρμενία (1992) 16. Αυστραλία (1945) 17. Αυστρία (1955) 18. Αφγανιστάν (1946) 19. Βανουάτου (1981) 20. Βέλγιο (1945) 21. Βενεζουέλα (1945) 22. Βιετνάμ (1977) 23. Βολιβία (1945) 24. Βοσνία Ερζεγοβίνη (1992) 25. Βουλγαρία (1955) 26. Βραζιλία (1945) 27. Γαλλία (1945) 28. Γερμανία (1973) 29. Γεωργία (1992) 30. Γιουγκοσλαβία (1945) 31.Γκάμπια (1965) 32.Γκαμπόν (1960) 33. Γκάνα (1957) 34. Γουατεμάλα (1945) 35. Γουιάνα (1966) 36. Γουϊνέα (1958) 37. Γουϊνέα-Μπισσάου (1974) 38. Γρενάδα (1974) 39. Δανία (1945) 40. Δημοκρατία της Κορέας (1991) 41. Δημοκρατία της Μολδαβίας (1992) 42. Δομίνικο (1978) 43. Δομινικανή Δημοκρατία (1945) 44. Ελ Σαλβαδόρ (1945) 45. Ελλάδα (1945) 46. Ερυθραία (1993) 47. Εσθονία (1991) 48. Ζαΐρ (1960) 49. Ζάμπια (1964) 50. Ζιμπάμπουε (1980) 51. Ηνωμένα Αραβικά Εμιράτα (1971) 52. Ηνωμένες Πολιτείες Αμερικής (1945) 53. Ηνωμένη Δημοκρατία της Τανζανίας (1961) 54. Ηνωμένο Βασίλειο (1945) 55. Ιαπωνία (1956) 56. Ινδία (1945) 57. Ινδονησία (1950) 58. Ιορδανία (1955) 59. Ιράκ (1945) 60. Ιράν 61. Ιρλανδία 62. Ισημερινή Γουϊνέα 63. Ισημερινός 64. Ισλανδία 65. Ισπανία 66. Ισραήλ 67. Ιταλία 68. Καζακστάν 69. Καμερούν 70. Καμπότζη 71. Καναδάς 72. Κατάρ 73. Κέντρο-Αφρικανική Δημοκρατία 74. Κένυα 75. Κίνα 76. Κιργιστάν 77. Κιριμπάτι 78. Κολομβία 79. Κομόρες 80. Κονγκό 81. Κόστα Ρίκα 82. Κούβα 83. Κουβέιτ 84. Κροατία 85.Κύπρος 86. Λαϊκή Δημοκρατία του Δάος 87. Δαϊκή Δημοκρατία της Κορέας 88.Λεσότο 89. Λετονία 90. Λίβανος 91. Λιβερία 92. Λιβύη 93. Λιθουανία (1945) 94. Λίχτενσταϊν (1990) (1955) 95. Λουξεμβούργο (1945) (1968) 96. Μαδαγασκάρη (1960) (1945) 97. Μαλαισία5 (1957) (1946) 98.Μαλάουϊ (1964) (1955) 99. Μαλδίβες (1965) (1949) 100. Μάλι (1960) (1955) 101. Μάλτα (1964) (1992) 102. Μαρόκο (1956) (1960) 103. Μάρσαλ Νήσοι (1991) (1955) 104. Μαυρίκιος (1968) (1945) 105. Μαυριτανία (1961) (1971) 106. Μεξικό (1945) 107. Μογγολία (1961) (1960) 108. Μοζαμβίκη (1975) (1963) 109. Μονακό (1993) (1945) 110. Μπανγκλαντές (1974) (1992) 111. Μπαρμπάντος (1966) (1999) 112. Μπαχάμες (1973) (1945) 113. Μπαχρέιν (1971) (1975) 114. Μπελαρούς (1945) (1960) 115. Μπελίζ (1981) (1945) 116. Μπενίν (1960) (1945) 117. Μποτσουάνα (1966) (1963) 118. Μπουρκίνα Φάσο (1960) (1992) 119. Μπουρούντι (1962) (1960) 120. Μπουτάν (1971) 121. Μπρουνεϊ (1955) Νταρουσαλάμ (1984) 122. Μιανμάρ (1948) (1991) 123. Ναμίμπια (1990) (1966) 124. Ναούρου (1999) (1991) 125. Νέα Ζηλανδία (1945)

(1945) 126. Νεπάλ (1955) (1945) 127. Νίγηρας (1960) (1955) 128. Νιγηρία (1960) (1991) 129. Νικαράγουα (1945) 130. Νορβηγία (1945) 131. Νότιος Αφρική (1945) 132. Ολλανδία (1945) 133. Ομάν (1971) 134. Ομόσπονδες Πολιτείες της Μικρονησίας (1991) 135. Ομοσπονδιακή Ρωσία (1945) 136. Ονδούρα (1945) 137. Ουγγαρία (1955) 138. Ουγκάντα (1962) 139. Ουζμπεκιστάν (1992) 140. Ουκρανία (1945) 141. Ουρουγουάη (1945) 142. Πακιστάν (1947) 143. Παλάου (1994) 144. Παναμάς (1945) 145. Παπούα Νέα Γουϊνέα (1975) 146. Παραγουάη (1945) 147. Περού (1945) 148. Πολωνία (1945) 149. Πορτογαλία (1955) 150. Πράσινο Ακρωτήριο (1975) 151. ΠΓΔ της Μακεδονίας (1993) 152. Ρουάντα (1962) 153. Ρουμανία (1955) 154. Σαμόα (1976) 155. Σαν Μαρίνο (1992) 156. Σάο Τόμε και Πρίνσιπε (1975) 157. Σαουδική Αραβία 158. Σενεγάλη 159. Σεϋχέλλες 160. Σιγκαπούρη 161. Σιέρρα Λεόνε 162. Σλοβακία 163. Σλοβενία 164. Σολομώντα, Νήσοι (1978) 165. Σομαλία (1960) 166. Σουαζιλάνδη (1968) 167. Σουδάν (1956) 168. Σουηδία (1946) 169. Σουρινάμ (1975) 170. Σρι Λάνκα (1955) 171. Συρία (1945) 172. Ταϊλάνδη (1946) 173. Τατζικιστάν (1992) 174. Τζαμάικα (1962) 175. Τζιμπουτί (1977) 176. Τόγκα (1999) 177. Τόγκο (1960) 178. Τουρκία (1945) 179. Τουρκμενιστάν (1992) 180. Τρινιδάδ και Τομπάγκο (1962) 181. Τσαντ (1960) 182. Τσεχία (1993) 183. Τυνησία (1956) 184. Υεμένη (1947) 185. Φιλιππίνες (1945) 186. Φινλανδία (1955) 187. Φίτζι (1970) 188. Χιλή (1945).